

ژ وهشانین دهسته یا بلندا بنگه هی لالش زنجیره 25

چهند تکستین پیروژ یین ئؤلا ئیزدیان

به رگی دووی

کو مکرن : شه مو قاسم داناس

ژوهشانين دهستيا بلندا بنگهه لالش زنجيره « ۲۵ »

چهند تکستين پيروژ بين نؤلا ئيزديان

کومکرن: شه مو قاسم دناني

- بهرگي دووي
- کوردستان / دهوک ۲۰۱۳
- دهرهينانا هونهري و بهرگ : ربيهر عمر احمد
- پيداچوونا زمانى : ريزان شقان
- چاپخانا : هاوار / دهوک
- تيراژ : ۵۰۰
- چاپا ئيکي ۲۰۱۳
- ژمارا سپاردني «

ديارى

ئەو خەمخورىن ئەف قەول و بەيت و قەسىدە د سىنگى خۇدا
پاراستىن و گەھاندىنە قى قوناغى ....

ژ وان ره دياريه

ناقہ روک

- ۳ ..... دیاری -
- ۸ ..... گوٹنہ کا فہر ..... -
- ۱۳ ..... **قہول** ..... -
- ۱۴ ..... قہولی ہسہدی ٹال تہوری ..... -
- ۲۲ ..... قہولی ہہری بہری کو بوو ..... -
- ۲۷ ..... قہولی مہرسوما جہ بیترہ ..... -
- ۴۵ ..... قہولی ئیمان ب چی نیشانہ ..... -
- ۵۱ ..... قہولی مہلک سالم ..... -
- ۵۴ ..... قہولی بہ دیلا سنعت کاملا ..... -
- ۵۷ ..... قہولی شیرئ راستیی ..... -
- ۶۰ ..... قہولی مہرسوما باری ..... -
- ۶۳ ..... قہولی مہولی مہ (کاسا) ..... -
- ۷۲ ..... قہولی بی و ئہلف ..... -
- ۷۵ ..... قہولی خان قوباد ..... -
- ۸۲ ..... قہولی سورپا ..... -
- ۸۷ ..... قہولی جہلوی ..... -
- ۹۳ ..... قہولی مال و میرا ..... -
- ۹۶ ..... قہولی ب شیخادی خلاسم ..... -
- ۱۰۱ ..... قہولی شرورا ..... -
- ۱۰۸ ..... قہولی حسین حلاج ..... -
- ۱۱۴ ..... قہولی غافلئت بی ناسین ..... -
- ۱۱۷ ..... قہولی سلاقیئت ژارا ..... -

ناقہ روک

- ۱۲۳ ..... قہ ولی شیخ فہ خری زہرگون -
- ۱۲۶ ..... قہ ولی دہرویش ئادہم -
- ۱۳۲ ..... قہ ولی ناسردین -
- ۱۳۸ ..... قہ ولی دہرویش حہیب -
- ۱۴۳ ..... قہ ولی میر براہیم -
- ۱۴۹ ..... قہ ولی تہ کستی -
- ۱۵۱ ..... قہ ولی دورا -
- ۱۵۶ ..... قہ ولی داودی خہ ربہ ندہ -
- ۱۶۱ ..... قہ ولی نوح پیخہ مہر -
- ۱۶۵ ..... قہ ولی ئہ رہب بہ گیا -
- ۱۶۹ ..... قہ ولی سہ بری -
- ۱۷۲ ..... قہ ولی گول ئہ مہلی -
- ۱۷۷ ..... قہ ولی گیتلا چار زہمان -
- ۱۸۲ ..... قہ ولی خلمہ تی -
- ۱۸۶ ..... قہ ولی کوچہ کا -
- ۱۸۷ ..... قہ ولی تہ رجال -
- ۱۹۲ ..... قہ ولی پشت پہردا -
- ۱۹۷ ..... قہ ولی ماکی -
- ۲۰۲ ..... قہ ولی قازی ئہ سکہر -
- ۲۰۶ ..... قہ ولی دہنوونی مسری -
- ۲۱۳ ..... **بہیت** -
- ۲۱۴ ..... بہیتا بہ ہاری -

ناقه رۆك

- ۲۱۷ ..... - بهیتا نهسیحه تا
- ۲۲۳ ..... - بهیتا دنئی
- ۲۳۷ ..... - لاقرئی پییری
- ۲۴۱ ..... - بهیتا سه رافی هندیا
- ۲۴۳ ..... - بهیتا شیخی سه نعان
- ۲۵۳ ..... - بهیتا غه ربیو
- ۲۵۷ ..... - بهیتا کانیاسپی
- ۲۶۰ ..... - بهیتا سیوانا کهسک
- ۲۶۲ ..... - بهیتا فهندا بهری سبی
- ۲۶۳ ..... - بهیتا شیخال
- ۲۶۵ ..... - **قهسیده**
- ۲۶۶ ..... - دروژا خاسا
- ۲۷۰ ..... - قهسیدا ئادیا شیخی منه
- ۲۷۲ ..... - قهسیدا شیخی حهسه نی سلتانه
- ۲۷۵ ..... - قهسیدا شه مسی ته وریزی
- ۲۷۶ ..... - قهسیدا شیشمس و شیخ فخر
- ۲۷۸ ..... - قهسیدا شیخ سن
- ۲۸۰ ..... - قهسیدا شه رفه دین
- ۲۸۲ ..... - قهسیدا شیخو به کر
- ۲۸۳ ..... - قهسیدا شیخ نه بدل قادر
- ۲۸۵ ..... - قهسیدا سجادین

ناقہ روک

- ۲۸۷ ..... - قہسیدا ناسردین
- ۲۸۸ ..... - قہسیدا شیخ مہند
- ۲۹۰ ..... - قہسیدا ئامادین
- ۲۹۲ ..... - قہسیدا شیخ بابک
- ۲۹۳ ..... - قہسیدا خاتوونا فہخرا
- ۲۹۵ ..... - قہسیدا شیخالئی شہمسا
- ۲۹۷ ..... - قہسیدا ہہسن مہمان (پیرانی)
- ۲۹۹ ..... - قہسیدا مہمہد رہشان
- ۳۰۱ ..... - قہسیدا ئیسیبیا
- ۳۰۳ ..... - قہسیدا پیری چہروا
- ۳۰۶ ..... - قہسیدا پیر مہمہد - پیر ئافات - خہتی پسی
- ۳۰۷ ..... - قہسیدا حہجی عہلی
- ۳۰۸ ..... - قہسیدا ہاجیالی
- ۳۰۹ ..... - قہسیدا مہمی شقان
- ۳۱۱ ..... - قہسیدا ہہسنالکا
- ۳۱۲ ..... - قہسیدا ئالوبہکر
- ۳۱۳ ..... - قہسیدا قہدیبلبان
- ۳۱۴ ..... - قہسیدا پیر کہمال
- ۳۱۵ ..... - قہسیدا مہمہدی رہبہن
- ۳۱۷ ..... - قہسیدا ئیک سوار
- ۳۱۹ ..... - قہسیدا سبحانہ ژ تہ مہلکی ئہکبہر
- ۳۲۳ ..... - قہسیدا رابیا عدہویہ

ناقەرۆك

۳۳. ..... - **دوعا**
- ۳۳۱ ..... - دوعا يا شه هدا دينى
- ۳۳۳ ..... - دوعا يا تاووسى مه لهك
- ۳۳۶ ..... - دوعا يا پشتگر بىدانى
- ۳۳۷ ..... - دوعا يا فه جري
- ۳۳۸ ..... - دوعا يا سبى
- ۳۴۱ ..... - دوعا يا هيثقاريا
- ۳۴۴ ..... - دوعا يا ل سه ر گيانى مري
- ۳۴۵ ..... - دوعا يا سفرى
- ۳۴۷ ..... - دوعا يا موركرنى
- ۳۴۹ ..... - دوعا يا بسكى
- ۳۵۰ ..... - دوعا سلامه تيارى (ئوغرى)
- ۳۵۲ ..... - دوعا توكتى
- ۳۵۶ ..... - دوعا خه رقه
- ۳۵۹ ..... - دوعا يا سالاقا زه همانى (تهلقين)
- ۳۶۱ ..... - دوعا تفاقى
- ۳۶۴ ..... - دوعا مرازى
- ۳۶۷ ..... - دوعا يا هه يثى
- ۳۶۹ ..... - دوعا يا ئيزدياتيى
- ۳۷۳ ..... - دوعا ئيمانى
- ۳۷۸ ..... - دوعا مه عريفه تى
- ۳۸۲ ..... - دوعا پيرانى

ئەگەر هزرە ئیزدیاتی و بیره و باوهریت وان بکهین دی بۆ مه خوبا بت کو ئیزدیاتی تاینهکی کهقنه و بیره و باوهریت وی د دیرینن و چهند ههزار ساله بهری زاینی ئەف بیر و باوهره ل سەر ئاخا کوردستانی بۆ یه کهم جار هاتینه به لاقکرن و هه مو تیکست و قهول و بهیت و دعا و دروزه ب زمانی کوردی یی شرین هاتینه گوتن. و ئەم دکارن بیژن کو یه کهمین ئاینی کوردی یه کو خودیهکی تاک و تنی ناسکره. و ددریژیا میژوییه ده ئیزدیاتی د چهن دین قوناغین سەخت و دژوار ره دهرباس بویه، و ئەفه بۆ ئەگه ری و ندادبوونا په رتوکتین پیروژ یین ئیزدیان و ب دههان قهول و بهیت دسنگین قهولبیژن دینی ده مان و پشتی مرین ئەوژی بن ئاخ بوون و ئەف چهنده بوو ئەگه ری نه مانا دههان تیکستین دینی.

ئەگەر ئەم بهری خۆ بدنه میژوا نقیسینا یه کهم تیکستین دینی یین ئیزدیان، دی بینن په رتوکا (نقیژن ئیزدیان) یا جه لادهت به درخان کول ساله ۱۹۳۳ هاتیه به لاقکرن تیدا دهقیت دو عاییت ئیزدیان و نقیژت وان هه مبیژ کرینه. و په رتوکا (زارگوتنا کوردان) یا ئوردیخان جه لیل و جه لیلی جه لیل پتر ژ (۳۸) قهول و بهیت و دو عا به لاقکرینه کول ساله ۱۹۳۳ ی هاتیه چاپکرن. و ل ساله ۱۹۷۹ په رتوکا (ئیزدیاتی ل بهر رو شنایا هندهک تیکستین ئاینی ئیزدیان) یا پیر خدر سلیمان و خه لیل جندی وه شان دین کو پتر ژ ۲۲ قهول و بهیتا به لاقکرینه و به لی ل ده ستپیکا چه رخی ۲۱ ی چهن دین په رتوکتین ب بها کهفتنه قادا ره وشه نبیری بۆ ئەساس ژ بۆ دهر برینا ههستی نه ته وایه تی و هزریت فه گه ران دن و به لاقکرنا بیره و باوهریت دینی ییت کهقن و پارستنا سومبلیت دینی یین ئیزدیان.

ل جه م مه ئیزدیا ئەم دکارن بیژن کو سه دی دوانزی زاینی و ب هاتنا شیخادی و شیخ هه سه ن کو پیتکا شه نگه ستا ئەده بی کوردی یه و دقئ سه د سالی ده بتر ژ ده هه هزار تیکستین جودا جودا هاتینه فه هان دن ل سەر دهستی چهند که سین شاره زا د ئەدبیاتا کوردی ده. وه کی شیخ فه خری ئادیا و هه سه دی ئال ته وری و پیر رهش چهیران و دهرویش قاتانی و ئەبابکری ئومه را و کوچه ک جه م و مسکین تاج دین و شیخ مه ند و دهرویش قه تک و مسکین ژار و پیر داود..... هتد.

ئەقان خاس و قه لهنده ریت ب پلیمهت بۆ خه لکی هه مو ی دیار کرن کو کورد ژ ی خودان

زمان و دیروک و کهلتور و هۆنهرن. ئەشان چاکا خزمهتەکا هەرە مهزنا زمانى کوردی کره و ب ههزاران په یقین کوردی بین رهسەن پاراستینه. لهوما دقیا گرنگیه کا زیده بدهنه قى سهردهمی و خولی بکه نه خودان و ئەف بهرهمی نهال بهر دهست ئیکه ژ قى گرنگیی و ئەو سامانى زهنگین د ئەدهبیاتا کوردیده بهحسا قى سهردهمی نه کرینه و هاتیه پشت گوھ ئیخستن هەر چهنده ئەف سهردهمه دبه دهستپیکا ئەدبیاتا کوردی. لهوما ئیزدی دبنه پشکا هەرە رهسەن ژ کوردان چونکی بیر و باوهرین وان و کهلتوری وان ب زمانى کوردی یی پهتی یه، و چ کارتیکرنا زمانین دهووبهەرل سهر نه هاتیه کرن و دیاره ئەف تیکست ب شیوی قهول و بهیت و قهسیده هاتینه قههاندن و دبه ئەفه هاتینه نقیساندن د ههردوو پهرتوکیت ناقدار ییت ئیزدیان ئەوژی مهسحفا رهش و جهلوه کو پاشمایین پهرتوکا مژدهها روژ بووینه. و ژ بهر بارودوخیت زهحمەت ییت ل سهر ئیزدیانده هاتین، ئەف پهرتوک هاتنه وندا کرن یانژی نه مان. بهلی دهولەت سهری ئەوان خه مخوریت پشتی سهدی سیزدی و چاردی ههتا نها، ئەو تیکست ژ بهر کرن و ئیکی ژ ئیکی ره قه گوهاست ب دهقوکی ههتا گه هشتنه قى سهردهمی، ئەگەر نه هه موژی بهلی گه لهک ژى ههتا نها ماینه لهوما ئەم دبیرن کهلتوری کوردی و تایبەت کهلتوری زارهکی خزمهتەکا مهزنا ئولا ئیزدیاتی کره و بتریا ری و رهسم و دابو نه ربیتیت ئیزدیاتی هاتنه پاراستن.

ل دۆر پهرتوکا جهلوه و مسحفا رهش گه لهک قه کوله ر و نقیسه را بهحسا شان پهرتوکان کره، بهلی یا راست و دورست کهس نه گه هایه ئەنجاما و ئەو پهرتوکین نهال بهر دهست بهلکی هندهک پهرن ژ شان پهرتوکا یانژی ژ خه یالا هندهک کهسان بوویه کو قیایینه به هایى شان پهرتوکا کیمکه ن. ل دهست پیکا هزارا کومکرنا شان قهول و بهیتا من قیا نا قى قى پهرتوکى بکمه مهسحفا رهش یان جهلوه، بهلی پشتی گهنگه شه دگه ل چه ند هه قالا و ژ بهر هندهک ئەگه را من نه خواست ئەز شان نا قئا دانمه سه ر.

بهلی ب قه ناعەت ئەز دبیرم ئەو تیکست ژ قهول و بهیت و قهسیده به شه که ژ شان پهرتوکا، تشتی ههری بالکیش و بویه گری و دلی مه، خوزی مه زانیبا کا ئەف پهرتوک ب چی پیت هاتینه نقیساندن، بهلکی گه لهک زمانان دبیرن ئەف ب پیتین تایبەت هاتنه نقیساندن. و ئەگەر روژهک هات و ئەف پهرتوک دیار بوون دی ب نه دهستپیکا زانیبا نقیسینا پیتین زمانى کوردی. بو نمونه ماری که رملى ل ساللا ۱۹۱۱ ل

گوڤارا (Anthropos) ل قيه ننا ههردوو پهرتوك دانه ناسكرن و گوت ب ئه لفا بتيه كي تايهت هاتنه نقيساندن، ههرديسا د فههاد پيربال د پهرتوكا (ئيزديه كان) دبتيهت، مسيونيري ئه مريكي ئه ندربووز ل ئيسلوكوبيراي ئه مريكي ده دبتيهت پهرتوكا جهلوه ل سالا ۱۱۶۲ ز هاتيه نقيساندن، بهلي ئه وي ديار نه كريبه كا كي نقيسيه. ل جهم مه ئيزديا يه خوبايه كو شيخ حهسن پسي شيخادي يي دووي نقيسانديه و ب تيكتي ئه سلي يي كوردى و ب پيتي تايهت يي كوردى هاتيه نقيساندن. بهس جي مخابني يه ههتا نها دانا ئه سلي نه هاتيه ديتن.

هه چهنده هندهك روژ هه لاتناسا باسي هندهك تيكتي قان ههردوو پهرتوكا كرينه وئيك ژوان داود الصائغه ل سالا ۱۸۹۱ و يي دي انستانس ماري كه رمه لي ل سالا ۱۹۱۱ ي به لاڤكرينه.

دگهل مشورتي پيران هندهك قهول و بهيت و قهسيده هاتينه نقيساندن. و دهستيكا نقيسينا قهول و بهيتا ب دهستي پير خدر سليمان و عزالدين باقسري و خليل جندی هاتينه كومكرن و هندهك د سالي شاستانده هاتنه به لاڤكرن.

ل دهستيكا سه رهلدانا گهلي كوردستاني ل سالا ۱۹۹۱ ده، دهرفه ته كا مه زن پهيدا بوو بو ته سامح و ليبورينا ئايني ل كوردستاني، و د ئه نجامده بنگه هي لالش يي رهوشه نبيري هاته دانان ل سالا ۱۹۹۳ و ئه قى بنگه هي خهباتا خو يا رهوشه نبيري و جفاكي دووماندا، و بوو ئه گهري به لاڤكرنا ب دههان گوتار و قه كولين و قهول و بهيت و دوعاييت ئيزديان، ههرديسا ب سه دان كه سين قياين ل دور ئيزدياتي بنقيسن سه ره دانا بنگه هي كرن و پيزانين و داخوازيين وان هاتنه ب جيه ئينان، و تازه زوربه يا خهلكي نه ي ئيزدي راستيا ئيزدياتي زانين كو دينه كي كه قن و بير و باوه ريت وي د رهسهنن ژ بو خوديناسيي و ئاقراندنا كنياتي و ري و رهسمين ديني و رهوشتي جفاكي، دياربوو كو ئيزدياتي يه رهسهنه و ئيزدي ئهون يي لسهر ربا راست و دروست دچن.

ئهو پهرتوكي مه پشت بهستن لسهر كرى بو كومكرنا قان قهول و بهيت و قهسيده گوڤارا لالش ژماره (۱) ههتا ژماره (۳۹)، و پهرتوكي پروگرامي ئيزدياتي ههردو ژ پولا ئيكي ههتا پولا دوازدى، و پهرتوكا (پهردن ژ ئه دهبي ديني ئيزديان) (بهركي ئيكي و دووي) يا د خليل جندی رهشو و پهرتوكا بهريز بدل فقير حجي (bawerî û mîtolocîya êzdîyan)

ب لاتینی و پەرتوکا مەرگەھ یا عزالدین سلیم باقسری و ئیزدیاتی یا پیر خدر سلیمان و خەلیل جندی و گوندیاتی یا پیر خدر سلیمان و کەشکولا شیخ دەشتی شیخ زەیدین و پەرتوکا (مشاهیر من الکورد الایزدیین) یا شمو قاسم دنانی و پەرتوکا دو عایین ئیزدیان یا خلیل عسکر و چەندین پەرتوک و گو قارین دن.

وئەقە بەرگی دووی ژێ کەفتە بەر دەستی خوەندقانان، هەژێ یە بیژن کو ئەف پروژە ژ پلانا دەستەیا بلندا بنگەھی لالشە بو کومکرن و پولین کرنا تیکستین ئولا ئیزدیان کو ئەف پروژە ب خۆقە گرتیە ژ بو ب جیە ئینانا ماددا ۷ خالا ۲ ژ پەیره و پروگرامی بنگەھی لالش.

ب پشتەقانی و هاریکاریا بەریژ شیخ شامو شیخو سەرۆکی دەستەیا بلندا بنگەھی لالش کو هەموو ئاسانکاری ل بەر دەست کرین و ئەم هاندینە بو قی کاری و ب سایا خودی ئەف پەرتوکە دی جەھێ خۆ د پەرتوکخانا کوردی دا گرت.

سو پاس بو هەر لایەکی هاریکاری و پشتەقانی ل مە کری. ل کومکرنا قان قەول و بەیت و دوعا و قەسیدا من چ گهورینین سەرەکی نە ئیخستینە قان سەبەقیت قەولا ژ بلی هەندەک سەر راستکرنین زمانی و هەندەک تشتین فەر کو بەریژ ریزان شقان پیداجونا زمانی کربە و چنار شمو قاسم رابوو یە بتایپکرن و قەگواستنا لاتینی، ئەقە کوومەکا قەول و بەیت و قەسیدە و دو عایین ئیزدیاتی نە بەحسی بیر و باوەریت ئیزدیاتی دکن و شیرەت و راسپاردەنە بو ئیزدیان و هاندانە ژ بو پەروەستنا خودی و ئاقراندنا کنیاتی و عەرد و عەزمان و هەموو زبندەوهران و زوربەیا زوری قان تیکستان ری و رەسمین دینی نە و بنیاتدانا رەوشتین جفاکی و مروقایەتی و یە کسانی و حەلال و حەرام و باشی و خرابی د ژیانێ دە و گونەھ و بەتکاری و سزایی وان. و من نەقیاس (هامشا) ژێ بنقیسم دا ئەو دەقین هاتینە خۆاری رەسەنیا خۆ بپاریزن. وەکی هاتینە گوتن ژ زاردەقی ئەوی ئولدارێ ژێ هاتیە وەرگرتن و هاتیە بە لاقکرن .

ب ئومیدین د ئاینده دە خەمخوریت ئیزدیاتی قان قەول و بەیت و قەسیدە و دعایا قەوژیرن و شلو قە کەن و مفايي زمانی و ئەدەبی ژێ وەرگرن .

شمو قاسم دنانی

زقستانا ۲۰۱۳

قەول •

قهولئ ههسهدي ئال تهوري

ب دهستوري خودئ

وه دبيژيت ههسهدي ئال تهوري

وهرن براييت منيت مشتھري

كا ئەف دنيا ب چەند لەونا هات و ب چەند لەونا بوھري

* * *

زەمان نەمان وەکی بەرمە

ژ دنی هلات حەیا و شەرمە

خەلکئ بوختان گرتە سەرمە

* * *

هون بوختانیئ مەكەن بران

دلی خو صافی كەن ژ غەدران

زۆر ژ قئ دنیايئ چۆن ب گۆنەهیت گران

* * *

زۆر هاتنە حەدی ریا

ئەو خەبیر نەبون ب چو مەعنییا

ئەو شكدارن ل هەقریا

* * *

ئەو ل هەقریا شكدارن

ل ریا شیخادی د عنكارن

لەو ل ناخرەتی ب پشتینە ب بارن

* * *

نہون یی ل ئاخرهتی ب بارن ب پستی
هنجی میری دلی تهریقهتا خو ژ خو هشتی
وهکی توفهکی حهرام، تو پاقیژیہ زهقیهکی شین بت و نهگههشتی

* * *

کو توفی ته بو ستری
نهقه بو کریاری ته کری
لهو خودان ل ئاخرهتی قیرا ما بوی چهیری

* * *

دبیژمه وه شیخان و پیرا
چاف نهدهنه خرابه فیئیا و ویرا
بار تی نینه چو جهرگ کویرا

* * *

دبیژمه وه خودانیئ کهنان و کارا
دپیشیا خو ده قریکهن پیش بارا
مال نامینن ل فان وارا

* * *

وهعهده هاتیہ دی هندهک مالا ژ ناف مالا دوورکهین
نهکو دلا ب چیرا کول کهین
نهکو خه لکی ب زمانی خو سل کهین

* * *

دلی من دبه پیته پیته
پهدشا جهرگا لی دبریته

.....

* * *

دلّی من دبیّری
زمان خامیا دریّری
پادشا جهرگا لی دبریّری

* * *

دبیّرمه وه شیخان و پیر
هون دعلیم بن ددلگیر
دا ل ناخرهتی بیژنه وه هه ی پیر

* * *

پیرو ههکه تو نهی دلداری
و ته نه علمهکی خو سپاری
وهیه وهکی ل ناخرهتی گورا تو خواری

* * *

پیرو ههکه تو نهی ریبهری
و ههکه دلّی ته ریههتا ته ژ ته بغهیری
حهرامه ماشی تو د خوری

* * *

پیرو ههکه تو نهی ریئاسی
تو زالمهکی دل قیاسی
دی ریئا شیخادی ب چ ناسی

* * *

پیر ب ناسینن
ههق ل ههقیی دبینن
ریئا شیخادی چو مسیوای تی نینن

* * *

پیر د بی کهرین د بی سونه

نهو دزانن مهعنی ل کونه

نهو د ریئاسن و ریډونه

* * *

وهی ل نهزانیت پر بیژن

نهون یی خامیا دریژن

نهون یی دهرههقی بری ئاخرهتی دبیزن

* * *

هنجیی دهرههقی بری ئاخرهتی دبیزی

کفانی وی دی مینت بی بیژی

روژا ئاخرهتی چهیریه تیرا خو دی بچی هاقیژی

* * *

هنجیی دهرههقی بری ئاخرتی دبیته

عییه ک دی ل کفانی وی دهر ئیته

روژا ئاخرهتی یی چهیریه، تیرا خو دی بچی هاقیته

* * *

هنجیی ل گهل تهریقهتا خو دژمن بی

باری وی دی ئاسن بی

جزایی وی دی سوئن بی

* * *

هنجیی لگهل تهریقهتا خو دژمن بی

و ههکه چیایی سیپانی خهلاتی ابن بی

روژا ئاخرهتی بی پشتهقان و چاف زل دبی

* * *

هنجیئ لگهل تهریقهتا خو ئهرزان بی
و ل خیر و خیراتا کری پۆشمان بی
روژا ناخرهتی دی سهفیلهکی سهرگردان بی

* * *

ههکه براییهکی ته ژ موقبله
ب تهرا یی سوۆتی دله
و ل سهر جهوابا خویا عهوله
ههکه نهو دهستا ژ ته بهیله
تو دهستا ژئ مههیله

* * *

ههکه برایی ته ژ موقبله
نهی ل سهر جهوابا خو یا عهوله
ب تهرا نهی سوۆتی دله
ههکه نهو دهستا ژ ته نههیله
تو دهستا ژئ بهیله

* * *

نهو برایی ژ ته دخوته
لگهل نهکه چو مهعمهلهته
نهو کیڕ نائییت قهت و قهته

* * *

نهو برایی نهی گوهداره
ههکه هاقینه و ههکه بههاره
نهو ژ کناری باسکافهی ساره

* * *

نہو برایی نہی ب تہرہ

تیرہکہ بی پەرہ

پاقیژہ ل پی مەرہ

* * *

نہو برایی نہی گوہداشتی

دارہک د دەستی دا نہی ناشتی

ہەر بخو گالدی و بخو قاشتی

* * *

مہ برایہک دقیت لگہل خو براکہین

ژدل بخورا تہبا کہین

ب خووشی بخورا شا کہین

ل خہمی بخو را خہما کہین

ہہی و نہی قیکرا داکہین

* * *

گہلی برا ل وہ دکہم رایی

ہنجیی ب ہہق رییا شیخادی

سہر خورا دایی

نسبہت ب کیمر میری دہرویش نایی

* * *

دقیت میری دہرویش یی قہلہندہر بی

ل عہبادہتی یی فہر بی

نہ پر گوتنہکی دوو خہبہر بی

دا ل ناخرہتی ل دیوانا شیخادی ب مہدہر بی

* * *

ههكه ميړي د هرويش نهى قهله ندهره

نهى ب عهبادهته نهى ب فهره

پر گوتنهكى دوو خه بهره

ل ناخرهتي ل ديوانا شيخادى و مهلك شيخ سن نه شفات ههيه نه مهدهره

* * *

گهلى برا نهكو دلا ب واسواس كهن

حهق ريبا شيخادى سهر خورا ناس كهن

ميړي چاك بن دا خو ژ دهستي زه بينيا خلاس كهن

* * *

گهلى برا ميړي چاك بن ب دانى

خهبير بن ب نهركانى

ل دنى ههتا ب ناخر زهمانى

* * *

عهسهى ناخر زهمان ههيه

گاقا هاته سهر گيانى وه مجادهيه

نهو ناخر زهمان ب خوهيه

* * *

وه دببترت ههسهدي فهقيره

نهقلا مه ژ نهقلا ميره

رى يا مه يه ب شيخان و پيره

* * *

ههسهدي فهقير وه دبى يه

هنجيبى ناسكربوو نهقلا مهولى يه

عهسلى ميړي رى يه

* * *

پيرو ژ عهزهلئ

بكهله ل وئ كهلئ

دا يئ روو سپى بى ل مهحفهلئ

* * *

دا روو سپى بى د مهحفهلئت ميړا

خهبير بى ب مهعنيان و چيړا

ب خامى مهخؤ گوشتى تيړا

ئهم دكيمن و خودئ تهمامه

---

* ۱- ژ پهرتوكا (ئيزدياتى لبر روښنايا هندهك تيكستين ئاينئ ئيزديان) يا (خدرئ

سليمان و خهليلئ جندى) لاپهري (۷۴) هاتيه وهرگرتن.

۲- پهروهردا ئيزدياتى پؤلا دوازدئ لاپهري ۸۳.

قهولن ههري بهري كو بوو

ب دهستوري خودي

ههري بهري كو بوو

خه بهر بده هيس نه بوو بوو

بيژه من ژ نهول په دشايي من ل كو بوو

* * *

دورست بده كليما دورست

په دشايي من نه دخوار و نه دنقست

ژ نهول په دشايي من چي دپه رست

* * *

دورست بده به يانه

په دشايي من ئيكي رهحمانه

ژ نهول په دشايي من، دهر د چيكر ئاني دهرمانه

* * *

نه ف قهوله، قهوله كي مه قباله

په دشايي من ئيكي عادلّه

په دشايي من نوور بو، نوور ژي دبوو حاسله

* * *

ژ نهول په دشايي من نوور بوو

نه قاشي نه قشي هوور بوو

ژ بهري خهت و كتيب و مشور بوو

* * *

موجبته ژ قه قدییه
نووره ل دهرگه یه، شهوقه ل عهردییه
د ناقداهه بیبی خودییه

* * *

موجبته ژ قه قداهه راسته
نووره کا دی ژئی دبیراسته
ل پیشیا دهستی خو قه دگوهاسته

* * *

موجبته ژ قه قداهه زهره
نووری دا نووری نه زهره
ژئی سیورانده مه لک شیخسنی ب جه هوهره

* * *

په دساییی من موجبته ژ با خو د نافراند
ئینا ل با خو دده براند
مه لک شیخسن ژئی دسه وراند

* * *

په دساییی من موجبته ژ با خو د خولقاند
ئینا ل با خو دنه لقاند
مه لک شیخسن ژئی د فارقاند

* * *

په دساییی من موجبته ژ با خو دمه زجاند
ئینا ل با خو دخورجاند
مه لک شیخسن ژئی د فهرجاند

* * *

چل سالی زه مان، په دشی من مابوو ل قه ندیله
عاشق جه لاله، ماشوق جه لیله
په دسای من هیقین دا نادم و نوح و براهیم خه لیله

* * *

په دسای منی موخفی سوږه
نیک حرف هدی پره
بهیزای کف دا دوږه

* * *

بهیزای دابو کافه
په دسای من چوبوو نافه
په دسای من چیکرن بی و نه لافه

* * *

په دسای من بی و نه لاف کرن ته بافه
په دشی من چو بووه نافه
نهو ب خو بوو، ل خو دکر سلاقه
نهو ب خو بوو، ل پیس دهستی خو وهستا فه

* * *

ل پیس دهستی خو قه وهسته
عشقا پر هه وهسته
ژ بهر عشقا ل بهر نه د وهستا

* * *

ژ عشقا دابوو دهره
نووری دا نووری نه دهره

ژى د سه وړاند شېخ هه سنى منى ب جه هوه ره

* * *

عاشقا وه دابوو جه وابه
پهدشايى من چوبو ناځه
دور مهوجى و بووه ناځه

* * *

دور مهوجى و هه ججى
بووه به حر و مهوجى
پهدشايى من نوور بوو ، ب حوكمى خو د فهرجى

* * *

به حرى كهف دانه
ژى چوبوو دوخانه
پهدشايى من ژى نژيار كر ، عهد و عهدمانه

* * *

به حرى كهف رهقى
پهدشايى من ژى چيكرن عهد و عهدمان و زهقى
نهويه وهك پهدشايى من پى دهقى

* * *

به حرى كهف دا گشته
پهدشايى من فكرى ل بهر و پشته
پهدشايى من ژى نژيار كر دوژه و بوهشته

* * *

مه موحبەت هەبوو ژ دیر
هەکە نه حەباندبان جەبیر

دی کرپانه عنکیر

* * *

نائیتە عنکیر کرن

نوور ب نووری دئیورن

موحبەت ب نەدەرا هەف دەبەرن

* * *

خۆدی و نەبی جۆتن

نۆت و نەه کلام ب هەقرا دگۆتن

نەو ب خۆ بوون، ل خۆ د هندۆتن

نەم دکیمەن و خودی یی تەمامە

- تیبینی : (ئەف قەولە نە ی تەمامە و چەند سەبەقە ژێ د هندانە)

* پەرتوکا پەرن ژ ئەدەبی دینی ئیزدیان، یا د. خلیل جندی، لاپەری ۲۵۹ و ئەوی ل زاردەقی عالمی دینی (ف.خ.ب) وەرگریه ل سال ۲۰۰۰ ل باژیری کۆتنکن یی ئەمانی.

قەولئ مەرسوما جەبئیرە

ب دەستوری خودئ

پەدشئ من رەبئ سەمەدە

وی ئافاکر چارده تەبەق عەزمان و عەردە

ئەو لایقئ عەبادەتئ و سجودە

* * *

پەدشئ من ب خو خالقه

نوورەک ژ وی زئیدە بوو و بوو سەرۆکئ مەلەکە

رووناھیا وی دابو چارده تەبەقە

* * *

شئخ حەسەن حەد وسەد دانان ب مەرسومە

بو ئیزدیا تئیدە دانین حەد و سەد و تخومە

ئەوئ ل قانونئ بەمشن وان نابەنە دوزەخا ب دومە

* * *

قانون ئەساسا عەردا یە

عەزمان راوەستابوو ب دوعا یە

رۆژ و ھەیف تئیدە خویایە

* * *

رۆژ و ھەیف نوورن

علمئ وان ژ بەحرئت کورن

ملیاکەتئ خودئ بیت ئیزیکن نە ی دوورن

* * *

پەدشایى من خالقە
ژ نوورا خو چىكر تاووسى مەلەكە
كرە سەروكى ھەر ھەفت مەلەكە

* * *

ھەر ھەفت مەلەكە ب نوورى دخەملن
ييب عەبادەتن يى فاخرن
يى قودرەتینە پر ئاقلن

* * *

ژ وى كاسى ئادەم فەدخوار و بوو شيارە
ژى چىكر ھەوا ژ پەراسوا خوارە
ب قودرەتى ژ ئادەم را بوو ھەقال و يارە

* * *

سلتان ئىزى ھەزار و ئىك ناقە
ئەف دنيایە ل باوى سەعت و گاقە
ئەو دزانت ل پەستا چەند كەقر ل ناقە
و ل بەحرا چەند كەشكول ناقە
ئەوى ھەوا كره بوك و ئادەم كره زاڤە

* * *

پەدشایى من چىكر چياو دەشت و بەرى و بەحر ب تەمامە
سبحانە ژ تە خالقى، ل بەدەنا ماكا ھەيە بەحرەكا ب غەمامە
د وى بەحرى دا چىيوون ژن و زەلامە

* * *

پەدشایى من رەب ل سەمەدە
ژ باوى ھات ھەد و سەدە

ری و رهسم، وئیمان چو جارا ل سهرندهده

* * *

دنیا خوشه ب هه قال و دوستی
گوهی خو بدنه فی قهولی گوتی
دا هون نه چنه دوزه خا خافلایت سوتی

* * *

خودان ئیمان دشیارن
حهد وسهد ژ خوهرا قافارن
دا هوون بزانی دوزه خهک ههیه تری دوشک و مارن

* * *

وان زانی ئاخرهت یه ب دوزه و بههشته
ژیک چودا کرن جهلال و جهرام گشته
ل ئاخرهتی ههیه سزا و بههشته

* * *

ژ بانا هاتیه قهول و دوعایه
ل جهلوا شیخی جهسهن وا خویایه
نیر و می هه قپشک دایه

* * *

ههکه ته نینه دوندا و زهروهته
حهقی ته ههیه یا دووی بینی ب مهعریفهته
دا ل شونا ته رابت خولقهته

* * *

گافا دل و چافا خه بهر دا
ئهف قانونا ل عهردا

ب جه لالی هه ره د سه ردا

* * *

هه گهر دوو دل بوونه يه که
جایزه تو ب خوازی ژ باب و دهیکه
هه کهر ته عه مر هه ژدهیه
بو ته هه قه و ماره که

* * *

شیخین شیخ حه سه ن دخوازن دوو شه هده بیینه
نه ه و نیف مسقال زیړ نه ختی وی نه
ل مه رسوما، قه له ن حه قی دای و بابینه

* * *

ب نیشانیی بویه بوکه
بوته شه هده نه، برا زاڤا و خه لک هه مووکه
هه قده سال عه مر یه پچوکه

* * *

گاڤا خودی دانه ته زارو و ماله
ژ کورا و کچا و ته قاله
مال ب ناقی کورانه و بهرا کچی نابت به تاله

* * *

دهما ژن ما بوو بی یه
و ل بال هه یه نیختیم و سیوی یه
گاڤا ته ب زوری راکر، قه له نی وی یی حه رامگری یه

* * *

ژنه بی (بیژن) د سه برن
ب زاروکیټ خو د فه کرن

خۆ ب ئاخرهتی قانع کرن

* * *

هنجیی دهیکا ئیختیما راکر

بو تهمایا مالی دنی کارکر

ژ گونه هیئت وانده مال ل خو خراکر

* * *

بیژن هندهک دنازکن

ب عهمری خو د کجکن

دبی زاروکن و دسقکن

وان ههق ههیه شوو بکن

* * *

گاڤا بیژنی قیا رابت

و حالی وی یی موحناج بت

گاڤا نهوی شوو کر دی نهختی وی یی جهلال بت

* * *

ژ نهبی هندهک دبی زارونه

شوو ناخوازن و ب مانا خو قانع بوونه

پشکا مالی جهقی وانه

* * *

ژن و میړ هندهک دبی زروهتن

دمالی ده وان دبی کولفهتن

میراتی وان بو زهلام و کهسین وان کهتن

* * *

وهکی ته کچهک ژ خورا خواهستی

ب شهدهیا شیخی جهلوهی ته گرتی ب دهستی

و بئ سووچ ته بهردا، توو ب قانونئ شكهستی

* * *

وهكى ته بئ سووچ بهردا

فهتوایئ بده و ههقه ل سهر ته

قانون ههیه و دئ فهگهرت ل بهر ته

* * *

قانونئ بگره و قهوی به

و خو ب خو راستی ل دنئ به

و ل ناخرهتئ نه سوتی و گونههیت وی به

* * *

ژن و میړ ههردوو ژ جیهکی

و ههقی وان ههردوو وهکه یهکی

ههردوو ل روژا ناخرهتئ ب حسابهکی

* * *

ژیک فهکرن جهلال و جهرامه

جهرامکرن ژنمام و ژنخاله

و مهت و خالهت ب مهرسوما خودئ تهعاله

* * *

یت نیزیکن خال و مامه

ژنیّت زاروکیت وان نهوژی جهرامه

نهف جهد و سهدههقهکی تهمامه

* * *

دهیک و خوشک و ژنبرا و برازی

شوبههتئ وان زاروک و خواری

مهرسومی جهرامکریه نهوانژی

* * *

شیخ و پیر ریبه ریت ته ریه ته

بو مریدا حه رفه کا ب تاقه ته

بو مریدا کی رناین قهت و قهته

* * *

شیخ و پیر و مرید حهد و سه ده

هه ر ئیک ژ وان هه نه حه رفیت وان ب خه ته

زهواج دناف واندا حه رامه و دیانه تیت دی زی ب سه رده

* * *

فه ره روژا بوک و سونه ته

زاده کی چیکه و بکه داوه ته

نه و فه رزه کی شیخی سونه ته

* * *

شیخی سونه تی وه ها گوتی یه

فه ره ل مه ئیزدی یه

سونه تکرن فه رزه کا ری یه

* * *

فه رزیت ئیزدیاتی د کوکن

توک و سمیل زی جوئن

قه ولیت میرا نه فه زی گوئن

* * *

قه ولیت میرا نه ساسه

وان فه خوار بوو ژ کاسه

پی ئا قا کرن مه جاسه

* * *

شیخ حسەن دبیژت سنەت سنەتا منە

هەنجیی ل پی وی یی مؤمنە

هەنجیی عنکارە ئەو دژمنە

* * *

چاەگرا نە ئیشینە ئەو ژى ب ئاخرەتی هیقینە

هاڤین و زڤستانى ب روژینە و ب وهکاز و تزیینە

چەند جارا ب عەبادەتن و جندییت ساتینە

* * *

ئەو جندییت ساتین ب هیقینە ب مەهدەرن

ل ریییا خودی و شیخادی ب جەهوەرن

ئەوژی ب شیشمس مەفەرن

* * *

چارشەمبوو روژهکا چاکە

هەنجیی فاریقە بوو ژ ماکە

خالق دی هەموا وهفاکە

* * *

مرن هەیه بی دەرمانە

مەرسوم دانی ژ عەزمانە

دی پی خنی کی لەشی و جانە

* * *

هەقی مریا خیر و رحەمە

کفن و شوشتن و گۆر و خەمە

و قەول و بەیت هەموو دەمە

* * *

سینِ روژا ههتا ب ههفته
کومهکا لیژم و فهرا ل بهر ته
رهحما لی که و زادی چیکه نهفه خیر و خزمهته

* * *

بانگا مه خودی یهکه
ل ههده و سهدا مه شاش نهکه
ل عهبادهتی مه بی ماش نهکه

* * *

عهمر ل دنی ههر هندکه
نیختیم و سیویا خودان بکه
بههشتا فهردوس حاصل بکه

* * *

شوشتن فهره و خوش تشته
پاقری ژی دنییت بیهنا بههشته
بشو سهری و دهست و چاقا و لهشی و جلا گشته

* * *

نیمان چییوو ب نیقینه
عهبادهتی بکه ب بزوینه
نهو سنهته و ناسینه

* * *

پهیفا خوش عهبادهته
زمانی شرین خوش خلمهته
هاریکرن ب خو غیرهته

* * *

بازرگانی ههگه ب ههقی یه گوننه ه نینه

مالدار ب سووک و قهیسهرینه

ههکه ب مروهت بن ل بازاری نه دخسرینه

* * *

ههگه بازرگان د ئیته ماله

ههگه ژیک قه نه دان چه رام و چه لاله

بازرگانیا وی ژ بنیات ده یه بهتاله

* * *

ههگه بازرگان ژ بازرگانیی ئینه

و نه ل پی نه قلا مه ولینه

رۆزا ئاخرهتی ماشی وی نینه

* * *

ههگه بازرگان ژ بازرگانیی دئی یه

و کول و عه مه لی وی ل پی یه

رۆزا ئاخرهتی نه و خوشتییی خودی یه

* * *

هون ل قی دنی د هشیار بن

بو قه دری میقان و غه ریبیا د کارین

دا ل رۆزا ئاخرهتی ل بهر په دشایی خو ب زار بن

* * *

ب دهره و و نه بووا ئاگر گه شبوو

ب راستی و سه بری به هشت خواهه شبوو

ب ره حمی و دانا خودی به ستبوو

* * *

جایزه هوون د ژیر بن
تهبای خه لکّ گه هی بن
دا ل ناخره تی هوون میر بن

* * *

خه رقه حه رقه کا گرانه
فه ره ل مه نیزدیانه
نهم دلی خه رقه نه هیلن چوو جارانه

* * *

نهم دلی خه رقی ناهیلن نیكجاره
نهفه مه رسومه ژ با خودی جه باره
ل سهر دهستی شیخادی شیخی ساره

* * *

فه قیرا نیکه چیکر
خو ژ خوشی و له فزه تیّن دنیکر
نهف دنیا هیلا و بهر ب ناخره تیکر

* * *

قرارا میرا وها گوتیه
خودانی سه لهف و ریباپی هه ری سوتیه
حوکمی وان دوزه خه و ده قیت مارا و گا حوتیه

* * *

خودان سه لهف ژ شهرما دژارن
ل ئاخرهتی دبی پشتن دبی بههرن
ل دۆزهخی دبی گازی و هاوارن

* * *

بن ئادهمۆ تو نه چوو تشتی
قی دنیایی بخۆ نه که بار و پشتی
یان توو یی مری یان توو یی هشتی

* * *

پادشی منی نه که بهره
کینا که سی نه یه ل بهره
و ههر نه وه و رهحما وی پره

* * *

رۆژ قوبله تا عهبادهتی
رابه ل بهر خلمهتی
ژ خودی بخوازه تفاق و رحمهتی

* * *

عهبادهتی بکه رۆژی سی جارا
ل سبی و شه هدهتی و هیقارا
ل پیشبهری رۆژی، نهو قوبله تا ئیختیارا

* * *

هه یف ژی نوورا ئیلاهی یه
ل شه قییت تاری کر رۆناهی یه
سلاف فه رزه بو یی ژ نوو دی یه

* * *

کۆچە ک ریبهرن

ب عهبادهتن و یی ب فهرن

ژ باتن دا خودان مهفهرن

* * *

هندهک کوچەک ب هۆرینه

ژ باتنی یی ب هیقینه

په یقیت وان ب بینینه

* * *

رهنگ هه موو د قودرهتینه

مهخلوق و دار و بهر پی خهملینه

بو تۆک و گریقانی رهنگی هه شینه

* * *

لبسی ئیمانی یی سپی یه

یی نازکه، یی تهنگه، یی قهوی یه

ههون نه هنگیقنی نهو زوو دغهیری یه

* * *

نهف دنیایه خوشه و تژی ناز و نهعمهته

ب قهوهتا خودی و کهرامهته

بو هه مو خولیاقهتا خیر و بهرهکهته

* * *

ب دهستوری خودی و کهرهما باری تهعاله

بخو ژ خوارنا خوش و جهلاله

* * *

هنجی تهیر و تهوال و فکایه
شیری وان جهلاله و بی خهتایه
گوستی وی جهلاله ههگه ب دهستوری ناقی خودایه

* * *

تهیر هندهک دفرن
ب بانگ و باسکیت خو مهفرن
گوستی وان یی جهلاله ههکه سهر برن

* * *

پهدشی من نیکی معبوده
خودانی لوح ل مهحفوده
نهو لایقی عهبادهتی و سجوده

* * *

ل ناخرهتی خو روو سپی بکه
ل دنی عهبادهتی زور بکه
سی روژیا بگره و فهرزیت خو ب جی بکه

* * *

فهرزیت خو ب جیه که و دهرباسبه
بهری مرنی ههره لاشی پیخواسبه
دا ل ناخرهتی خیراته یه ناسبه

* * *

نهوی خو بکوژت چ عهجیبه
ل ناف مروفا کریارهکا غهریبه
وی بوخو دوزه کره نهسیبه

* * *

نهوان ژ ئيمانى خو دوور كر
ل دنى و ئاخرهتى خو روو ساركر

.....

* * *

كوشتن به لايه كا مهزنه
جزايى وان حبسه و ل ئاخرهتى سوتنه
چوو جارا نا كه قنه سهر رىيا مومنه

* * *

بى خوف و زالما نه حه بين
چونكو نهو دوژمنييت مه سهب و دين
هه قاليا وان نه كه ن دى ئيقين

* * *

نفرهت ژ عه زمانا ل وان كار بوون
وان دزاني هه قى هه يه و هه ر د خواربوون
روژا ئاخرهتى ل جه هنى ب باربوون

* * *

قانون ل عه ردى چيو ژ شفاتي
دا ده ستى خودان ئيمانا و ئاتقاتى
چقاس زالم هه نه هه موو ل كشى ل ماتى

* * *

هه كه يه كى بقى ته پشكينه
عه باده تى بكه و خو ژى نه ترسيه
به لا دزاقن شيشم دى ژيرا ئينه

* * *

ههکه ته دا یهکی بهخت و بهراته

بهرات نیشانا عهد و کنیاته

خودی ههیه نهو نهو زور نفعاته

* * *

ل بهختی خو یی ب ههدهر به

گوه نهده خه لکی و ب خو سهربه

باتن ههیه دی ژ تهرا مهفهه به

* * *

ههقالی ته یی ل سهه بهختی تهیه

شیرهتا لیکه نهو عهیا تهیه

ل ناف خه لکی نهو سهههه قدا تهیه

* * *

ل جیناری خو یی هشیاربه

ل خوشی و شایا وی یی دیاربه

ل ملکی عهدی یی شفابه

* * *

ههکه یی ب بهخته وی فهیدهکر

ژ بو ههفکاری و چتر کر

مال و عیال وه ئیمن کر

* * *

نه بیژه نه فرهت نینه

مومن یی ب ره جوونه ب هیقینه

شه هدیت وان هه مو خاس و نهولینه

* * *

چ قاس قهول و بهیت هاتنه گوتن
ل جه لوی و مسحه فا رهش هه موو جوئن
خوش کرن به هشت و خه لکی دوزه هی ب ناگر سوتن

* * *

سوتن و ناگر دگفن
زناکار و دهره وین د فه حشن
مؤمن و خودان خیر دگه شن

* * *

یی مالی خه لکی دزی یی بی ناموسه
و یی ل دیوان و مه جاسا وهک جاسوسه
هه قی وان ل دنی و ناخره تی جزا و جه بسه

* * *

مال جه رام یی شهر مینه
ل عه مری دنی وان خیر نینه
ل قیامه تی دبی هیقینه

* * *

خودان خیره تی یی ب مروه تن
ل به هشتی یی ب دهوله تن
ل دنیایی ئی ب هه ییبه تن

* * *

خودی تو لایقی عه باده تی
نه و فه رزه که ژ سنه تی
تفاق و راستی سه ری خلمه تی

* * *

شہ قہ کہ ل ناف شہ فانہ

ب گوتنا شیخسنی ئادیانہ

ئو شہف بہراتہ، خو نابینت وہکی وانہ

خیر و عبادہتا وی شہقی ہندی ہموو مہانہ

* * *

ہہ کہ سہری پلانہ و ہہ کہ چارشہ مہووا مہا نیسانہ

و ہہ کہ سہری روژیانہ و ہہ کہ جمانہ و ہہ کہ عیدا قوربانہ

ل سنہتی عید و جہزن و کہفہرزانہ

* * *

شیخ و پیر وہکیلن

فہرزیت حہقیقہتی کہفیلن

ل ئاخرہتی خودانی وان ل دیوانا میرن

* * *

خودان قریارا ہول کر

ب ناقی سلطان ئیزی غیرہت کر

روژا ئاخرہتی ژ دوژی دوورکر

* * *

خودی یو تہ نہ دایہ و نہ بابہ و نہ تہ فالہ

ہموو تشت بو تہ یی بہتالہ بیی رہزا خودی تہعالہ

خوزگا ب وی ئیزی بت ئەف قہول ژ خوہرہ بکتہ راستہمالہ

ئہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

---

* گوٹارا لالش ژمارہ ۳۵ سالہ ۲۰۱۲ لاپہری (۱۱۷) بہ لاقرنا شرۆ ابراہیم و ئہوی

ل سہر زاری قہول بیتر (خ، ز) ل شنگالی وەرگریہ.

قەولئ ئيمان ب چى نيشانه

ب دەستورى خودئ

خەلكئ ژيرى زانه

وهرن ژ مەرا بدن بەيانه

كا ئيمان ب چى نيشانه

پەدشايئ من دەرد و دەرمان دانه

* * *

وختئ نفوسا مە ل دنئ دگەريه

مە گەلەك ديتن دگەديى يه

ئەو ب حسبين كا ئەينهتا وان چى يه

* * *

ئەوان ب حسبين و ئەوان ل كيم دە

هنجيبئ ئيمانا خوه ل تەمايا دنئ دە

ئەو چۆ ب رسقى دۆژئ دە

* * *

ئيزدياتيا مە يه خويايه

نەيه ب جلايه و نەيه ب خەونايه

يه ب قەلەما گرتى يه يه ب ئەرکانا يه

* * *

هەكەر وه بقيت لىسى ئيمانئ هليين

تۆكا تەنگ نە غەيرين

ئەفە ئەرکانەكە و هندى دن وئ ژئ دميين

* * *

دهرهوين يى بهتاله
 يى بى قيمهته ل با هه قاله
 يى چروکا ل با ئيختياره
 * * *
 وى علمه يى ته دکن و ته دحه سبين
 وى ته دجه ربين
 هند وى درهفن و هند وى دمين
 بهلى سهد خوزما ب وان بت يى ئيمانا خوه نه غه يرين
 * * *
 جه هه نه م هه يه يه بى خوشى يه
 شه وقه ک تيدا نه دئيسى يه
 ژ قى پتره و هندى دى يه
 * * *
 دى وان هاقينه ناف وان سه قه را
 نه و دى خيرن و بى مه هده را
 نه و د بى بارن ژ هه ردوو سه را
 * * *
 ل وى جه بسى نابت رو نه قى
 چند جه مه د هه يه تير لى ناکه قى
 تو توبه بکى ژى ژى دهر ناکه قى
 * * *
 نه و کى بوو بهرى نادم ل عه ردا بوو
 يى ب چ هيقينى بوو و ب چى رهنگا بوو

کی نیام بوو کی هوستا بوو

* * *

نهو هیقینه یی ب چی رهنگا بوو
یی ب سدق و حهیا و ناسبوونی بوو
نأشقی دایی و بابی بوو

* * *

نهو سورا مهیه ژ میره
نادهم چیکر و ههوا ژیره
بهشهر چیکر ژ زیدهیییره

* * *

بوری بهتەر بی لغاف کرن
نأف ل بهحرا کار کرن
خوه ب مللهتی نادهم حساب کرن

* * *

مللهتهک ههیه نه یی ژ نادهمه
بهحریت گران نأف تی نهمه
دار کهسک بوون ل بهری و چهمه

* * *

نهو مللهته یی ب غیرهته
یی ب سدقه یی ب مروهته
هیقینی وی ژ با ملیاکهته

* * *

هنجیی دهرهوهک ل باخوه ب چی کر
پادشایی من دهرد و دهرمان ژ ههقی وی کر

ئەوى شكەستى بوو خوه ل گۆرا وى كر

* * *

بەرتىلى نە خوه ئەف دەرە واره

دەرەوى نەكە ئەو ژ تەرە بارە

دۆزەخەك هەيه يە ب دوویشك و ماره

* * *

خۆ ب مالى دنى نەكە برينه

محتاج د هات تە دگۆت نينه

هەكە تو ب ئاقلى بدە و بستينه

* * *

ژ متمايى شين ل بەردا

و ژ بى رهوشتى ئيمان ل دەرەدا

لەو حوكمەكى گران هات ب سەرەدا

* * *

بخەبته و خۆ ژى دەرینه

محتاج هاتن و ل بەر تە دگرينه

تو يى بى رهجو بوى تە دگۆت نينه

پەدشا ئەوه يى ددەت و دستينه

* * *

پەدساىى من عەزمان چيكر

عەردى خودى هەموو تام تيكر

قاسم ل حەمويى حوكم ليكر

* * *

ژ بەر مالى دنى نانقن

دۆژه ههيه دى تى كهفن

نهو تۆبه بكن زى زى دهرناكهفن

* * *

وهختى ل عهردا دهوران دبرى

و چهندى ل بهر خو بدى سه رناگرى

دى ته بهنه ناف ناگرى گورى

* * *

عبادهتى بكه دا تو پيش بكه فى

رى بگرن زى راناكه فى

ههكه تويى خه ببرى دى توو ب ئيمان كه فى

* * *

برمه ميرگه كا به هشتى يه

بيهنه كا خوش وا زى تى يه

ئهف دنيايه نه هيژايى سه عه ته كا وى يه

* * *

برمه به هشتا عنزه لى يه

من ميرگه ك دناقدا ديتى يه

نهو ميرگه چه ندا ب خوشى و شادى يه

* * *

برمه به هشتى قه سر تيده دئيسنه

ههر قه سره ك چه ندا مه زنه

پينج سه د ده رگه ه تيدا هه نه

هاوه كا وى يى بيژت ل سه ر ناقى منه

* * *

برمه بههشتا میرگه ک تی یه
هوریا پرچ حناکری و ال وی یه
مهله ک زی ل وی میرگی یه

* * *

برمه بههشتا هادی ههوازه
من ل وی دیتن دهف و شباب و ساز و مغلی و تهمبور و ئاغلهر وئاوازه
هوری دسکه نینه ل هیقیا بازه

* * *

برمه بههشتا میرگ ب ناقن
هۆری تیدا دزاقن
بهاتنا عهردا رازی نابن

* * *

برمه بههشتا میرگه ک ب تهحانه
جهوی ئاقی ژئی بهردانه
شالول و بلبل وی دخوون ب زارو زمانه

ئه م دکیمن و خودی یی تهمامه

---

* ژ گوڤارا مهحفهل (گوڤارهکا رهوشه نبیری ودرزانه یه) لاپهری (٤٦) ژماره ١، ژ
به لافکرنا شیخ دهشتی شیخ زهیدینه.

قهولئ مهلك سالم

ب دهستوری خودئ

دستریم ب خه بهریت کتیبه
ژ عیرفیت زانا و ب حسیبه
بهری براهیم پیخه مبه رچیبه

* * *

مهلهک نازل بوو ل سامه
عیرف و زانا ب فامه
جه بیری هنارته با مه

* * *

جه بیری هنارته شامه
عیرفهک بخوونت خامه
کی دزانی جه وایی بدامه

* * *

ئیزدین میر دبیژه : نه ز ل با وی بووم

ل وی نوقتی های بووم
ل قه ندیلی ل جه م وی بووم

* * *

مه لکه، مه لکی میرانه
قه ندیله ل نیقا عه زمانه
ژ بو مه ئینا بوو پهیکا یه زدانه

* * *

سالتینی ژ با خو هناره
بو لاشی و ههر چار کناره
بو مه کربو خوش واره

* * *

ژ بو را براهیمی کر بوو سجووده
دههیکی ژ مالی خو دا
بوو میری ب جووده

* * *

مه لیکه نهو د ئوسه
د ناف یارا، لجه م تاووسه
بهری عیسا و بهری موسا

* * *

مه لیکه ک رابوو ژ ئورشه لیمه
ساده کی زور قه دیمه
عیرفه کی پر عه لیمه

* * *

نهو نوورا سه لیم و سادق
زانایی ب فه هم و ناتق
ب فهروارا خوه دینی خالق

* * *

مهلهكى صدق و حهقيقه
بو براهيمي زورى شهقيقه

* * *

برهيم ژ سادق ماشى خو وهرگرت
برهيمي ژ سالم علمى خو پرگرت
فهقيرال عهردى نهو عيلم هاگرت

* * *

سالم سولتانى ثانى
مشوور و خهتى سوبحانى
عهد و سهد هنگى دانى

* * *

نوقتهيهك ژ علمى حهقيقهتى
هاته خواري سورا تهريقهتى
(بوو خهتا پيروژ بو ئومهتى)

نهم دكيمن و خودى تهمامه

---

* ژ پهرتوكا پهرن ژ نهدهبى دينى ئيزديان، بهرگى ئيكي د. خليل جندى، لاپهري ۳۲۶
و دبيژت نهف قهوله ژ كوما وان قهولايه يى (بابى شقان) شاندى ل ۱۹/۵/۲۰۰۱.

قەولئ بەدىلا سنعەت كاملا

ب دەستوری خودئ

ھاتبوو بەدىلا سنعەت كاملا

قەشیرن ئیختیارین عادلا

* * *

ئەقە بوو یا مە ژ علمی ھلانی

ئەو بوو تەرجالی ل شامئ دانی

حوکمئ بئ خؤفا ب خوەره ئانی

* * *

ئەز خەبیر کرم ب ھەر چار روکنا

دانابوو بەر من جەموو رەنگا

من زانی مەحکەما قیامەتئ نابت بئ دەنگا

* * *

رەنگەک ژئ سەرفا دینە

ھنجی یئ بیژت قیامەت نینە

شیخ فەخرئ ئادییا ژئ یی بگازینە

* * *

تەقدیر ھاتی دئ بتە وەفایە

نە بازیر دەمینت نە جامایە

نە دەشت دەمینت نە چیاپە

* * *

ئەو كى يە خەتا من ناخونىت

و علمى من ناحەبىنت

سەدى سىزدى بەدىلا نەھ سەدى خوە دناسىنت

* * *

كەرەما وان جن بوو

رونایا وان نەیا بلند بوو

ل سەدى سىزدى بەدىلا نەھ سەدى ئەو ھلبوو

* * *

ل سەدى سىزدى بەدىلا نەھ سەدى

روحى سىزدارا ھاتە عەردى

* * *

كەرەم و روناھیا ل رۆژ دا

وان ژ تارىي خەبەر دا

ئەوان نەزانى علمى خودى مفعەتە ل سەر چقاس دەردا

* * *

ئەوان سىرکەرا نا جەبىن

چەندى دەينە خوە و دلەزىن

رۆژا بابەكى ژ تەلپى گران ئەو دشونده دەمین

* * *

ئەوان سىرکەرا چ نىشانە

كەرەم و روناھیا رۆژانە

ئەوان ژ تارىي خەبەردانە

ل سەدى سىزدى بەدىلا نەھ سەدى علمى خودى دانانە سەر رىيانە

* * *

سهدي سيژدي بهديلا نهه سهدي بوو
که ره م و روڼاهيا ل خزيني بوو
بوختانيا ل بهديلي بوو
نفرينا شههسواري دهشتا بياني و مير ناماديني شههسا يه ل بهديلي بوو

* * *

ل سهدي سيژدي بهديلا نهه سهدي دهست پيکر
گهلهکا ژ دهرهوي ناساس چيکر
و ژ نهبووي و بوختانيي کراس لي کر
شههسواري دهشتا بياني و مير ناماديني شههسا و عبدالعهزيزي حهري غهزوو لي کر

* * *

چهندي دهرهوين ل دني نه
چهند ب زيړ و مالي خوه ل پي نه
روژا باقهک گيروئي نهفسی نه

* * *

چهند د دهرهوين
و چهند دهين زيړا دتهوين
روژا باقهک نهو ژ تهپين گران د شوندا دميين

نه م دکيمن و خودي يي تهمامه

---

* گوڅارا مهحفهل (گوڅارهکا رهوشهنبيري وهرزانهيه) ژماره ۳ لاپهري (۳۱)، به لاقرن
شيخ دهشتي شيخ زهيدين.

قەولنى شيرى راستىي

ب دەستورى خودى

رما راستىي بگره و پيشخوڤه پاقير
پشت خوڤه مەنيره وهه ره پيش
ههكه توى ماشخورى راست پاژو و راستىي بيژ

* * *

رما راستىي پالکه
پيش خوڤه پاقير بهر خوڤه کالکه
ههكه توى ماشخورى، ماشى ميرى خو
ل خو حه لال که

* * *

وهكى ته سولى دبهسته
رما راستىي هه لگرتبوو ب دهسته
ههكه توى ماشخورى، ته ب حه لالى ماشى خو
ژ ميرى خو دخوهسته

* * *

وهكى ته سولى هالانى يه
رما راستىي يه بدهستى يه
ههكه توى ماشخورى، ته ب حه لالى ماشى خو
ژ ميرى خو دقى يه

* * *

به حرا قودره تی مهوج و ههوار تی

هه یام هاتینه سه د ههزار بار تی

* * *

به حرا قودره تی بار تی نه بت خه لکی زه لیم

زۆر مه رکه ب به ستیون خه لکی عه لیم

هه یام هاتینه ژ سه د ههزارا ئیک دی مینت ساغ و سه لیم

* * *

به حرا قودره تی یه ب جیده

زۆر مه رکه ب به ستیون خه لکی مریده

ئه و مه رکه ب یا سلان ئیزیده

* * *

به حرا قودره تی یه مه زنه

زۆر مه رکه ب به ستیون خه لکی مؤمنه

ئه و مه رکه ب یا ملک شیخسنة

* * *

فه قیریا ب باوه ری ژ ئه ولدا

خاسا ل پی قی خرابه فینیی هلدا

زۆر ژ فینیی چۆبون، راستیا میری

وان مابو ددلدا

* * *

فه قیرا ئیکه چیکر

خۆ ژ خوشییت دنی کر

ئه ف دنیا به ردا و پشت پی کر

* * *

وهكى ته دلى خو کره خانه
مالا خو کره میروستانه
گهلهک نه خوشی تیدا کرنه دهرمانه

* * *

وهكى ته دلى خو خانکر
مالا خو میروستان کر
گهلهک نه خوشی تیدا دهرمانکر

* * *

خزینه د چهپ و راستن
کلیل و مفته شیخادی ب دهستی خو پاراستن
ژ مهولودا سلتان ئیزی ئەف قهول ههموو راستن
هەر کهسهک ل رۆژا ئاخرهتی سەر عهملهلی
خو دی ئیته فهگوهاستن

ئهم دکيمن و خودی یی تهمامه

---

* ژ پهرتوکا ئیزدیاتی لهر رۆشنایا هندهک تیکستین ئاینی ئیزدیان یا (خدری سلیمان و خهلیلی جندی) لاپهري ۷۰، و ئەف قهوله ل سەر زمانى بابى گاڤان (شیخ دهرویش کوری شیخ هسو) ل رۆژا ۱۴/۸/۱۹۷۶ ل گوندی بابیری وی هاتیه گوتن و ب دهستی (خلیلی جندی هاتیه نقیسین)

قەولنى مەرسوما باری

ب دەستوری خودی

هاتیە مەرسوما باری

دەرەوین غەزەب لی باری

جیی وی دۆژەیا تاری

* * *

ئەو مەرسوما جەبیرە

درۆزن روحا نەکیرە

جھیل بت، ئان زی پیرە

* * *

هات مەرسوما خودی یە

درۆزن ل دۆژەخی یە

هەوار داد بی مفعی یە

* * *

هات مەرسوما تەعالا

بۆ هەموو پیرو کالا

گۆهدییرین ل فان گالا

* * *

درۆزنی نە جەبین

دی ب گۆرپی قەلین

شەفەت ژ وانرا نین

* * *

درۆزن بی باوهرە

دوبشکەکی داهرە

ب کفریە، کافرە

* * *

دۆژه بۆ وان خۆش واره
ل جهم يهزدانى نه ياره
جار ليدانه، جار ناره

* * *

هات مه رسوما يهزدانى
يى راستيى بزاني
ژوى را رهحما رهحمانى

* * *

گويا راستيى نهباته
بههشت بۆوى خهلاته
راستى ريكا نهجاته

* * *

هات مه رسوما غهفارى
دهرهوى نهكه چو چارى
ژ بهر خهزهبا جهبارى

* * *

هات مه رسوما تاوسه
ب چرغه ناگر و بروسه
ددهستى دا شيرى روسه

* * *

هات فروارا شيخ سنه
مهلهكى ئينس و جنه
بهرب راستيى د چنه

* * *

فهروارا شيخ تهبريزه
بۆ وادهخهنا دريژه
نهو راستگويى بهريزه

* * *

قه ره فه خری فورقانی
فهرواره ک نهوی نانی
راستیژی ل جه م خاقانی

* * *

فهروار دابو چار سؤرا
بخه ملین به هشت بؤرا
دهرهوی نه کهت چو جؤرا

* * *

هه موو عه مری یه کتایه
دهرهوی نه کهن ب ته بایه
مینا یارا خو دایه

* * *

ژ قه ولی پیر ره شی چهیران
گوه بدنه قان په یقان
نه قه یه ریکا یه زدان

* * *

قیت مه هه بت نه ف کامه
هه ر دی قه خوین ژ جامه

نه م دکیمن و خودی یی ته مامه

---

* ژ پهرتوکا پهرن ژنه ده بی دینی ئیزدیان، د خلیل جندی، بهرگی ۲، لاپه ری ۵۹۵ هاتیه وهرگرتن.

قهولئ مهولئ مه (كاسا)

ب دهستوری خودئ

ژ قهولئ مهولئ مه

هه ره دهستوری بده غولیمه

ئه ز مهدههی کاسا دقیمه

* * *

ئه و بوو کاسا ژ موحبهتی

هنجیئ په دشایی من نوقته کی ژ وی کاسئ ددهتی

سه د خوزیا وی به ل وی مهسدهتی

* * *

ئه و بوو کاسا باقی

په دشایی من د ناف دا بوو ساقی

دلؤ بوؤ قئ مه جلسئ تو چهندی موشتاقی

* * *

دلؤ تو چهندی که سه ری

هنجیئ نوقته کی ژ قئ کاسئ قه دخوهری

شکرانیا وی کاسئ مابو ل سه ری

* * *

ژ به ری هیژ نه کربوو چو نژیاره

وقالبئ ئادهم پیخه مبه ر نه کر بوو ده هاره

میڤا ژ موحبهتی نه ده را وی کاسئ قه دخواره

* * *

قالبيّ ئادەم پيڭمبەر ھات و تى د قەندالى

روح ھات و لى وەسلى

* * *

ل وى كاسى دائىي مەرسومى رەدايى

روح ھات و گەھايى

* * *

ئەو كاسا نورينە

ئادەم قەخوار ز دل و ئەشق و ئىقىنە

ئەو ل لەشى وى گەريا بوو گوشت و خوينە

* * *

ئادەم پيڭمبەر ز وى كاسى قەدخوار و قەدزىا

مەست بو، دەھزىا

گوشت لى ھوريا، خون لى دگەريا

* * *

ئادەم پيڭمبەر ز وى كاسى قەدخوارە

كەرامەتا وى كاسى لى دبوو ديارە

ئەو ئادەم بيھنرى، پى د بوو شيارە

* * *

ئەو كاس ب ئادەم پيڭمبەر خوەش تى

كەرامەتا وى كاسى ھات و د گەھشتى

ئەوى كاسى ئادەم برە بوھشتى

* * *

شەھد پيڭمبەر ز وى كاسى دبهستە

وى نہ پى ھەبوو، نہ دەستە

سلطان ئیزی رُونایه ک د بهر وی زی دخسته

* * *

شهه پيخمبه ر ژ وی کاسی قه دخواره

که رامه تا وی کاسی د هاته دیاره

نهو هوریا پرچ هه نا بوړا د هواره

* * *

چی هوریه که چیه

بکه رامه تا وی کاسی هه شه م و قه ریش ژیه

* * *

نهو بوو هه رفا ژ پيش

جایزه نه م ل وی هه رفی بکه ن ته فتیش

نهوی هه رفی ژ هه ف کرن هه شه م و قه ریش

* * *

هه شه م و قه ریش ژ هه ف د کره

قال و قیل چی دکره

سلطان ئیزی ب شیری هه قیی ژ هه ف جودا دکره

* * *

نهو کاس دا نه بی نوحه

که رامه تا وی کاسی لی د بووه سوحه

نهوی ژ ناڤا توڤانی خلاس دکرن گه له ک روحه

* * *

نهو کاس دا براهیمه

مائی وی، ماله کی زوری زافی عه زیمه

هه موو دا ب رییا ئیکی که ریمه

* * *

دا رښيا نښکي جه ليله

نوقته ک نازل بوو ژ قه نديله

ناف لي دانا براهيم خه ليله

* * *

براهيم خه ليل ژ وي کاسي قه دخواره

که رامه تا وي کاسي د هواره

لهو ل وان سار بوو ناره

* * *

ب قودره تا ره حمانه

نه بي سماييل قه خواري ژ کاسا گرانه

لهو قوربانيا وي نازل بوو بهرانه

* * *

نهو کاس دا داهوده

که رامه تا وي کاسي دبوو سوده

لهو ل ده ستاده نه رم دبوو جه دوده

* * *

که رامه تا وي کاسي ب داهودرا کري

نه چه وجهي (عبوده تان) و ناگري

ب دهستي خو چي دکري خورده و زري

* * *

نهو کاسا کبیره

ساييمان پيخه مبه ر قه دخوار، پي دبوو ميره

حيجه ت هه بوو لهو بوو خودان گوستيره

* * *

قودره تا ره حمانه

ساييمان پيخه مبه ر قه دخوار ژ کاسا گرانه

لهو حوكم دكر ل عنس و جنس و چهندي جانه

* * *

نهو كاس ژ موسا را دهاته
كه رامه تا وي كاسي وه دهره اته
لهو ژ موسا را نزلي ته و راته

* * *

موسا قه دخواري ژيه
نو گه هشتي كه رامه تا وي كاسيه
لهو موسا بوو كلیم چي خوديه

* * *

عيسا ژ وي كاسي قه دخواري
كه رامه تا وي كاسي د هات و د هه دري
ئينجيل بو را دده هري

* * *

نهو كاس دابوو عيسا
قه دخوار وي و هندريسه
ژ عه ردا فري، چو عه زمانا د ليسه

* * *

ئوسفي نه بيا ژ وي كاسي قه دخواري
كه رامه تا وي كاسي دهاته دياري
ل وان روون بوون چاقيت تاري

* * *

ل دووره ناقوبه، زه ليخا مه حبوبه
ل وان روون بوون چار چاق و دل و قلوبه

* * *

نه يوب پيخمبه ر ژ وي كاسي قه دخواري

پەدشایى من سەبرەكە پى ئادارى

* * *

ئىلاھىۆ توى حادرى، توى نادرى، توى قادرى

سەبرەكى بدە ، ئەم پى ب سەبرى

هەتا ئەو دەق ب گۆشتى تە بدەبرى ....

* * *

ئەو كاس دا ئونس رەقاسى

چل شەق و رۆزى ما لىنى بەحرى ، دزگى ماسى

هەتا خودى خۆ ب حەق ناسى

* * *

ئەو كاس دا بن مەسرورە

غەوسى ل بەحرىت كورە

سلتان ئىزى ، ئى نىزىكە ، نەى دوورە

* * *

ئەو كاس دا سەيدى نەسەينە

كەرامەتا وى كاسى وە دىنە

وى ھى ژ گورىانا سەرى خۆ نىنە

* * *

سەيدى ماش فەرە

كافرا گەراند بوو سەرانسەرە

ژ عشقا وى كاسى نالىنەك ژى نە دەھات دەرە

* * *

ئەو كاس دا نەبى زەكەرىيا

كەرامەتا وى كاسى دىيە

وى ھى ژ برىنا مشارى نىيە

* * *

وان بری و کره دوو نالی
که رامه تا وی کاسی د هاته دیاری
ژ عشقا وی کاسی نالیه کی نه دهناری

* * *

وان بری بو گشته
که رامه تا وی کاسی هات و دگه هشته
سه د خوزکا وی روحی به، خودی لی بهشته

* * *

نه و کاس دا عهمه ری بن ختابه
نه وی د کوشتن دای و بابه
نه ژیره خیره و نه سه وابه

* * *

عه لی ژ وی کاسی قه دخواره
که رامه تا وی کاسی دهاته باله
له و شیریی زولفقار بو را دهناره

* * *

ب قودره تا قادری
عه لی ب سی خه لاتا خه لاتکری
فاتمه و زولفقار و دندلی

* * *

نه و کاس دا نه بوو به کر
وی قه خواری ب ناف و دکر
له و نه بی مه حمه د ب سه یدقی خو کر

* * *

نه و کاس دا نه بی مه حمه ده
قه خواری ژ کاسا ب سور و جه ده

بووه پیغه مبه ری خودی ل سه مه ده

* * *

براهیم هه ک ژ وی کاسی قه دخواره

که رامه تا وی کاسی دهاته دیاره

هه تا ، سه سه سه ری فراند نه و تیاره

* * *

چل روژی دروسته

وی نه د خوار، نه د نقسته

هه تا، تیاری سه سه سه ری قه دگوهسته

* * *

چل روژی ب هژماره

وی نه قه دخور و نه د خواره

هه تا سه سه سه ری فراندن نه و تیاره

* * *

چل روژی ل وی بوو

مه حکه که خاسا لی بوو

هه تا تیار ل سه سه سه ری جهی بوو

* * *

نه و کاس دا میر براهیمی ئاده مانه

وی قه دخوار ژ کاسا گرانه

له و وی ته رک کر خوستانه

* * *

له و وی ته رک کر خوړاسا

نه ده را خو دا خاسا

بووه ری ناسه ک ژ وان ری ناسا

* * *

نہو کاس دا ئیزدین نہمیرہ
ل دنی و ناخرہتی ئی خہبیرہ
سلتان ئیزی دانی شہمس و فہخریت میرہ

* * *

نہو کاس دا شہمسئ ئیزدینہ
کلیت و مفتہ ب دەستی وینہ
چو گرتن و بہردان بیئ شیشمس نینہ

* * *

نہو کاس دا شیخو بہکر
ئی شرینہ و ہکہ شہکر
شیخادی نہو کەرہم لگہل تہکر
لہو جیی تہ ل با خو فہکر

* * *

نہو کاس دا شیخ بہرکاتہ
خہلات کری ب ہہفت خہلاتہ
ژ عہردا فری چو سہماواتہ

* * *

نہو کاسا جیدہ
ہاتیہ بو مریدہ
نہو کاسا سلتان ئیزیدہ

نہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

---

* ژ پەرتوکا پەرن ژ ئەدەبی دینی ئیزدیان بەرگی دووی لاپەری (۹۴۵) یا د.دخلیل جندی و ئەوی ژ فەقیر خدر برکات ل ۲۰۰۰/۳/۷ و دبیت (۱۲) سەبەقە ژئ دکیمن و زنجیرا خودی ناسا یە کیمە.

قەولئى بى و ئەلەف

ب دەستورى خودئى

بى و ئەلەف

تەختى نورى سەدەف

پەدشئى من ل ناف دا يى ب خەف

* * *

پەدشئى من ل ناف دا يى موخفى بوو

ئەو ب خۆ يى ژ خۆى رازى بوو

هئىژ كنىيات نەيه دانى بوو

ئەوى ب خۆ خۆ ناسى بوو

* * *

ئەو ب خۆ، خۆ دبه رسته

موحبهت هەر يەك و ههسته

ئەو نووربو ب خۆ دپه رسته

* * *

پەدشئى من نور بوو، نور هاته باله

عاشق جهليل بوو، ماشوق جهلاله

مئير دپرسين ژ ئەو حاله

* * *

میرا پرسى بوو ئەو سورە
میر حەبیبىنە ب خۆرە
پەدشەن من زخۆ ئەفراندی دورە

* * *

پەدشەن من بخۆ ئەفراندی دورا بەیزایە
میرا هەردەم نەدەر پى دایە
زى چىکر شىخى حەسەن ل موستەفایە

* * *

دا بەدەین مەدەھا دورا سپیە
کاسە ک زى دئەفریە
ئەو ب خۆ بوو ز خۆ رازیە

* * *

بەرى مشورە، بەرى خەتە
بەرى قەلەمە، بەرى حەقیقەتە
میرا ناسى بوو ئەو موحبەتە

* * *

موحبەتا مە ز وئیە
حەقیقا مە ز وى حەودى یە
دایى مەریدە، دۆت دئیە

* * *

دایى رەدا دا، دۆتتى رەدا نە دا
ل ناف خاسیت شىخادى بوو ئەسفەدا
دای ل دۆتتى شەھدە دا

* * *

دای مراره، دوت دئیہ
بیژنه من کی ژ بهری کییہ

* * *

ژ نھول بهیزا ل بهری
زهریی پی نھحمہری
بهلی کی ژ بهری

* * *

سوبحانہ ژ تہ سوبحانی
نہبیا قہدہم ہلانی
سہروہری نھولیا ناف بی دانی

* * *

سہروہری نھولیا داهر بوو
شیخادی بن موسافر بوو

نہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

---

* پھرن ژ نھدہبی دینی ئیزدیان، د.خلیل جندی، بهرگی ۱ لاپہری ۲۳۴، ودبیژت نھف
قہولہ ہیژا (خیری ل. پورتو) ژ من رال سال ۱۹۹۷ ہنارت بوو، بهلی نہہاتبوو
گوتن کا نھوی نھف قہولہ ژ دھقی کی وەرگریہ.

قەولئى خان قوباد

ب دەستورى خودئى

ب دەستورى ميرئى ميران

گەلى جوانان و پيران

گوھ بدنه فقيران

* * *

فقير حال ز ميژن

كهمال و گوھەر ريژن

ز شيخادى خەبەر بيژن

* * *

شيخادى شيخئى حەليم بوو

ببەد و جود و تەسليم بوو

ب نەفەسا خۆرە حەسليم بوو

* * *

رازى ب قازى خودان بوو

رازى ب ھەر دەتو بوو

ل خلمەتئى ئى ميريد بوو

* * *

شەف و رۆژ دەرچۆ بوو

دەھيرى عاشق نو بوو

دبۆرى ئاخردە جوبوو

* * *

بهردی ژ خو ئاقینه

دۆستی دلی ناخینه

ژ عاقی دلی ب دینه

* * *

وهسابوو پی حایی بوو

ب دهستی خو مایی بوو

خالق رویی قایی بوو

* * *

مهقبوول دهرگه میر بوو

شیخادی ژ ئادهم نهزیر بوو

* * *

شیخادی دهر ئنسافه

خۆلب لی ئختیلافه

بهدهل لی بوو توافه

* * *

چۆم توافا شیخادی

ژ توافی روق سنا

ملکا ماوی دوجا

* * *

مهسکه نا هندی دوور تی

دایم فهرهح و سروور لی

دایم دایم ژی نوور دچی

* * *

نوورا بیّت ل بهر دوو داران تی

مقامیّت دلبان ل سهر تی

نه زهرا خالقى زوو ل بهرتى

* * *

حهوزى بركا بخيرتى

حهوزى بركا در نه داتى

* * *

قهبرى شيخادى د بن ده

روناهى و فانوس و فنده

* * *

مه قبهرا صاحب دهست حالدارى دل مه زن تى

زمزم، كانيا دلخواز تى

زمزم كانيا خوش تى

* * *

حهودا بركا بهشتى

شا بوهورى كو گهشتى

* * *

شا بوون ملوك و كه سانه

ل مه سكه نييت زوخانه

ئى د غه رقى ل به حرا مه عتانه

* * *

به حرا زور وه سفه تى

عه هدى دروست د داتى

شيخ نه حمهد و سهيد نه بول وه فاتى

* * *

شيخ نه حمهد نادر نادر

شهف و روز (ته خلت) حادر

* * *

شیخ ئەحمەد و ئەبدالقادر گیلانی

شیخین نورانی برکا ب لاش ئانی

* * *

شیخ حسەن و مامەد رەشان تین

ناقداریت دل مەزن تین

ب پیر موسی نورین را تین

* * *

پیر و شیخ ب کەمال دا

مەدایم د (تەشەوق) و حال دا

هەمووان باوەری ب لاش دا

لاش د گەلیهکی سەقال دا

* * *

شینیا جنەتی رەنگە

ژ با وان تی دەنگە

* * *

وەر تیر ل سەفاتی

دوختا عەرەق ب قام تی

یا مرید شیخادی، مەکانی شیخی من تی

* * *

مەجلیسا مورشدی تی

کاف و نون و سەعدە تی

* * *

قەدەحا نووری دۆستان

قەدەح ژ حەرەفا بۆشان

* * *

ژ که هوهتا خوښه

شیخادی کره عنوښه

* * *

نهو پاشی خوهنده فان ئینان

تی ته عمل و ژ که فتیت ماران

* * *

ل مغاری سهد حدود دانی

شیفا جنه تی بابی بوقدار نانی

* * *

لبر مهشت دایم نووره

نوورا که سک و زهره

زقری مه لکی نه کبهره

* * *

زقری شیخادی (تبروزه)

فری شیخی کوباره

سجوده بوو بهر و داره

* * *

قهبری مه لک نووره

چه ندی داری مه وجوده

همه مووان ل بهر سجوده

* * *

قهبری خالق نه زیر تی

بای و باران و به فر تی

نو داریت نانینا سهنه تی

* * *

قهبرىٰ شىخادى ل بنىٰ
ب حەدوو سەدىٰ جنەتىٰ
مىر شەھىد قەبول فراتا توافىٰ تىن ھەر سالە
فرى شىخادى بوە مالا

* * *

شاھۆ تو دزانىٰ
ستى تىن ب مەستانىٰ
دابرا قوبا نوورانىٰ

* * *

قوبىت عەموم و عەمارەت كەن
ب مسكىنا حشارەت كەن
مىرىد ب تواف عەرد دكەن
خودانىت كەرەمىٰ گەلىٰ لاشىٰ مدارەت كەن

* * *

توافىٰ ھەر سال تىن
مەحبوب دىم شەمال تىن
ب گەلىٰ شىخ ب ناف تىن

* * *

مەحبوب و شوخ و شەنگن
ب يارى و ھەفت رەنگن
فلاش تىن، گەلىٰ تەنگن

* * *

فلاش گەلىٰ ب خىر تىن
سەد جوقةت زن و مىر تىن
ز شامىٰ و قودسىٰ تىن

* * *

ژ شامی ب ئەسناف تین
مەحبوب و بەلەك چاف تین

* * *

گەلیی شیخ کامل تین
ژ چیاپی غەربی موسل تین

* * *

ب شال و کۆفی تین
ژ مال تین، گران تین
ژ باشیک و بەهزان تین

* * *

میقانییت لقمه ب قیمهت قەدره
ستی دەر بوو سەدره

* * *

ژ باعهدری و خەتاری تین
ژ نسییی، ژ شنگالی تین
ب گلواز، ب قەدەم تین

* * *

ب کەنی، هەزار ناز تین
توافی یی گەردەن گاز تین
توافی یی گەلیی گەرناس تین

* * *

دیم حیر و فیان زلو مالا قەبرا
شیخادی بت مالا (زلفاتها) سەدرا

ئەم دکیمن و خودی یی تەمامە

---

* ژ پەرتووکا پەرن ژ ئەدەبی دینی ئیزدیان یا د خلیل جندی، بەرگی ۱، لاپەری ۴۳۸،
ج ۲، ودبیژت ئەف قەولە خیری الیاس پورتوژمن ره هنارتببول سالا ۱۹۹۴.

قەولى سورا

ب دەستورى خودى

ئەو بوو سورا ژ پيش

جائزه ئەم ل وى سوري بکەن تەفتيش

دا ل پى وە خەلەت نەبە جىش

* * *

ئەو سورا ب خىر

جائزه ئەم ل وى سوري بکەن ئىستەخىر

ئەوى سوري ئەز کرم جوامير

* * *

ئەو سورا ل من دکە لەزه

ل پى وى سوري دچم ئەزه

* * *

ئەو سورىن د لەزىنه

ئەو سورىن ب خاسارا دگەهينه

ئەو سورى دى من دەرىنه

* * *

ئەو سورى ل بەر دەرا ئاس تانگە

ل بەر وى سوري هلتى مانگە

عالم ب ناقى وى سوري بانگە

* * *

سهیدی نه سیم خو ب وی سورې د دورانده
حسینی جهلاج سه ری خو ل رییا سلطان نیزی ره جه مانده

* * *

کی دبیژه نهو سور دهرهفه
ب وی سورې روون بوون روژ و شهفه
وی سورې شیرین کرن نادم و ههوا وگه هاندنه ههفه

* * *

نهو غافلیت خافه
ل وان سپی بوون ههر دوو چافه
غافل د کوړه نه، نزانن نهوی سورې ههوا کره بوک، نادم کره زافه

* * *

شروتا وی سورې ههیه
ب حقی ههر نهفهیه
ب شهرعا نهیه جهوجه یه

* * *

ب وی سورې تیتن باره
ب وی سورې شین دبن داره
ب وی سورې د کهمله چهندي به هاره

* * *

نهوی سورې خو ش کرن دم و هه یوان
نهوی نهینه تهک دا دیوان
خهلکی فه خوار، پی دبوون جهیران

* * *

نهوی سورې گوت و مه ژی خه بهردا

ئەوئ سوپئ چار كئيب نازل كرنه عهردا

ئەو سوپ مفعهته لسهر جيقاس دهردا

* * *

ئەو بوو سوپا كبير

جايزه ئەم ل وئ سوپئ بن خهبير

دا ئەم ل وئ دنئ نهبن ئەستهخبير

* * *

ئەو بوو سوپا ل پئش

جايزه ئەم ل وئ سوپئ بكنه تهفتئش

ئەوئ سوپئ ، مير براهيم ژ خورسانئ ئينا لاشئ ، كره دهروئش

وي تهرك دان ژن و مال و مهرئش

* * *

زور ب وئ سوپئ د گههشتن

دلئ وان ژ ميل و مووحبهتا سلتان شيوخادئ د پهرشتن

ئەو چوئن ، ژن و مال ددهوسدا هشتن

* * *

زورا ئەو سوپ خياله

زورا تهرك كرن ماله

ئەو چون و ئاخرهت كرن خياله

* * *

زورا مالئ خو تهرك كرن

هون رئا شيوخادئ چاك بگرن

دا هوون ب سلامهتي رابوهورن

* * *

ئەو سوڤا پر تەمەنە

جایزە ئەم سەر و مالى خۆ لى بدەنە

ئەوئ سوڤى بومە شیرین کر مرنە

* * *

ئەو سوڤا پر حسابە

.....

وئ سوڤى پىك شیرین دکرن پس و بابە

* * *

زۆرا ل وئ سوڤى دکر پرسە

ئەوئ سوڤى شیرین کرن مەككە و قودسە

ئەوئ سوڤى پىك شیرین دکرن باب و پسە

* * *

ئەو سوڤا پر نەدەرە

ئەوئ سوڤى ئەینەتەك دا ئاقدەل ئومەرە

ئەوئ سوڤى شەموون خوولخاندا ز بەرە

* * *

ئەو بوو سوڤا ب خىر

جایزە ئەو ل وئ سوڤى بکەت ئەستەخىر

وئ سوڤى نەفسىت برسى کرنە تىر

* * *

وئ سوڤى تىرکرن نەفسىت برسى

زۆرا ل وئ سوڤى دىرسى

قەست کرنە بەحرا ، ب تەلەبیا نەبى ئەنسى

* * *

ئەو سورا بوکر

ئەوی سوری شەققەت ل زۆرا دکر

ئەوی سوری، شیخ زیندین ژ لاشی ھنارته مسر

* * *

عاشقو یی فەلەکە

من زۆر دیتن گەلەکە

ئەف نەزانی مە شانیدیە، وەرگەراندیە مەرکەب و کەلەک

* * *

عاشق دەنگ دکەت ب نەھینە

خاسا پی ھاتن باوھری و نیقینە

غافل دکۆرەنە بەھر تی نینە

ئەم دکیمن و خودی یی تەمامە

---

* ژ پەرتوکا پەرن ژ ئەدەبی دینی ئیزدیان یا د.دخیل جندی لاپەری ۲۴۷ ، و ئەوی ل

روژا ۲۰۰۰/۳/۷ ئەف قەولە ژ دەقی فەقیر خدر .ب. کەس وەرگریە .

قہولی جہلوی

ب دستوری خودی

چی جہلوهکے بی قیاسہ
دانی ٹہرکان و ٹہساسہ
ٹیزدیاتی پی بو یہ ناسہ

* * *

کتیبہ کا سور و پیروزہ
نا کاملہ نا بی حوزہ

* * *

کتیبہ کا بہر فرہہ
حیوکی کتیبہ قہرہہ
ناقہ پیروز مژدہہ

* * *

جہلوه ژ ہیقینی سونہتی چیبوو
ب ناٹا کانیا سپی مور لی بوو
دخہ زینا رحمان دہ شاخ دا و سور بوو

* * *

بہری جہلوه شہس فہسل بوون
ہہر شہس ب ناقہ تاوسی مہلہک بوون
پشتی ہندہک سالا چار لی زیدہ بوون
ہہر چار ب ناقہ شیشمس و شیخ فہخر و شیخسن و شیخادی بوون

* * *

مهلهك شیخسن خودانی جهلوی که ملی

شەش سالا د مغاری ده شغولی

ههتا جهلوا مه پی د خه ملی

* * *

شەش سالا چله گرت

هەر سال لبه ر شهوقا تاووسی مهلك رادوهست

ههتا ژیره هات کلیم و تهریقتهت وکلیم دخواهست

* * *

شیخسن بابی قهومی خوه دکهته ب ریژی

نهون قهومی سلتنای منی نیژی

من ژ وهره نانی جهلوه ب ته میزی

* * *

من ژ وهره نانی جهلوا سۆر

ب ناقا کانیا سپی هاتیبه ب مۆر

ب دهستی هەر ههفت ملیاکهتا پی دای مۆر

* * *

ب ناقی تاووسی مهلك چیگر

بهرات و نشان پیرا نازل کر

ژ نیژدیارا بوویه کتیب و مه فهر

* * *

ژ نیژدیا ره بوویه مه فهر و کتیب

ل مالا مهزن داهر بوو دهف و شیب

تیدا ههیه دهم و حسیب

* * *

دهم و حسيب و مشوره
ل ناسمانا و بنى به حرا ههري كووره
ب دهستى مهلك شيخ سن مووره
دهرگههى خوه قهدهكه لبه ر قوبلهت لبدووره

* * *

جهلوه ب ئاڤا زير خهملی
ناقى حهفتى و دوو ملهتا پى د شهملی
هه ر ناقى ئيزى ناقى نهولى

* * *

جهلوه داهات ژ مللهتى ئيزديره
نهخشهكى ب خهت و زيره
ژ هه مواره خير و بيره

* * *

خير و بير دهركهت و بوو بنیان
بوو ناساس و سوند ژ مالا نادیان
مالا نادیا كرنه عید و شهف بیریان
سونهت خانه پى شا بوون و كرن دیلان

* * *

دیلان گهريا ههتا بهرى شهفهقى
ب ساز و قدوم و تهكستيت سهبهقى
هه موار پى بههوهره وچونه جهى حهقى

* * *

ب ئاڤا كانیا سپى بهرات چیدكرن
جهلوه ل جقاتا مهلك شيخسن قهدهكرن

ب قهوهتا شیشمس هاته خویاکرن

* * *

شیخسن شیخی فخر و علمدار
دا سونهتخانی مههدەر و فروار
چهندي بنیری نابینی هند بهادار

* * *

چی قوماشهکی چهندي بوهایه
مه لالش پی خه بهر دایه
حسابی رۆژ و مهه و سالا یه

* * *

چی بهحرهکه بنی کووره
ژی شهفقی چار نووره
دانا کناریت عهردی سووره

* * *

شیخسن شیخی سونهتی
حهکیم و دهلیلی تهریقتهتی
خوه کره سواری عهبادهتی

* * *

شیخسن گوته قهومی یهزدانی
وهرن کۆمبن ل لالشا نوورانی
منی جهلوا سور ژ وهرا ئانی
تی دا ههیه علمی عهرد و عهزمانی

* * *

هه جي علمدار هه بي ژ خواه را د پرسی

هاته لاش و لبر جه لوی د ده رسی

* * *

که شکولی جه لوی خه لاتن

جوهارک و خاتم و بهراتن

ل مالیت شیخ هه سنا دا چه م و فورتن

* * *

بیر و باوهر ب جه لوی یه

سوند و نائقاتا ب جه لوی یه

هه لاکرن ب جه لوی یه

* * *

چی له وحه که مه حفوده

علمه کی پاقره ژ با سلطان ئیزیده

کتیبین دن لبر سجوده

* * *

چی له وحه که بی قیاسه

دور و یاقوت و نه لاسه

دکریی لسه هه موو خاسا

* * *

شیخسن کتیب ختماندا ب پهری قودره تی

دانی سهر دهستی برایی ناخره تی

گوت : نه فه کتیب نه هلی سونه تی

* * *

شيخسن مهدهر تهسايم كره شيخي شهسه
هووريا هلهلاند پيرا ل عهشا
گوتن : نهف مهدهر چي مهدهرهكه خواهه

* * *

ژ مهرا نهف كتیب خواهش نيشانه
ري و رهسم نهركانه
عاشقي ئيمانی ژ مهرا دانه
تاووسی مهلهك تاجه و ئیزی سلتانه

نهم دكیمن و خودی یی تهمامه

---

* ژ گوڤارا مهحفهل (گوڤارهكا رهوشهنبیری وهرزانهیه) لاپهري (۶۸) ژماره ۱،
به لاقرنا خالد الشیخ سنگالی.

قهولئ مال و ميّرا

ب دهستوري خودئ

گيانئ من گوري مال و ميّرانه

ويّ دهاژونه دورئ شارانه

تهلبا خونا يار و برانه

* * *

گيانئ من گوري ماليت نادية

ويّ دهاژونه دوريت بهريه

تهلبا خونا بران و ناخيه

* * *

چي سوارهك تانج لسهره

خو تنئ دخونت سهرانسهره

ئەز پەيا نابم ، هەتا بەغداييّ نەكم ئيک لسهره

* * *

گيانئ من گوري مهلك شيخسن شيره سواره

روژا ئينيئ چل قادي ژ بهغداييّ فراند بوون ئيکسهره

* * *

چي سوارهكي هوئ بيّ خشه

ماش و جهنبهقي تين ژ لالسه

مهلك شيخ سن شيره سواره

روژا ئينيئ ژ بهغداييّ گوشت بوو شيست و شهشه

* * *

چی سواره کی هوی ل جه سه ده
خه لیفه دخوازن مه ده ده
روژا ئینی ل به غدایی کوشت بوو سی سه ده

* * *

چی سواره کی هوی ره هوانجه
ل سه ری خو دانا بوو تانجه
خونا حسینی جه لاج ژ خه لکی به غدایی د خواره

* * *

چی سواره کی هوی سه رمه سه ته
رمه که که سک لده سه ته
به رب به غدایی فه کر فه سه ته
خونا حسینی جه لاج ژ نه هلی به غدایی د خوه سه ته

* * *

چی سواره کی هوی سه رگردانه
دلی وی ل به غدایی نه هات به رستانه
گوت : ل به غدایی نینه تیرا خونا یار و برانه

* * *

خه لیفه وه دهنگ دکه یه :
یا مه لک شیخسن دهستی مه ل دامانا ته یه
قهی تو به غدایی خراب نه که یه
مه سه ر دهستین ته سه د غه فار توبه یه

* * *

خه لیفه دهنگ دکه ت ب زاره :
یا مه لک شیخسن تو ل سه ر مه نبه ری وهره خواره

قهى تو به غدایى خراب نه که ئیگجاره
مه ل سهر دهستی ته توبهیه سهد غه فاره

* * *

سهرى كه قهرى دهر بوو
ل ناف هه رچار كنارى به غدایى وه ربوو
به غدا ژ هه یبه تی دوو كه ربوو

* * *

سهرى كه قهرى هات و هلكه ریه
ل ناف چار كنارى به غدایى زقریه
ب فروارا سلطان شیخادی ، هات و قه دگه ریه

* * *

خه جیجا وه دهنگ دكه یه
یا مهلك شیخسن مه برایه ك هه یه
مه زنتره ژ من و ته یه
ئهو قه بوول ناكه به غدایى خراب كه یه

ئه م دكیمن و خودی یی ته مامه

---

* ئەف قهوله ژ پهرتوكا پهرن ژ ئەدهبی دینی ئیزدیان بهرگی دووی لاپهری (٤٦٨) یا
د.خلیل جندی و دبیرت ئەف قهوله ژوان قهولایه بیته هیژا خیری پورتو ژ منره
شاندى سالا ١٩٩٧.

قەولئ ب شىخادى خلاسەم

ب دەستورى خودئ

ب شىخادى خلاسەم

حەق مەلک شىخسن دناسەم

تەبايا خەلکئ خاسەم

* * *

ب شىخادى ئىمەنەم

خەلەتا مېرى مەزەنەم

ئەز ل رىيا مەلک شىخسنەم

* * *

موحتاجەم ل دنئ و ئاخەرەتئ

مەلک شىخسن، شىخئ سونەتئ

من ناسیبوو ب مەعریفەتئ

* * *

شىخادى خودانئ قودرەتئ

مەلک شىخسن، شىخئ سونەتئ

من ناسیبوو، ب عەبادەت و مەعریفەتئ

* * *

شىخادى عەمىنە

ل بەر خەلەتا رەحمینە

شەھدە و ئىمانئ من ب ناقتئ وینە

* * *

شیخادی یی سالتینه

مهلك شیخسن مهسهب و دینه
شهده و ئیمانئ من ب وان هیقینه

* * *

شیخادی یی غهفوره

مهلك شیخسن یی مشوره
شهده و ئیمانئ من ب وان قهبوله

* * *

چاك بووم و ل من هاتن پشكه

هیقینئ وی ژ دومشكه

لهو كهسك كر دارا حشكه

* * *

بیژمه وه گهلی جهویدا

چیئ دل ههئ د قهول و قهسیدا

ئیقینا وی ب سلتان ئیزیده

* * *

ئیزدیئ جدیئ خۆمه

هنجی مهدهها ژئ بدومه

خۆف کیئش ل قئ دنئ نهمه

* * *

هوون ب شهده و شهود بن

لسهر گوتنی مهعبود بن

دا ل دیوانیئت خاسا ب مرار بن

* * *

هاته سهر من نهو سلئانه
نهوى ژ من دستاند گيانه
شهده و ئيمانيت من ب وانه

* * *

نهز برمه وئ جقاتئ
يا ب موحبهت و سفاتئ
جيئ شيخادئ و نهبو لوهفاتئ

* * *

برمه وئ جوقةئ
نهز رونشتم ل حزرهئ
نهو مهزالا جدئ مه تئ

* * *

نهو قهسرا شيخ نهميره
يا ب زيارهت و فهقيره
شيخادئ يئ غهفوره ژ وئ دهليره

* * *

برمه جيئ باب و باپيره
ب وئ قوبئ كم ، تئ دا شيخو بهكر و شيخ نهميره

* * *

خوزئ بيامه جيران سائئ دوانزده مهها
خوزئ من مهيزه كربا ل وان قوبهها
ب حهسيب ههشت دهرگهها

* * *

دەرگههئ سیه ب دهنگلی
پری میرا ب رهنگلی
خه لاتئ شیخ ئالی شه مسا ب ده عوا جهنگلی

* * *

د (مه زنایرا) وه نه دیاره
ل من شاد بن بهر و داره
شیخالی شه مسی رودا د مالهت غباره

* * *

شیخالی شه مسی عافه، یئ ب ره جووا
دی ژ شیخادی خوازت دو عایه
شیخادی تو بهرئ شباکی بدهیه بهر رووا

* * *

هنجی ده ژمیرم وان دهرا
سه د جوقةئ سلاقیئت مه ل دهرگههئ کانیا سپی
ئه و دیوانا قه له ندهرا

* * *

خوهزی شیخادی ئه م خوندبانه وی ری
هنجی وان دهرگهها ده ژمیرم ههتا رواقی
سه د جوقةت سلاقیئت مه ل دهرگههئ کانیا سپی یه
ههتا دیوانا بهرئ شباکی

* * *

ئه و جیی زوره دتینت مه فعییا
غهریب کرم تیم ژ غهریبیا
خۆزی من میزه کربا ل وان جییا

ل لاشى ههتا ئىسبىيا

* * *

بانگى مه خودى و ئىسبىيا

ئهو خودانى ماشان و جهنبه قيا

مه و حازرو گودارا خلاس كت ز تهنگافى و تهعليه

مه و حازر و گودارا بخونت ل سهر بيدهرىت خوڻيه

ل دنى و ئاخرهتى ، مه فهرى مه سلتان ئىزيه

ئهم دكىمن و خودى يى تهمامه

---

* پهرتوكا پهرن ژ ئهدهبى دينى ئىزدىيان يا د. خليل جندى، لاپهري (٤١٤). و دبىرت
ئەف قەولە، هیترا خیری ل. پورتول سالا ١٩٩٤ ژ منره شانديه.

قہولی شرورا

ب دەستوری خودی

ئەز دخونم شرورهکی
هەفت باجار هەنە ل بەر شورهکی
سیژدە عالەم دخون مشورهکی
سالدیرە و گەدەنرە و هومانە ، سیژدە نەقلا ھنەرەکی

* * *

ئەز دخونم دکرەکی
حەفت یار دیتن بکرەکی
حەفت مەلەکە نزار دکن سکرەکی

* * *

ئەز دخونم جەوھەرەکی
حەفت خاس دخوازن مەھدەرەکی
حەفت مەلەکە سافی دکن بیدەرەکی

* * *

سورەکە ژ سوریت باتنی
۳۶۶ عالەم تی دا دکن خوندنی
ل سەر سەکنیە سلتان ئیزی، نورا باقی، ئیکی ب تنی

* * *

ل وان دەرگەھا ل وان قاپیا
حزرەتا لی دبوو مەلک ل ئادیا

مهلهكا، ميرا ژ بهر دبر ماش و جانبهقيا

ئهوه مرازا مه ههميا

* * *

مه ههميا نهو مرازه

خۆزى سلتان ئيزى بهاته

بو مه ئاقا ب كرا چهندى وهلاته

* * *

بو مه ئاقا كرا چهندى دنى

كلييل و مفته تين ژ خزينا باتنى

ئهو بوو جندييت سلتان ئيزى پى دبوون خنى

* * *

وهعهده هاتى يه دى داهر بت سلتان ئيزيدى منى بهرانه

مه ل وى ديت دهف و شباب ، ساز و قدوم د كيشن سهمانه

ديوانا سلتان ئيزى مناسبى خاسانه

* * *

جندييت سلتان ئيزى مير رادين ژ پييه

هنجى ميرى، نهو كييه

شورى حهقيى ل پشتييه

ئى ماش خوربت ، ماشى ميرى خو ب حهلالى دبييه

* * *

دبيژمه وه گهلى برا ب تاقهته

دى داهر بت تاوسى مهلهكى منى ملياكهته

وى ب دهستى خوه بشكينه بيراقا شريعهته

* * *

ههرن سهر بانا دهنگ هاپن
ناف و دکاری سلطان ئیزیدی ، شرین بین
هنهر و کهرامه تیت وان شیره سوارا بین

* * *

عه جیب نه مین ل وان هنهره
دی داهر بت سلطان ئیزی ، ناغایی مسافره
خاسا ، ل مهیدانا مهلهکا هۆل لی دکره

* * *

خاسا ل مهزنه مهیدانا مهلهکا هۆل قه دایه
دی داهر بت سلطان ئیزیدی خوش پهدشایه
هۆل ژ هۆل سلطان ئیزیده ، سلطان ئیزی خوش پهدشایه

* * *

سلطان ئیزید ل غافلا ب غه زه به
دی ژ به حرا ده ریخه کانیا و سه له به
وه عده هاتیه ، دی سلطان قی دنیا یی بکه ئیک مه سه به

* * *

وه عده هاتیه ، دی داهر بت مه له ک ل نادیا
پهدشایی من ل سونه تی ب رحم گهریه
ئهوی رۆژی گورگ دخوازه ژ مییه

* * *

گور ژ مهی دخوازه رهدایی
ژ عهردا ههتا ب سه مایی
ئو غله مهک وهها گران نایی

* * *

نۆغله مه كه وه ها گران نينه

ب شایا مه هدی ل زه مینه

وه عده هاتیه ، دئی داهر بت سلطان ئیزی

ماش و بهرات و خه لاتا ژ غافلا بستینه

* * *

ژ غافلا ستاندن ماش و بهرات و خه لاته

ژ رۆژ ئاڤا هه تا ب رۆژ هلاته

خوزیا ب وی جیی ، هۆل لئ دبوو مساته

لئ دبوو ته ریه ته ، ره نجونه شه رعاته

* * *

شه رعته ره نجونه ، شه رعته مه عزوره

حه قیا سلطان ئیزی ، بخیره ، ب به ره کهت و نوره

* * *

ته زکه ره که هاتیه ژ دیوانا میری مه زنه

ژ شاهیا ، ئادیا و مؤمنه

دئی داهر بت لسه ر سونه تخانی ، وی عه فو بکه چه ندی گونه ه

* * *

چی حوکه کی وه ها گران جهریان

جیشین گران ل هه ف جه قیان

خام و عه نکار ژ جیشی سلطان ئیزید فه قه تیان

* * *

سلطان ئیزید دبیژت ژ دیوانا خوهره

لئ میزه کن گه لی جنديا ، چی حوکه کی وه ها دژواره

سلطان ئیزید جیشی خو شانده ل سهر شاه و خودکاره

مالي سهر ههقي وه فه دخواره
هه موو ل سهر كه فا سلان ئيزي ، ئيكي جه باره

* * *

وه دبیره شايه

يا سلان ئيزيد چقاس زيرو مالي من هه بي ل قي دنبيه
شوكرينا من ژ ناقي تهيه

مه ژ دامانا خه رقي سلان ئيزيد ، صدق و حه يا و ئيمان دقييه

* * *

سلان ئيزيد وه دبیره

ژ ميژ وه ره من د قه ول و ده فته ري خوه ده ديه
چه ندي شريعت ، نه زي كه مه ئيشكچيه

* * *

وه دبیرت نه بيه

يا سلان ئيزيد مه ژ ته هيقه
خه راجا ميړي در چيه

* * *

وه دبیره سلانه

حوكمي مه هدي زه مانه
دي داهر به شه هي مه ردانه
دهرمان ب كه برينان و كوڤانه
ههر سه ره كي (۲۰۰) نسيبانا

* * *

چي سلانه كي خوش ميړه
ل ههر چار كنارا كي شابوو شيره

ئەو كەلا ، ئەو باجار ستاند ژ وان خەنزىرا

دا دەستى وان فەقىرا

* * *

فەقىر دىيژن سلتان ئىزىدە

هەي پەدشايى مەيى جەيدە

زەردا ئاغايى مريدە

* * *

مىسرە و تەورىزە و ئەسكەندەرە

تەختى لال و دور و گەوھەرە

كرنە (حرووبىت) قەلەندەرە

* * *

مىسرە و تەورىزە و سوبجانە

تەختى لال و دوورە و مەرجانە

كرنە (حرووبىت) وانە

* * *

جەلەب و ستەمبۆل و بەغدايە

تەختى لال و دوور و نىشايە

ئەو كەلا ، ئەو باجار ، بۆ وان ب وەفايە

* * *

ئى سەرى خۆ لسەر جەرفا ئىزى دانا

ئى سەرى خۆ ل ئوغرا دىنى خۆ دانا

* * *

سلتان ئىزىدە وە دەنگ دەلتىنە

هەنجىيى خاترا من تى دىينە

بلا بۆرى ژ تهلخانا ب كشىنه
دهرى جه بلخانا قهكه ن، وحلا ب سهر خورا بكشىنه
فیدهكه نه شقى سلطان ئیزی د فردا ب داوینه
ببه گوهی به حرا ، ئاف نه ده و قه گهرینه

* * *

جاندى ، باندى ، سه حى، سه د سه لاهوت
مه عزول بوو شریعت
هيسا بوو سونهت

* * *

هاتى چارشه ما سه رى نيسانى
دانه مه سه كا ئيمانى
هاتى جه وابه ك ژ وى ديوانى
دى ژىك كفش بن كه حیل و بهرگيریت گارانى

* * *

مه و دوست و گوهدارا بار تى هه به
وى روژى ، ل وى قهولى ، ل وى نسحابه تى

ئهم دكىمن و خودى يى ته مامه

---

* ژ پهرتوكا پهرن ژ نه ده بى دىنى ئيزديان بهرگى ئىكى لاپه رى (۳۳۵) يا د.خليل
جندى، و ديپترت نه ف قهوله ژ زارده قى شيخ عه لى شيخ شه مول ۱۹۹۴/۶/۳ هاتيه
گوتن.

تیبینی: ههك سه به قه ژقى قهولى هاتنه سه رراستكرن (كومكه ر)

قەولئى حەسەن حەلاج

ب دەستورى خودئى

ژ بانا ئەم دەمەيزين

هون مەستا نەلۆمين

هەرن حالئى حەسەن بيبين

* * *

بانا وه فەر بووه

حەسەن ژ وئى كاسئى قەدخوار زووه

لەو بووه شرعا قاديا و حەسەن بەردا بووه

* * *

حەسەن ل حەسەينه

ئەوى قەدخوار بو ژ كاسا بەينه

لەو قەست كر ، چۆ فار ئەل عەينه

* * *

حەسەن ئەل حەلاجە

ئەوى ژ وئى كاسئى قەدخوار ب سەر و مېلانجە

لەو بووه شرعا قاديا ، حەسەنى سەرى خۆ دكر ئارمانجە

* * *

ئەى چاكۆ ژ چاكيت مەدە

حەسەن ژ چاكى جەودە

پادشئى من كاسەك ب تەدە

لەو حەسەنى سەرى خۆ ل بەر رى و ئاتقادا خۆ دە

* * *

حسین بن مہنسوورہ
نہوی قہ خوار بو ژ کاسا نوورہ
لہو قہسد کر ، چۆ بہ حریت کوورہ

* * *

حسین ل بہ غدیدی
نہوی سورہک دیت و ل بہر نہ بوو ہییدی
لہو بووہ شرعا قادیا ، ب سہریّ خو بو منیدی

* * *

حسین نهل بہ غدہری
نہوی سورہک دیت ل بہر نہ صہبری
لہو بوو شرعا قادیا ، ب سہریّ خو بوو مشتہری

* * *

حسین ل حہ لاجہ
د سہریّ خو کر بوو تاجہ
ب رہقا خوئی رہوانجہ
لہو فیرا گہہشت بو ناجہ

* * *

وہی ل میہی مسکینی
ہہی بازیو ژ ہیالینی
ل خو مہ گرہ رہقینی
نہم ژ تہبایی تہ ہاتینہ بہر ویّ مزگینی

* * *

میہا سہر ژ بہرانہ
وا ل حسینی دکہت گازیانہ

حسینۆ رهقین عهیه نهیا میرانه

* * *

حسینۆ رهقین عیه

کوشتنا میرا نه عهجیه

نهخاسمه سهری تهیی ب حسییه

* * *

حسین ل قان تهعنیا یی قاره

ئهوی خو گرت بوو ل بهر بهر و داره

لهو هاوارهک ژ بری ئاخهتی را د هواره

* * *

هاوارهک ژ بری ئاخهتی را دهشته

خهجیجا ژ خوړستانی هات و دگههشته

ئهوی ژی حسین ب تهعنا دکوشته

* * *

خهجیجا ل خوړستانه

رییا سی مههانه

هات بو ههفت گافانه

* * *

حسینۆ گیانی ته چی گیانه

پچوک ل من برانه

گیان بسپیره خودی و دۆستیت عهزمانه

* * *

گیان ب سپیره برایه

لانداکا من یه سافایه

نانا من ل سهر سیلی مایه
میقانی من لیژقه یی وهستایه
گیان بسییره دۆستیت خودایه

* * *

گیان بسییره و ههره
مه میقانهک ههیه ژ سهفه ره
هاتیه روحی ژ قالبی ته بینته دهره

* * *

خوشکی خه جی، بهلی بهلی
ب وی رۆژی کهم، رۆژا ل عهنزهلی
من کاسهک قه خوار ژ سهری کهلی
که ره مکه دا لپی بچین ببهلی

* * *

خه جی خوشکا خۆمه
من سهر وی دایی و ب دومه
دا بزانی نهف دنیا و عالهمه
یا میرا سوره و که ره مه

* * *

ههی حسینۆ بری منی ئاخره تی
ههرو کو رۆژ هلتی ژ ئالیی جوومه تی
ههفت کاسین قودره تی
دتین بو من حورمه تی
ئیکی رۆژه کی راستی ژ دلی من دهر نه تی

* * *

حسین دسپاره

ل به غدایی و چهندی شاره

حسین مسکین د نازاره

* * *

حسین کو نهو مه عنی د گۆتن

له شئ حسین دئینان و دسۆتن

لهو خووندنا (ئهنا لههق) قی را جواب د دۆتن

* * *

ل نۆرمی حزن و شینه

ل به غدایی شاهیه و مزگینه

کوشتبوون حسینئ مسکینه

* * *

ل به غدایی و چهندی شاره

شاهی دبوون کفاره

حسینئ زهرگون د نازاره

* * *

حسین کۆلهکه دگۆلئ دا

هنجیی هات و بهرهک لییدا

شیخ جنید هات و گولهک لییدا

* * *

هنجیی هات و لییدا بو بهره

شیخ جنید گولهک لیی بهرداق کره

دهرساد زئی ما بوو دله

* * *

حسین گولہ کہ نو بشکفتی

ئو ب تہ حیات د ناخفتی

لہو شہریعت پی دسکہستی

* * *

ہہی شیخ جنیدو بری منی ناخرہتی

چہند دار و بہریت فی نؤمہتی

ہہموو ب گیانی من کہتی

بہلی نالینیت من ژ گولا تہدتی

* * *

شیخ جنیدو چہندی دگریم ، چہندی دنالم

بتنی تہ د زانی ئەزی ب چی حالہ

ہہتا رۆزا قیامہتی ، دی ژ گولا تہ نالم

* * *

حسینی سوری بوو

رییا حہق ناسی بوو

لہو شیخ جنید لی خوری بوو

ئہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

---

* پەرتوکا ئیزدیاتی ل بہر رۆشنایا ہندہک تیکستین ئاینی ئیزدیان یا خدری سلیمان

وخەلیلی جندی، لاپەری ۱۳۵ و دیبژت ئەف قەولہ ژ بابی شیخ حەجی وفەقیر

حەجی ہاتیہ وەرگرتن ل ۱۹۷۳/۷/۶

قهولئ غافلئت بئ ناسين

ب دهستورى خودئ

چه ندى مه دهها دبئمه

سه رى مه لهكى مقئمه

دا دهستئ شئخئ سائمه

* * *

شئخئ سائمه

ستوونا قائمه

قه سداكر چو چئمه

* * *

هنجى ل گهل ته ريقه تا خو دژمنه

بارئ وى ئاسنه

جه زايئ وى سوئنه

* * *

هنجى لگهل ته ريقه تا خو دژمن بئ

و هه كه چيائئ سيپانئ خه لاتئ ل بن بئ

روژا ئاخره تئ دئ ب بار و پشت بئ

* * *

غافلؤ وهكه دامير

كاس وئ دئخمه بؤلا ئؤلدار

غافل نه د چاكن و نه د خرابتر

* * *

برمه دیوانا فه قیرا

جهی ئه رکان و ئولا

کاسه ک دا من ئه ز پی د بوومه دهنجولا

* * *

غافلئ بی ناسینه

تینه مه ب کهرب و کینه

ئهون دژمنی مه دینه

* * *

غافل تین و دبه زن

غافلۆ ل گهل ته ریشه تا خو نه عه رزن

دا روژا ئاخه تی ل جه هنی نه گه فرن

* * *

غافل تین و دبه زن زییره

غافلۆ ل گهل ته ریشه تا خو مه که شییره

دا روژا ئاخه تی رهنگی ته نه بته رهنگی بختان و عه نکیره

* * *

ل وی ساسی ئی چه رم

ل وی چه رفی سوله رم

سه بر بلمه ر ئه ز دی مرم

* * *

پوولی سافی مه

ئه سه هی ئیزدیمه ر مه

مریدی شیخ ئادی مه

غافلا ئه ز ناسیمه

* * *

شیخ خدر شیخه کی ده لاله

شیخ حسین قیره هه قاله

سجووده دبن ل پی ئومه ر خاله

* * *

ئومه ر خاله پیره کی ژ قه دیمه

سه ر دارئ چهندی وه لی یه

ئهوی سجووده کیشا لپی شیخی ئادی یه

* * *

غافلو ما خوشتر ژ به هشتی هه یه

جهئ دین و ئیمان و ری یه

ئهو فهدوس مه کانی سلتان ئیزی ب خو یه

* * *

خه لکو یی ژیری زانا

وهرن ژ مهرا بدن به یانا

کا مه عنییا خه رقی سلتان شیخادی ب چی نیشانا

* * *

ئهوان خه رقه دپه رست

به ر ب سه ر خورا دئیخست

دهستی سلتان ئیزی ئی کونه که سه ر چی قاس دهست

* * *

چهندی نه بی هاتن و بوهرین

چهندی خاس هاتن من هژمرین

سلتان شیخادی تانجه ژ ئه ولین هه تا ب ئاخیرین

ئه م دکیمن و خودی ته مامه

* به لاکرن: عه ره ب شنگالی، ئه ف قه وله ژ دهفته را قه والا وه رگریه.

قەولئ سلاقيت ژارا

ب دەستوری خودئ

سلاف سلاقيت ژارا

مەولايئ من و چەندی خوندکارا

خوندکار و چەندی خوندکارا

هەي قوتبول سەري مێردارا

* * *

سلاف ل غوليمه

ل مەلک شېخسن و چەندی قليمه

ب سادقئ نسراند بوو سلیمه

* * *

سلاف ل عەرهبی

ل مەلک شېخ سن و چەندی نەبی

هەي شېرو قونتارا تەبی

* * *

سلاف ل ملیاکهته

و جبرائیل و چەندی جملەته

ئەوه قوبللەتا هەموو مللەته

* * *

سلاف ل فەقیرا

مەولايئ من و چەندی میرا

هەوا قوتبه شېخئ ئەمیرا

* * *

قوتبو ته چير ژ حه قيقى

مه لهك فه خره دين به حرا كوورا عه ميقى

زور شرعا ل به حرا مه لهك فه خره دين بون غه ريقى

* * *

سه د شرعا نيت وهكى به در و مه ندا

ل به حرا مه لهك فه خره دين دبون هند

گو عه زيزي من هيژ هند

* * *

هند د رهنجول بوو

نه وان ژ مه عنى كوور بوو

نه وان نراني مه لهك فه خره دين نوور بوو

و نه سلى وي نوور بوو

* * *

نوورو توو نوورى ژ نه سله

ژ نادم چوويه نه سله

له و ژي دانه فه سله

* * *

يا مه لهك فه خره دين ته چاخى نادم ل به هشتى دگيرا

هه گهر ناف و نوسفه تا ته هه بووا قيرا

نه وى روژي شاش نه دبوو نه و چيرا

* * *

نادم سه د سال ل به هشتى عه مر تيرات

وهختى ژ به هشتى دهرهات

هند گرى هه تا هيستر ل بهر بوونه فه رات

* * *

سه د سال و بهری

گه فزی د ناف توژی و ههری

له و گه هشت بو وی هه فسه ری

* * *

نوح ب قهومی خو قه ده نجوله

و هه که ژ باته نه هاتبوو ده ستوره

نه وی روژی نوح لی نه د قه وری نه و ته نووره

* * *

براهیم خلیل دهنگ دکر و هاواره

یا مه لک فه خره دین مه ناف و ئوسفه تا ته ئینا بو سهر زاره

نه وی روژی ل وسفا ته دبوونه مزاره

* * *

سمایل دهنگ راده شته

یا مه لک فه خره دین هه که ناف و ئوسفه تی ته نه دگه هشته

نه وی روژی سمایل ب قوربانی دکو شته

* * *

یا مه لک فه خره دین توو وه کی کهس نه

ته ب ئوسف را دابوو ب حسنه

سه د خوزما وی روحی ب نه مانه ت هه بت ده سنه

* * *

سی کرن سی زارا

موسا هلینا بوو بازه له و دهستی گو بال دکره وه کازه

نه و وه کاز نه ژ دارا و ل دهستی موسا دکره شه هماره

دهر سه د میرا ژیره دخوازه

* * *

موسا و هارون ژ نهسله
ههکهر فهرعون دبو کهسره
وی رۆژی نه دبوون نهسره

* * *

موسا ل وی بوو
فهرعون ل پی بوو
ئهوی رۆژی بنی بهحری رۆژ لی بوو

* * *

فهرعون بهحر ل موسا عاسی کر
ب قودرهتی موسا ناف لی کر
و بهحری موسا ب ری کر

* * *

ژ قودرهتی بهحر کهربکه ر بوو
موسا هات و لی سهرده ر بوو
فهرعون هات و تیوهر بوو

* * *

تییت وهکی عیسا بن مریه مه
یا مه لک فخره دین ههکه ژ باته نه هاتبا که ره مه
ل عیسا نائییت ئه و چاخ و ئه و ده مه

* * *

ئه وه رۆژا ل بهدری
هیمه تا لهیل ل قهدری
میر ژ عهتا و سهدری

* * *

يا مهلهك فخرهدين ته ئينا زول فهقار

تهسلووم كر من ل نهفاره

شيخادى رابوو ژ ههكاره

* * *

شيخادى رابوو ژ قى كهفايى

ههى سهروؤ ب سهفايى

سهدقا مه عهين ل بهيزايى

* * *

شيخادى شيخه و شك تى نينه

ههى كوؤرو ته هاى ژى نينه

سلتان ئيزى پهدهسايى ئهرد و عهزمينه

* * *

ئهوه و ههر ئهوه

نهخوارن و نه قهخوارن و نهخهوه

مه شههده و ئيمانى خو قهبوول كر ئهوه

* * *

چ ههرفهكه ب تهفسير

ههى ژيروؤ تو چهندى ژير

يا مهلهك فخرهدين ل دنى ههر توو يى ل بير

* * *

يا مهلهك فخرهدين مه ب تهكر قهسته

دهشت و بانى و بهرى و بهحر و بهسته

خوزى من زانيبا ئهف عهزمان كى نژنى ب دهسته

* * *

دل ب ئاگر كرم برينيت من چوتن
ئەو مەعنييت كور نائينه گوتن
دل و هناقيت من بو دەرويشيني سوتن

* * *

من گوت ئەز دەرويشم ئاقلی من نەي كيمه
ئەگەر ئاشی موجهتی ل من کره ديمه
ئەو دەولەت ناهييت ئەز بييمه

* * *

بەعدی ب خو ديكره
تو ب سادقی سەری خو ديكره
بەنی خو سته خبيركه

* * *

مە ناقس كربوو بيړا
خەبەرا بنيات زيړا
دايم مەعمەلەتا وان ب خودی را

ئەم دكيمن و خودی يي تەمامه

* بەلاقرن: عەرەب شنگالی، ژ دەفتەرا قەوالا هاتيه وەرگرتن.

قهولئ شیخ فخرئ زهرگون

ب دهستوری خودئ

ژ قهولئ شیخ فخرئ زهرگونه
هنجی حهرفا یار و براییت ئاخرهتی بشکینه
رؤژا ئاخرهتی وی دهردهکی بی دهرمان ببینه

* * *

وی ببینه دهردهکی بی دهرمانه
هنجی ب یار و براییت ئاخرهتیرا کهربه بی ئیمانہ
ل رؤژا ئاخرهتی ئهوی بی خودانه

* * *

پهدسئ من پر نهقاشه
دانا بوو زور زور ماشه
دهولت تانجینه، یهک ئاشه

* * *

ئاسی گو: نهزی تهوری
هه ی زیرو ژ نهسل یی زقری
ژ ئیمانا هاقری کفری

* * *

ژ کفری هاقری ئیمانہ
خوزیبا من تیر بدیا نهو چی یه، نهو مهکانه
جی پهدسایئ من لی دکر دوعانه

* * *

خاسا کر قه بووله
گه وهه ر کیشا بووه سه ر سووله
دانا بوو بهر که شکووله

* * *

خاسا کر به هوه ره
گه وهه ر کیشا بوو سه ره
که شکول دابووه به ره

* * *

ئه ز برمه سه ر پیراقی
به ری نو خاتی پشتا باقی
ئه وژی حاکم بوو ل میراقی

* * *

میراف ل کو فکری
ل به حره که ژور سهیری
ل بهر ناگری ئه بری

* * *

ژ قه ولی شیخ فه خری ئادییه
ئه زی ئه سلیمه، ژ ناقو دکاری ئه سلیمه
ئه زی مسری بووم ژ مسرییه

* * *

ژ ئه سلی خۆدا ئه زی مسری بووم
ژ نوورا ئیلاهی بووم
جیی حه سه ن به سری بووم

* * *

حهسه ن دهاته شامه

حهقیئ نهو گرت تهمامه

ل بهر ئیزید کر سهلامه

* * *

سلاف ل ته یا خان سلان ئیزیده

هه جییئ نهو سور دیته

ل سه ری زره بهستن مریده

* * *

ئه ز برمه سهر سه دهفیئ

ئه ز گه ریا بووم هه ق نه له فیئ

من ناقئ خو ناسکر بوو ل کافیئ

* * *

سه دهف ئینا تهمام کر

من گه وهه ر ب ناف کر

ل جییئ په دشئ خو، من سلاف کر

* * *

ب روژ هه لات، هه تا ب روژا فا

من دیت هه د هه موو ب چاقه

من دیت چه ر خه که شیشمس و مه لک فه خره دین دگه ری ل ناقه

ئه م دکیمن و خودئ یی تهمامه

* ژ په رتوکا په رن ژ ئه ده بی دینی ئیزدیان یا د. خلیل جندی، بهرگی ئیکئی لاپه ریئ

(۵۰۹)، و دبیزت ئه ف قه وله ژ زار ده فیئ شیخ هسین کوری شیخ براهیم هاتیه

وهرگرتن .

قہولئ دہروئش ئادہم

ب دہستوری خودئ

چی سبہیہ کہ ب نہدہرہ
لناق خاسیت شیخادی بویہ خہبہرہ
دہروئش ئادہم دی چتہ سہفہرہ

* * *

چی سبہیہ کا ب نیشانہ
لناق خاسیت شیخادی بویہ خہبہردانہ
دہروئش ئادہم دی چتہ خورستانہ

* * *

ہہی دہروئشئ منو ب دہلیلہ
ئئ بی قالہ، ئئ بی قیلہ
وی رونشتیہ ل سہر ری یا خیران و سہبیلہ

* * *

میری خورسانئ وہ دبیلہ
دہروئشہ ک وی ل وی یہ
کا برینن وی دہروئشی چی دقئ یہ

* * *

قاسد وی دچی یہ
وی ز دہروئش دپرسیہ
دہروئشو مانا تہ ل فی جی چی یہ

* * *

دهرويش وى وه دى يه
من داخوزهك دقى زخودى يه
دهرويش دوتا ميرى ته دقى يه

* * *

قاسد هات و فه دگه رى يه
ميرى خورسانى زى دبرسيه
تو هاتى و دهرويش مابو ل جى يه

* * *

قاسد وه ددهت خه بهره
ميرؤ دهرويشه كى هوى خو سه ره
نه ز نقارم جوابين وى بكم ده هره

* * *

مير ل قى جه و ابى مابو دامايى
هون برينه من و قى گه دايى

.....

* * *

ل وى هه بو خه لكه ك ب مه عريفه ت و ناسينه
ميرؤ بهنيره پى وى دهرويشى و بينه
كا يى سه ودا يه ثانى دينه

* * *

مير دهناره پى دهرويش و دهاته
ميرى خورسانى دگه هشتى و گوتى ب خه لاته
دهرويش ته فه له نى كه چا من لى كر خه باته

* * *

دهرویش وی وه دبئی یه
میرۆ ههکه ته زیر دقین دئی بو ته ئینم ژ دنئی یه
ههکه ته دۆر دقین دئی بو ته ئینم ژ بهحرئ یه

* * *

دهرویش دورا ژ من ره بینه
ته ل مه بیت باوهری و ئیقینه
ههکه سبه دئی سهرئ ته برم سهر کهلا خورسانئ و داینه

* * *

ئهو دهرویشئ منی خاسه
ب شایا یار و برا قهخوار بوو کاسه
قهسد کر چوو دیوانا خدرولیاسه

* * *

خدرۆ ب خدری
ل دهرویش ئادهم فکری
دهرویش برا تو ل فی دهرگههی ل مههدری

* * *

خدرۆ برا دورا ژ مهرا بین
ژ بهحرین گران ب عهزین
ههکه ب عزهتئ شیخادی سهرئ من سهر کهلا خورسانئ داتین

* * *

ئهی خدر وی وه دبئی یه
ترسابو ژ خوفای خودئ یه
چهنگلئ دهرویش گرتو هاقیته سهر لیقا بهحرئ یه

* * *

دهرويش وي دگهريت و دگهته گازی
چيقاس موخلقى بهحرى سهرهلينا ل ههقرازی
دهرويش تو خودى خو ب ههق دناسی
کا توو چى ژ مه دخوازی

* * *

گهلى موخلقا دورا ژ مهرا بينن
ژ بهحریت گران دهريين
ههکه نه هون دى روژا ناخرهتى جزايى ژ دهستى من بينن

* * *

چقاس موخلق ل وي يه
ههموا قهسد کرن چوونه بنى بهحرى يه
ههر نيک هات دورهک قى يه

* * *

نهوان موخلقا دور نائين
ژ پيش نهدرين خاسا قه دانين
دهرويش نادم سى دور ژ وان هالانين

* * *

دهرويشى ئينا بوون پره
ژ وان هه لگرتبوون سى دوره
دانه دهستى ميرى خورسانى ب سوره

* * *

مير مابوو ل قى عهجيى
بهرى خودا دهفتهرى و کتیبى
کارى دگهل دهرويشا سهر ناگرت ب ليى

* * *

میری خودان قریارہ

کچا خو ل دہرویش نادم کرہ مارہ

ودہرویش بہرب کچا خو قہ دہنارہ

* * *

دہرویش فری وہکی تہیارہ

دکولہک و پہنجرین قہسری را ہاتہ خواریہ

گہہیشتبوو ناقا کہزیا و گوہارہ

ہندہک خہرقی خو ب کچی راسپارہ

* * *

دا بوو کہچی خہرقہیہ

قہنجیہ و کرہ لایقی وہ و نہسلی وہیہ

* * *

سلاف بکہ ل بابی یہ

قہنجیا وہ کری یا ل ری یہ

ہہکہ وہلہدہکی مہ داہر بو خو نہگرت و بی یہ

* * *

ل وی ہہبوو خہلکہکی مہعریفہتی ژیرہ

ری یا خو گرتن چونہ با میرہ

میرو کا دہرویشی مہ ہوی نہدیرہ

* * *

میری خورسانن ب مال قہدچی یہ

وی ژ کہچا خو دپرسیہ

کچا من کا نہو دہرویشی مہ ہوی وہلی یہ

* * *

بابو وهكى ته دهرويس با من قه دهناره
دهرويس فرى وهكه تهياره
كولهك و په نجه رين قه سرى را هاته خواره
نه هيس بو ناف كه زيان و گوهاره
هندهك خه رقى خو ب مهرا د سپاره

* * *

دابو من خه رقه يه
سلاف بكه ل بابى خو يه
قه نجيا وه كرى لايقى نه سلئ وه يه
ههكه پسه كى مه داهر بو خو نه گرت و بييه

* * *

نه ه مه ه ته مام بون بهورى نو بو ههفت ساله
ميرى خورسانى صدق و نيقين خلمهت كرى و بو نوقتا مير براهيم ناده مه

* * *

ژ وى نوقتى كو برى ميريا براهيم يه ل جى يه
نه و پاشايى مسرى يه
نه وى نه دزاني بابى وى دهرويس بو خه رقى شيخادى لى يه

* * *

نه م دكيمن و خودى يى ته مامه

---

* ژ پهرتوكا ئيزدياتي لهر روښنايا هندهك تيكستين ئاينى ئيزديان يا (خدرى سليمان
و خه ليلى جندى) لاپهري (۱۴۸)

قهولئ ناسردين

ب دهستوری خودئ

ئیمانہ ب چی نیشانہ

ژ بهری نہ ئہرد ھہبوو نہ بنیانہ

نہ چیا ھہبوو نہ سکانہ

* * *

رئ ھہبوو معریفہت

ئیمان ھہبوو تہریقہت

ئہوئ روژئ کانیا سپی بو میرا دکرہ قبولہت

* * *

ئہوئ روژئ کانیا سپی دکرہ قبولہتا میرانہ

ئو ژ بهری عہرد و عہسمانہ

چہندی مہدہھا ژئ ددہم نیشانہ

* * *

چہندی مہدہھا ژئ ددہمہ

ژ بهری لؤح و قہلہمہ

ژ بهری ھہوا و ئادہمہ

یا سلتان ئیزی ژ بهری ھنگی ب نؤت ھہزار سالی ئہزی ل با تہمہ

* * *

ژ بهری ھنگی ب نؤت ھہزار سالی ئہزی ل وی بووم

ئہز نہیی ژ باب بووم، نہ یئ ژ دی بووم

ئہز دايم ل بہر کەرہما مہولئ بووم

* * *

ئەز بىرمە بەر كەرامەتا وى ئىلاھى

دانامە بەر دەستى وى ھۆستاھى

ئى ژ منرا داي خوۆشى و شاھى

* * *

يى خوۆشى و شاھى ژ منرا كرى

و ئەز بىرمە سەر تەرىقەتا مەلكى فاخرى

ھنگى من زانى تو خودى، ئى ب خدرى

* * *

ھەي خدرۆ، ئى خدر

تە كاسەك دا من ژ بوكر

من قەخوار بناف و دكر

* * *

تە كاسەك ژ منرا ئانى

من قەخوار وەكە تە زانى

تە ئەز بىرمە سەر علمى قاتانى

* * *

قاتانى وە دىمە

ب مەعريفەت و ئەركانى يى چىمە

دا بدەين مەدەھىت عەزىز مەلك فەخرەدين دقىمە

* * *

دا بدەين مەدەھىت عەزىز مەلك شەرفەدەينە

كەنگى دى ژ منرا ئىتن مزگىنە

ئەوى رۆژى، دى دەرکەفت خىقەتا تەراب زىرىنە

* * *

ئەوئى رۆژئى خىقەتا تەراب زىرئىن دئى دەركەفى
ئەوئى رۆژئى دنيا دئى لئىك كەفى
ئەوئى رۆژئى سونەتخانە دئى ل خۆب شىك كەفى

* * *

ئەوئى رۆژئى سونەت لىخۆ دئى مئىنت ب شىكە
ئو كەسەكى ل بەر بەندا خالقه
قەستا دامانا خەرقئى شىخادى بىكە

* * *

شىخادى ب خۆ ئىمانە
چى بەحرەكە گرانە
خەواسا دور ژئى ئىنانە

* * *

خەواسا ژئى ئىنابوو دورە
كەسەكى د بەر پەدشئى خۆب ھەقسورە
دئى ژ وئى بەحرئى دەرىنن دورە

* * *

دور ژ وئى بەحرئى دەرنانى
ئو سلتان ئىزى لىسەر كەفا خو دانى
ژئى چىكرن تانچ و حلە و خەرقئىت نورانى

* * *

ژ بانا ھات بوو رەدايە
شىخئى ھەسەنى موستەفايە
سلتان ئىزى ل ھەموو دەرا يى مفايە

* * *

يا سلطان ئىزى مفعەتتى تە وى ل ھەموو دەردا

مە ژ كە ئىما تە خەبەر دا

رئىيا مەلکا دابوو ب سەردا

* * *

رئىيا مەلکا دا بوو ب سەرە

ھنجىيى ب ئۆل و ئەرکانىت شىخادى بىتن باوەرە

مالا ئاديا تەرىقەتا ھەر و ھەرە

* * *

نە بىژن مالا ئاديا چىيە

ھەي كۆرەۋ، تە چاف سىيە

تە ھاي ژ خەرقى شىخادى نىيە

چما دىيىرى : خەرقى شىخادى چەنگەك زەرگورە و لەپەك ھرىيە

* * *

ھەي كۆرەۋ، زەرگوز مۆرە

دەرەجا خەرقى شىخادى وا ل ژۆرە

دوعا ل وى لىسى، يى سلطان ئىزىدىنى منى سۆرە

* * *

چى ئەرکانەكى قەويىيە

داھر بوو ل ناف وان وەلىيە

ئەو ئەرکانا شىخى عەدىيە

* * *

چى ئەرکانەكى جىدە

داھر بوو لناف وان مريدە

ئەو ئەرکانا سلطان ئىزىدە

* * *

چي نهرڪانه کي مهزنه
داهر بوو ل ناف وان مؤمنه
نهو نهرڪانا مهلك شيخ سنه

* * *

چي نهرڪانه کي بوگر
نو ل دنئ بويه دگر
نهو نهرڪانا شيخوبه گر

* * *

چي نهرڪانه کي نورينه
نو داهر گر ل ناف وان زهرگونه
نهو نهرڪانه شه مسه دين و فه خره دينه

* * *

هوون خه رقا بينن و نهرڪانئ ل سهر دهينن
نو هوون ژ فه قيرا ره بشينن
دا فه قير سهرئ خو پئ ب هليينن

* * *

مالا نأديا شه هديه
نو كانيا سپي کره قبوله يه
جنسئ مه يي ژ ناخئ يه

* * *

چي ديواره ک چيوو بنه ژنه
هه که نه ساسا ته نه ژ بنه
ژ نهو پاش، پيل و مه وجيت گران ژ بهر دچنه

* * *

ههكه ئەساسا ته نه ژ بنیانه
ل بهر دچن پیل و مهوجیت گرانه
خودان ل ناخرهتی ژ بهر ئی سه فیله ، ئی سه رگهردانه

* * *

چی جویه کا بوکر
ئو ل دنی بویه دکر
ئەسلای جوئی سکر

* * *

چی جویه که راست مهیدانه
دبیژمه وه گهلی برانه
ئیمانتهتی وه دکهم شیخ مهندي فهخرانه

* * *

ههون براییت من وهرن
ئهگه سوریت خو داهر کرن
مشتهریی قوماشی پرن

* * *

وهرن موشتهریی قوماشی
ئو نه زانیی نه دهنه سه ر کاشی
دا هه موو عه مه لییت وه نه چنه دیوانا سلتان ئیزی ب به لاشی

* * *

ته مامه تیا فی قه ولی ژ خودانی
ئهم دکیمن و خودی یی ته مامه

---

* پهرن ژ نه ده بی دینی ئیزدیان یا د. خلیل جندی، بهرگی ۱ لاپه ری ۱۷۹، و نه وی ئەف قه وله لسه ر زاری شیخ عه لو شیخ خه له ف وه رگرتیه، ههژی گوتنی یه ئەف قه وله ب دوو ناڤا تی ناسکرن (قه ولی ئیمانی) و (قه ولی ناسردین).

قەولئ دەروئش ھەبیب

ب دەستوری خودئ

یا دەروئش سەرا ژ خو مە ھلین

بۆرئت لەنگا بەتلین

چەندین ل حزرەتا سلتان ئیزی وەسلین

* * *

چەندی وەسلین ل حزرەتئ

خاس نە ترسین ژ ھەیبەتئ

ملکئ خاسا باغئ جنەتئ

* * *

ل جنەتئ ئەزئ ماش خوهرم

ب ھیمەتا تە دايم دگەرم

پشتی یاری خو ئەزئ ب ھۆگرم

* * *

ھۆگر بلا بیئە مەیدانئ

بینن خودانئ سەبری و سکانئ

نەفسا کبیر بگرن باقئینە زیندانئ

* * *

بفکرن ل وان رازا

کفش بکن پسیت پانگا ژ پسیت بازا

چاویشئ مەزن ل مەیدانا مەلکا دکت ھۆل و گازا

* * *

يا سلطان ئىزى ئەز ل باته ب ھنەرم

ب ھىمەتتى دەنگ دەين دكرم

پشتى يارى خوه، ئەزى ب ھۆگرم

* * *

ھۆگرم و ھۆكرينم

ئەزى شاھىمە، دەنگى خوه ھلتينم

ئەز ھاتم دیندارا سلطان ئىزى بىينم

* * *

ئەز ھاتم بىينم وى دیندارى

ئەز كولىلكەكا شين بووم ل قى بهارى

ھاتم ل گەل يار و برىت ئاخىرتى بکەم بازارى

* * *

ئەز ھاتم بکەم بازارا مىرا

چاف نەدەنە خرابىا و دەرەوا و وىرا

وہعەدە ھاتىہ دى داهر بت مەھدى فەقىرا

* * *

وہعەدە ھاتىہ دى داهر بت مەھدى فەقىرا

ھوون خەبىر بن ژ مەعنىا و گىرە

دەستى سلطان ئىزى يى كۆتەكە ل سەر شەر و خىرە

* * *

ئەز دەرۆيشەكى ب رىمە

غەواسى بەحرى مە

مشتەرىى رىمە

* * *

دەرويشەكى گەدە يەمە
دەسلدە ئەزى شاھيمە
ئەز ھەرۆ سبى ل ديوانا ئيلاھيمە

* * *

دەرويشەكى باب حالەم
خۆش سوكم، خۆش سوالم
خۆش وەرگيرم، خۆش دەلالەم

* * *

دەرويشەكى وەھا مە
خەلەفەكى نو دامە
میرا، مەلەكا ب رەنگا دامە

* * *

میرا ، مەلکا وى دىيئە
ل پيشيا مە دانا بوو ئاگر و پيئە
ئىرۆ وسبە مە قسەمتى خو ز پەدشى خو دقيئە

* * *

چى دۆزەكا تەنگە
تتى ئاگر و تتى پەرەنگە
جىي خەلكى خامى بەردونەكى لەنگە

* * *

چى دۆزەكا غەدارە
تتى ئاگرە و تتى گونەھكارە
جىي خەلكى خامى بەردونەكى لەنگى عنكارە

* * *

رۆژا حەرفا دەرویش حەبیب داھری

مومنا دل پى كەترى

حەقى ب دەستى سلان ئىزى، حەقى وى بەترى

* * *

مۆمن پى شا بو، دلى من گوتله

ئەو جەوابا ژ ئەوولە

حەقى ژ دەستى سلان ئىزى، نە حەقى وى بەرتله

* * *

گەلى برا بخەبتن، نەبنە جىي كۆل و كىژىيە

من زى ئىرۆ سبى، قسەتا خو ژ پەدشى خو دقيه

* * *

رئيا شىخادى ب ئىمناھينە

ھنجى راستا خەرقى شىخادى ومالا ئادىە

يى ب كەربە ، يى ب قەھرە ، يى ب كينە

ناف بەينا وى و سلان ئىزى حەفتى ھەزار چيائىن بەفرينە

* * *

رئيا شىخادى يە راستە، نە يە خارە

ھنجى ب خەرقى شىخادى ومالا ئادىە

ب كەربە، ب كينە، ب قەھرە

ناف بەينا وى و سلان ئىزى ھەفتى ھەزار ديوارە

* * *

رئيا شىخادى يە مەزنە، نە يە پچوکە

ھنجى دلى خو بو مالا ئادىا ل ئاخەرتى نەكەتە سوکە

ل ئاخەرتى نە دبتە زاقا، نە دبتە بوکە

* * *

دلّی من ل ویّ و قیّ یهکیّ ییّ موحتاج بوو
سلطان ئیزی دلّی و تانج ل با دلّی من هلدا بوو
دلّی و تانج لباسیّ خالقیّ مه ب خو بوو

* * *

هنجییّ گریقانهکیّ راستی لبهره
حسابهکه زوری دبهره
تهمامهتیا قیّ قهولی ل سلطان شیخادی و دهور و بهره

ئه م دکیمن و خودیّ یی تهمامه

---

* ژ پهرتوکا پهرن ژ ئهدهبیّ دینیّ ئیزدیان یا د.خلیل جندی، لاپهری ۳۶۰ و دبیترت من
ژ زاردهقیّ شیخ حسین براهیم وهرگریه .

قهولئ مير براهيم

ب دستوري خودئ

ب قودرهتا غهفورا

پيشينهك هاتبو ژ ژورا

خاسين خودئ بون مير براييم پئ نه دبو باجورا

* * *

ب قودرهتا رهحمانئ

پيشونهك هات ژ بانئ

نهو خاسين خودئ بون مير براييم پئ نه درانئ

* * *

ب قودرهتا ئيكي فاخره

ميرهكي ژ وان خوئ ئي داهر دكره

بربومه ل سهر قهسرا ته هنده ك حيشتره

* * *

مير براييم وئ وه دبئري يه

كهسا نهما كهسي نهدي يه

مهسكهئ حيشتره ته نه قدهره بهئ چوله و بهري يه

* * *

چي حيشتره برجا سپي يه

ميرهك ژ وان دبئري يه

كهسا نهما كهسي نهدي يه

پسي دهرويشا بت رازيت لناف لحيفان و بالگي يه

* * *

برایمۆ توی مهستی توی گیژی
میری ژ لالشی ئەم هەنارتینە بته بیژی
پسی دەرویشا بت رازیت لناف قەسرین رژیزی

* * *

میر برایمۆ ئەم هاتینە بیژینە تەیه
قەسدکە لالشی ل بەرکە خەرقەیه
ئەو لباستی بابی تەیه

* * *

میر برایم ژ وی دچی یه
وی ژ مالا خو دپرسیه
دایی بابی من کی یه

* * *

ماکا پر کەرەمه
پسی منۆ ئەز قی جەوابی ب تە دەمه
تشتی من ژێ زانی نافی بابی تە دەرویش ئادەمه

* * *

میر برایم وی وه دبیزی یه
مهسکەنی بابی تە مەرز و بەحرێ سپی یه

* * *

میر برایم یی ژیره
نەسیحەتا ماکی کربوو ژ بیره
لبوری خو سوار بوو چو نیچیره

* * *

دابوه دهقن كقانى تيره
پيش بهربوو ناسكه ك ب شيره
برايمو تو خودي خو نهكه ژ بيره
ل لاشي تو ل سهر ههفت باباي فهقيره

* * *

بريمو توي پهريشي
تو ژ خودي خو ناترسي دي قن تيري ل من كيشي
ل لاشي ل سهر ههفت بابا توي دهرويشي

* * *

غزالن دبيژت :
برايمو نهز سق كارا شير ددهمه
ل بريا زيڙي خودان دكهمه
نهز ژ بهر ميڙا نهويڙم لگه ل خو بهمه

* * *

سق كارا شير ديڙم
بهري يا زيڙي قه دسيڙم
ژ بهر سه ييادين ميڙا نهويڙم ل گه ل خو بگيڙم

* * *

ههي براهيموي نادهمه
تو بهيله نهز ههرسي كارين خو شيردهمه
پاشي قرار بت نهز نيچيرا تهمه

* * *

گافا ناسكي جهواب دايه
مير برايم گقانى خو شكينايه

بۆرى خۇ بەردايە

گرتە بەر خۇ بەرى و چىيايە

* * *

مير بریم وئ دجى يە

وہى شقانۆ تو ب خودئ كہى ئيلاہى يە

دئ بيئرى يە من راستى يە

كا ئەف پەزە پەزى كئ يە

* * *

شقان وئ وہ دبيئرى يە

دئ بيئرمە تە راستى يە

ئەفە پەزى مير برايم بخۆ دى يە

ئەز زى بەنيەكم ژ بەنيئت وئ يە

* * *

شقانۆ ئەز مير برايم بخۆمە

دئ قى پەزى و قى چۆخى ب تە دەمە

من ب چۆخى تە ھەيە تەمە

* * *

شقان دبيئرت :

من چۆخى تە ئەقى يە

ھەموو ژ گەد و خویا خەلكى يە

خودئ بكم نہ بەھر تئ ھەبيت نہ ھەقرئ يە

* * *

شقانۆ چۆخى من مەرەزە

بۆتە سەد سالی بەسە

من تەمایى دچوخی تە ھەیه ھەرودسە

* * *

شقان وى وە دبیرت چوخی تەى حشکە

تزی مار و دوپشکە

خودى بکەم نە بار تى ھەبت نە پشکە

* * *

شقانو چۆخی من چل زيرانه

خراجا مصرى و ھەفت سالانە

ھەموو جارا لقايە ک ژ يين بەرخانە

* * *

شقانى ئاگرە ک ژەنى يە

ھندە ک چوخی مير برايم ل ناف دانى يە

مار و دوشکا گرتنا بەخو بەرى و زەفى يە

* * *

شقانى ئاگرە ک ھەئکرە

ھندە ک کەپەنە کى خۆ ل ناف دکرە

بوە نورە کە کەسک چووہ عەرشين فاخرە

برايمۆ وى د ئيسيت وەكى دورە

* * *

شقانى ئاگرە کى دى دادايە

ھندە ک چوخی مير برايم ل ناف دانايە

مارو دوشکا گرتنە بەرخۆ بەرى و چيبايە

* * *

شقانى ئاگرەكى دى دزەنى يە
ھندەك كەپەنكى خۆ ل ناف دانى يە
بۈە نۈرەكە كەسك چۆ عەرشىن عىلى يە

* * *

شقان دىيىرت :

ھەفت سالىت تەمامە

ئەز ل بەر قى پەزى دەمامە

* * *

چىكەك شىر مەن نە كرىبوو تامە
مەن زانى ل ئاخىرتى بۆ مەنە ھەرامە

* * *

ھەفت سالىت ھىمارە

مەن ل بەر قى پەزى كىشا بوو بى كارە

مەن زانى ل ئاخىرتى بۆ مەن مەرارە

* * *

مىر برايم قىرەك رادەشتە

كەس نەما كەسا نەكەشتە

مىر برايم خاس بو دناف خاسىن شىخادى گەشتە

ئەم دكىمەن و خودى يى تەمامە

---

* ژ پەرتوكا ئىزدىياتى لەر رۆشنايا ھندەك تىكستىن ئاينى ئىزدىيان يا (خدرى سلیمان
و خەلىلى جندى) لاپەرى (۱۵۲).

قەولئ تەكستئ

ب دەستوری خودئ

بین بین

بۆرئ مهمئ بین

زینی لسه ر داین

تەنگا ئئ بشدین

مەم ژنو رابخین

* * *

بۆرئ مهمئ ئانی

زین کر وهکه درانی

مەم لسه رئ مهیدانی نوورانی

* * *

بۆرئ مهمئ شی یه

رهش کربوون دهست و پئ یه

مەم خاسئ خودئ یه

* * *

شیر بۆرئ مهمئ یه

رهش کربوون دهست و ئەنی یه

مەم خاسئ شیخادی یه

* * *

مہم خہلکئی دوو بیڙی
گونہہکارا نہ نازیری
ہہموو ژ شیخادی دقیری

* * *

نہو قوبا ل دووبانہ
دوو شیر لسہر راوہستانہ
یہک مہمہ یہک عبدلرحمانہ

* * *

داسنی بگول و چہمہ
دووملی ب قہومئی خوڤہ
ل پی پرا سہراتی مہمہ شاباش مہمہ

نہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

---

* گوڤارا مہحفہل (گوڤارہکا رہوشہنبیری و ہرزانہیہ) ژمارہ ۳ لاپہری (۲)

قەولئ دورا

ب دەستوری خودئ

ئیزدانئ من وی ژ ئەنزەلئ زەمانا

خوهدیئ هەموو دەم و هیوانا

خالقئ چەندی دور و جانا

ل ناف عەزمانا هەیه زۆر دورە و مەکانا

* * *

ل ناف عەزمانا هەیه زۆر دورە و عەردە

مەلک فەخرەدین ژ وی خەبەردە

عیلم گۆت و قافی ب سەردە

* * *

عیلم گۆت و ب سەردا قافە

ل ناف عەزمانا هەیه زاڤە

زۆر ناخ و بەر و خوناڤە

* * *

زۆر ناخ و بەر و دورە

ب قودرەتا ئیزدانئ ب سورە

هەر دورەکی ناڤە ک ل سەره

* * *

هەر دورە ک ل سەر نیشانا

زۆر گەوهەر و مەرجانا

ل با خودی هه موو عه یانا

* * *

ل با خودی عه یانه ب زارا
ب ناف و نیشان و مسقلا
دورا زهر ناگره و ناگر دبارا

* * *

دورا زهر ناگری سوره
جی گرت ل عه زمانی ژوره
شهوق ناقتیه دوری ل دوره

* * *

دورا زهر ب سه رانسه ره
د خومخمه بهری ناگره
شەف و روژ نا قه مره
ب دهوران دهوران هه ره هله

* * *

دهوران دهوران د هلیتن
بیهنا ناگری ژ وی تیتن
دورا زهر ناگر و پیتن

* * *

دورا زهر ژ قودره تی مه کنی
ل عه زمانی دوری جیگرت و سه کنی
دورا سور و سپی ل دوری د به زنی
سال ب سال بهری ب ناف و هه سنی

* * *

سال ب سال و سهرانسهره
دورا زهر نووره ل بهره
يا سپى عه مبار دكه و دگيره
شهقى تارى دكه م زه ليله

* * *

شهقى تارى دكه ن رو ناهى يه
دورا سپى زى وا دگه رى يه
نهو زى ل دورى يا سور ب مهى يه

* * *

دورا سور وا ل هه وا يه
ب قودره تا خودى راوه ستايه
يا ب ناف و ناخ و بهر و بايه

* * *

دورا سور ب سهرانسهره
هه ريبا ب گه ره و گروقه ره
تري ناف و ناخ و ناگر و بهره

* * *

ناف و ناخ و ناگر و بهر ل سهر سه كنى
ل ناف ناخى بهرى ناسنى
ل ناف به حرى بهه را باى مه كنى

* * *

بهه را بتر ل ناف بهه را نافه
زور مه خلق تى هه نه ب نافه

ب قودرەتا خۆدی روح د بەردە تەباڤە

* * *

ب قودرەتا ئیزدانى عەنزەلى يە

وا ل عەزمانا زۆر بەهرى دی يە

ل وان جەمەدە ژ ئەول هەتا ب داویە

* * *

ژ ئەول هەتا ب ئاخر تارى يە

وا ل عەزمانا زۆر ئاخ و ئاف و بەر دی يە

توخمى نەبات ل وى نه د ئیسی يە

* * *

توخمى نەبات نه د ئیسی ب ئیکسەرە

ل ئاف عەزمانا هەیه زۆر ئاخ و ئاف و بەرە

ل وى نه بوو توخمى حەيوان و بەشەرە

* * *

ل وى نه بوو ب ئیک جارە

دورا سۆر يە مالدارە

ئاف و ئاخ و باى و ئاگر د سپارە

* * *

ئاف و ئاخ و باى و ئاگرە

دورا سۆر يە ب خەرزه ژ باکرە

چەندى موخلىق پى ب خاترە

* * *

چەندى موخلىق پى خنیوون

دورا سۆر ژ ئەنزەلى دەمى بوون

و چهندي دور ل دني بوون
هه موو ب قودره تا خودي بوون

* * *

ته مامه تيا في قهولي ل ناقي
خودي هه رو هه ر هه بوو

ئه م دكيمن و خودي يي ته مامه

---

* كوچارا لالش، ژماره ۳۶، لاپهري ۶۰، به لاقكرن: عدنان خيراقاي، فه گوهاستن ژ
لاتيني : چنار شمو قاسم

قهولئ داودئ خهريهنده

ب دهستوري خودئ

قهدرئ ميړا ئي چهنده ،

ئى ب كوله ، يى ب گازنده

دا بددهين مهدههيت داودئ خهريهنده

* * *

قهدرئ ميړا يى ب وهيه

ئى بي كوله ، يى بي گازنده يه

دا مهدههيت داودئ خهريهنديه

* * *

بفكرن ل في رهنكي

شيخ موسى و سلطاني زهنكي

وي دچنه شيخادي ب جهنكي

* * *

سلطاني زهنگ ميړهكي ب كاره

دگهل دا دهول و نهقاره

بارهك كويه باره

ئاليهك سيكه ، ئاليهك زههره

داود كره قاسد ، بهرو شيخادي قه دهناره

* * *

داود دهمي گههشتيه

شيخادي زي دپرسی يه

دياريا سلطانی زهنگ بو من هنارتی چیه؟

* * *

داود دهنگ دکهت ب زاره

عهزیزی من ل باته یه خویایه و دیاره

دياريا سلطانی زهنگ بو ته د هناره

نالیهک سیکه ، نالیهک زههره

* * *

شیخادی دبی داودو وهیه ، وه نینه

تو هلو باری خو دهینه

دياريا سلطانی زهنگ بو من بینه

نالیهک رونه نالیهک هنگین

* * *

داودی باری خو دانایه

سلطان شیخادی دایی ره دایه

داود ل سهر دهستی شیخادی سپارت و شه هده دایه

* * *

دهمی داود فه دگه ریه

سلطانی زهنگ زی دیرسیه

تو ب خودی که ی، نیلاهییه

دی بیژییه من راستیه

هیژ و که رامه تیت فی شیخی چیه

* * *

داود وه دبی یه

میرو فه گه ره ، وهره سهر ری یه

بئ شڪ هيڙ و ڪهرامهتا وي يا خودي يه

* * *

سلطاني زهنگ هيڙس جي پيڪر
زمانن داود گرت و ژ بن زيڪر
خو نه شڪاند و ب ڪوباريا نه فسي ڪر

* * *

داود پيرهڪي ب نه رڪانه
سن شهف و سن روڙانه
زمان نه بوو ، ب دهستان خه بهر دانه

* * *

داود پيرهڪي مير سهره
ل نيڦ له شڪهري سلطاني زهنگ دگهريا سه رانسهره
زمان نه بوو ، ب دهستا ددهت خه بهره

* * *

داود هاته لاش و قه دگه ريبه
شيخادي پف ڪره ده قيبه
ب فروارا خودي زمانن وي چيتر بوو ژ به ريبه

* * *

داودو هلو بهرب له شڪهري زهنگي ههره
ههگه خيره و ههگه شهه
هيمهتا من ههبت ب تهه

* * *

داود دبيڙه : ههه پهدشي منو يي بيڙي
ههگه ر تو ڪهرامهتهڪي ژ زمانن مهزنتر نه هنيڙي

سلطانی زهنگ لسهر دهستی ته ناسپیری

* * *

شیخادی دبیژه: داودو من ب ته را نهینه ته
تو لهشکهری سلطانی زهنگ دی کهی بهربه ته

* * *

شیخادی دوت د خوهسته

به حرا نازوکی دبن چهنگی فه دبهسته
ل ناف لهشکهری سلطانی زهنگ فه دوهسته

* * *

دوتی توو دوتا شدیدی

ههرؤ سبا دی رابی سوار بی ل بوری کاولیدی
دی چی لهشکهری سلطانی زهنگ ب شکیدی

* * *

دوتا شدیدی هلوهسته

وههرؤ سبا پشتا خو فه د بهسته
دا لهشکهری سلطانی زهنگ ب شکهسته

* * *

شیخادی، دوت دهناره

ل بوری کاولیدی کره سواره
زادی وان ته مام دخواره
سلطانی زهنگ مابوو شهرمین و شهرمه زاره

* * *

سلطانی زهنگ ژ مالخویی خو دپرسیه
تو ب خودی کهی نیلاهیه

کا تو دبیریه من راستیہ

زکی دوتی چییہ

* * *

مالخوی وئی دہنگ دکھت ب زارہ

میرؤ زگی دوتی بہ حرہ

کہسی چار پی نینہ ژ خیری مہلکی جہ بارہ

* * *

میرؤ ل بن زمانی دوتی دہ زہمینہ

ہہیہ بہ حرہ کہ شینہ

دنی و عالہمی چار پی نینہ

ژ خیری قوتبی زہمینہ

* * *

شیخادی خودانی قرارئ

میر جہ ما کرن ل مغاری

داود خہلات کربوو وئی جاری

* * *

داود پیرہکی ب ئہرکانہ

ہاتیہ ل گہل چل میرانہ

شیخادی داود کرہ پیری کریفانہ

یا مہ سدیق و حہیا و ئیمانہ

ئہم دکیمن و خودی بی تہمامہ

* ئہف قہولہ ژ پہرتوکا پہرن ژ ئہدہبی دینی ئیزدیان یا د. خلیل جندی، بہرگی دووی،

لاپہری (۸۵۸) ہاتیہ وەرگرتن.

قەولئ نوح پيخەمبەر

ب دەستوری خودئ

كفر بوون ھندی قەومی نوحە
پیر و كال ، شەنگ و شوخە
گۆتنە نوحی : گالا تە دوخە

* * *

لەو نوحی ژ خودئ خو خوەستە
گۆ ئەقە نا ئینە ل ریکا دورستە
و ژ کفرییا بوینە مەستە

* * *

خودئ گۆتئ : یا نوح سەفینکئ چیکە
ب چاقدیریەکا باشی ریک و پیک کہ
ھنجی مەخلوق جۆت جۆت لی کہ

* * *

نوح پيخەمبەر سەفینە چیکر
ئینسان ، تەیر ، تەوال لی کر
نیر ، مئ جۆت جۆت تی کر

* * *

ل ئیسفنی ، کەلی تەنور
ئاقەک رابوو رەش و سور
کفری کرن گۆر ب گۆر

* * *

سەفینە رابوو سەر ئاقئ
چۆ رۆژھەلات وھاتە رۆژئاقئ

باکور، باشور دا ناقی

* * *

خودایی مه ل سه فیئی چاقدیره

ناژوته چار کناره ب دیره

زقرانده مهرگه ها میره

* * *

سه فیینه نوقل بوو ئاف هاته سهره

ماری خو خرکر، وخو دا بهره

ناژوته لالش، گوت: نهفه جی، وهره

* * *

پشتی وان هه یوانه

قهومه ک دی داهربت، یی بی ئیمان

نهو زی دی خهنقن ب ئافا توّفانه

* * *

پاشی دی ئیت موسایه

نهو زی که لیمی خودایه

مفعهت بو جوهایه

* * *

پاشی دی داهر بت عیسایی بی بابه

فهله قهوی دی پی شابه

ئاخر زهمان دی رابه

* * *

پاشی دی ئیت نه بیی ئاخر زهمانی

دی داهر دبت ل نیف عهره بستانی

سهرعهت دبی ئهرکانی

* * *

پشتی چار ھزار سالان تہمانہ
دی داهر بت سوسی زہمانہ
دکھت حوکمی نوت و نہہ سالانہ

* * *

دی داهر دبت ل خورستانی تہرجالہ
دی ل دو دکھفن چہند پیر و کالہ
جیشی وی ہندی خیزہ ، پر جوالہ

* * *

دی نازل بت عیسیٰ نورانی
سواری بؤرا زو ہانی
شیری وی ، یی سولتانی

* * *

تاوس مہلک و ئیزیدہ
جیشی وان ، یی شہدیدہ
وی ہاری عیسیٰ بکہن دگہل عہتیدہ

* * *

جیشی تہرجال ل شامی جہما بوو
عہلہمی وان دولکی کہرا بوو
ئاف ل بہحرا زوہا بوو

* * *

عیسیٰ باکرہ مہلکی تاووسہ
ہاری من بکہ بجم بیہوسہ
ژی بستینن بیت نہلقودسہ

* * *

ل شامی جہنگا قہوی یہ
خون دھورت وہک جووی یہ

تہرجال ل وی کوشتی یہ

* * *

تہرجال ئهوی دروچہ
علمی وی خاقہ پوچہ
ههوال کره دۆز و دوچہ

* * *

پشتی سی ههزار سالان
گورک دچیری دگهل میهان
مار یاریا دکت ل گهل تفلان

* * *

پاشی دی هیئت دهنگی نهفیره
ل عهسمانی و عهردی ، قیره
دهرگه گرت یی خیر و بییره

* * *

قادی رونشت ل سهر تهختی
ههر کهسی عهمل باش ، نهختی
تهرازی بدهستی خو بهختی

ئهم دکیمن و خودی یی تهمامه

---

* ژ پهرتوکا پهرن ژ ئهدهبی دینی ئیزدیان یا د.دخیل جندی، بهرگی ئیکتی لاپهری
۳۲۲ ، و دبیترت ئهف قهوله ژ بابی شقان هاتیه وهرگرتن ل ۱۹/۵/۲۰۰۱ ئهوی
ژی ژ مهلا مشهختی ژ پیر چهروت بابا چاویش وهرگرتیه ل ۱۹۲۸.

قهولن ٺهره ب بهگيا

ب دهستوري خودي

ٺهفه قهولن ٺهره ب بهگيه

پهدشايي من نيكي تهمام نيزيه

* * *

يا ب خان سلطاني نيزيده

خافلا ٺهو سور نهديته

خافل دکورهنه ، ٺهسلن وان ز ههديده

* * *

خافل دکورهنه ، د روو ناسن

د توژن وهکه ٺهلاس

ٺهو ريبا سلطان نيزي ب حهق نه ناسن

* * *

خودان ٺهسل بوو مشتھري

بي ٺهسل وهرگيرانه بهري

خودان ٺهسل هلبت ، دهولت تيته سهري

* * *

گهلي برا گوھ بديرن

خودان ٺهسل د سافينه ، وهكي زيرن

دا بهري زي وهرگيرن

* * *

زير متايكي چيه

ههكو هوستا د ريئنتيه

ٺهو دزانت چي مهعنييه

* * *

مهعنيا زيڙي ڦايله
ههڪو هوڙا چاڪ هلقوتايه
سهراف دزانت چي بههائيه

* * *

نهو روڙا نههل حسابي
پسيار بڪه ڙ خه لڪي مهديني و خه لڪي ڪابي
نهو ڪي روڙه جهلال ڪريه ل بابي

* * *

نهوان قيل و قال ڪر
ب شهرعي وهسال ڪر
ههوا ل نادم جهلال ڪر

* * *

ههوا و نادم مهعشوقهته
ڙ نادم قافارتبو ههفتي و دوو ملهته
نو ههڙده هزار خولياقهته
لهو ڙي ڦريڪرن جوڦهته

* * *

نهم نڪارم ب ڪهمن
ههڪه بيڙن ، نهم بهري نادمين
دي ب شهرعا را رهجن

* * *

سونهت بهري نادم بوو
ل بهر فروارا ميري من بوو
مهعنيا سونهتي ، مهعنيهڪه مهزن بوو

* * *

بيژمه وه گه لي سونه تي
ب روژي سهه مهحهك بسهر گياني وه تي
ب چهسوديا شهعه تي

* * *

ب چهسودي شهعه تي مييرين
سهه جاري ب مال و زييرين
روژا ناخهه تي دي ژيك فاقيرين

* * *

شهعه تا بوختانه
روژا دچته سهه مهحهكانه
نه خوژما ب روحا وانه

* * *

بيژمه وه گه لي سونيه
دهستا بهرنهدهن ژ ماليت ناديمه
هيقييا وان زور هيقيه

* * *

هيقييا وان زور مههدهره
قههه شيخ مهههه و شيشهسي تهتهره
نهو زوو تئين ل بانگان و مهفههه

* * *

نهو زو تي، ل بانگي
مههك فهخههدين خوداني مانگي
نهو زو تئين ل دهليقا ناستهنگي

* * *

بانگا مه سوریت تاری

نہوی عہزیزی کاسہک بو من قہ ژواری

مینا مسکینی قہ خواری

* * *

ب سہرہف بہحرا کورہ بنیان ژ تہرف

من ل وی دیتن زور حہرف

* * *

نائیت حہرفا دبیمہ ، ژ دووا سی ژینہ

بلا عالمیت فی دنی ہہموو بیئہ

ہہگہ ئەف مہعہنی نہ ژ نہقلینہ

جایزہ رونین و ل من بشکینہ

* * *

خہ لکو یی ژیری زانہ

وہرن ژ منرا بدہن بہیانہ

کا مفتا خہرقی شیخادی ب چی نیشانہ

* * *

نہوی خہرقہ دبیرستہ

بر وب سہر خو دا دخستہ

دہستی سلتان ئیزی یی کوۓکہ ل سہر چقاس دہستہ

تہمامہ تیا فی قہولی ل خودانی

نہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

* ژ پەرتوکا پەرن ژ ئەدەبى دینى ئیزدیان یا د.خلیل جندی، بەرگی ۱ لاپەری (۳۸۵) ،
و دبیتژ ئەف قەولە ژ ھیترا (خیری ل. پورتو) گەھشتیە من.

قهولئ سہبری

ب دستوری خودئ

ژ قهولئ شیخ ههقدئ بابزہرہ
خہبہرہک ہاتیہ ژ عہسمانی سہرہ
گوت ، سہبر بو میرا خیہ و نہدہرہ

* * *

سہبر بو میرا خیہ و ناوازہ
و چہندی ل دل ہہیہ داخوازہ
ب سہبری حاصل دبت ئەو مرازہ

* * *

ئەو مرازا ب سہبری حاصل بوو
ئەف دنیا ب سہبری داہر بوو
خودان سہبر ل با خودئ ب خاتر بوو

* * *

ل با خودئ ب خاتر بوو خودان سہبرہ
ہنجیئ کہسئ ہہرئ ب لہزہ و بی سہبرہ
ل بہر و ہندا بوو ری و دہرب و خہبرہ

* * *

ل بہر و ہندا بوو ری و فکرہ
و ہنجیئ ہہری ب لہزہ و بی سہبرہ
ل بہر و ہندا بوو ستار و سکرہ

* * *

ستر و سکر ژ با خودی نه
دهرد و دهرمان ژ وی تی نه
خودان سهبر ل با خودی یی خنی نه

* * *

خودان سهبر ب رهحما خودی یی شایه
دونیا ب سهبری یه ئاڤا یه
سهبر دهرمانی خه ما یه

* * *

سهبر دهرمانی خه ما خوش تی
دهرمان ب دهردا گه هشتی
ب سهبری چوونه به هشتی

* * *

هنجیی خودان سهبر و ئیمانیه
و دایم شکرداری یه زدانیه
ئه و هه قالی وه لیان و خاسانه

* * *

هنجیی سهبری بکه قیاسه
ئه و هه قالی وه لیان و خاسه
ئه وی قایم کر سهری و ئاساسه

* * *

ئه وی قایم کر ئاساس و سهره
هنجیی سهبری بکه ژ دله
ل قی دنی و ئاخره تی یی ب مه فهره

* * *

ل فئ دنئ و ئاخرهئئ يئ ب ستاره
خودان سهبر ههري ب هيمهت و ههقاله
خوزگا ب وان يئ ب سهبرئ دكهن كاره

* * *

خوزگا ب وان يئ ب سهبرئ بكهن عهمله
و ناقئ خودئ بين ز دله
ههموو عهملهئ وان ب خير و سهره

* * *

ههموو عهملهئ وان ب خير
هنجئئ ههري ب سهبر و شكيره
ئهو ههري تهنايه ز قهدا و بهلا يئ ستيره

* * *

هنجئئ رئا سهبرئ بكهت ناسه
و ل سهر ئافاكهت ئاساسه
ئهو ههري تهنايه ز قهدا و بهلا يئ خلاسه
تهمامهئا فئ قهولئ ل ناقئ خوهديئ ههري خاسه

ئهه دكئمن و خودئ يئ تهمامه

---

* كوئارا لالش ٣٦، لاپهري ٤٥، بهلاقرن عدنان خيراقايي، قهگوهاستن ز لاتيني
چنار شمو قاسم.

قەولئ گول ئەمەلئ

ب دەستوری خودئ

ژ وان مه بن گول ئەمەله

مەكەفن هەموو كەله

دا هوون نه بنه ئارمانجیئت قەدا و بەله

* * *

ژ وان بن گول تفاقا

هەرنه دیوانیئت خاسا ومەحفەلیئت چاكا

دا وه نه هاقیژنه ناف زكاكا

* * *

ب سلتان ئیزی ددهم مەدەهئ

سەرخۆش كرم ب وئ قەدەهئ

خەلات كرم ب ستیرا سبەهئ

* * *

ب ستیرا سبەهئ خەلات كرم

ب سئ حەرفا خەبیر كرم

هاتیمه ودئ رابوهرم

* * *

هاتم و رابوهریم وها تمه پیئش

ل وئ حەرفئ بکەم تەفتیئش

ئەو حەرفا ژ ھەف کرین حەشەم و قەریش

* * *

حەشەم و قەریش ژ ھەف قە دکرن

قال و قیل ژئ چئ دکرن

فەقیر د موخفی بوون ، داهر دکرن

* * *

وھکی فەقیر دموخفی بوون

ب کاری خۆ درازی بوون

ب سلتان ئیزی را د وەحدانی بوون

* * *

فەقیر داهر بوون و نا سەبرن

پر بوونە و نادەبرن

ئەو سلتان ئیزی بیخۆف ژ قئ دنیا ئی کیم کرن

* * *

دبیژمە وە خودانی تەعلیا

ل بەر خۆ بکەن سولیا

قەست بکەن دیوانی تەدەویا

ل وی ببینن خۆشی و شادیا

* * *

خۆشی و شادیا ل وی ببینن

خۆ ژ رییا حەق مە هیقشینن

ئەمانەت ئیمان ، مال ل قان وارا نامینن

* * *

مال نامین ل فان وارا
ل پیښیا خو څو څرېکه ن پیښ بارا
فهقیر هه ری ستارا

* * *

فهقیر هه ری ب دهنګه
دهنه که و هه زار رهنګه
مه هه موو موږه ل سهر رهنګه

* * *

سهر رهنګا مه هه موو موږه
هنجی جوانی نه فسا وی یه خوږه
نه و دچه هزره تا سلتان نیږیدی منی سوږه

* * *

هزره تی خوندم هزره تی
هنجی ل قاپیا شیخادی و مه لک شیخ سن
بکته خلمه تی و عه باده تی
سلتان نیږی ماش و بهراتا دده تی ژ خزینا قودره تی

* * *

په دسایي من ده لیل عیلم
نه زی بهر ب ویلم
ب قه سرې قهینا سیلم

* * *

سیلم ب قه سرې قهینیا
که لاقا وه لی شديیا
نیلاهیو تویی مشووری ل هه موو جییا

* * *

ئەو بوو قەسرا عزیری تی

دەرخەت و بییری تی

خولام و جیری تی

* * *

خولام و جیری زۆر قوماشە

ئەون جندیییت ژ نورا پەدشە

سلتان ئیزی ژ دیوانا خو بورا دشینە دەبر و ماشە

* * *

ل وان قەسرا ، ل وان سووکا

ل وان مفتا ، ل وان سندرووکا

ئیلاهیۆ ئەزی مشتاقم جۆتییت نو بووکا

* * *

ئەون بووکییت تەبابا

کەتنە بەر پەرییان و حسابا

مە دیتن زاڤا و برا زاڤا

* * *

زاڤا و برا زاڤا شەشن

ب چۆنا خو د سەر خوەشن

نە عەجیبە ، هن د سپینە و هن د رەشن

* * *

هەردەم بیژن حەمدلا و شکر

د ناف خاسییت شیخادی دە بوویە دکر

کی دیتیە ، دۆت دا و دایە بوکر

* * *

سبحانه ژ ته مهلهكى سهمهده

نهون بوکیت نازک وحدهده

نه عهجييه ژ بهرا بن وهلهده

* * *

دهستخهت نهوه جهبیر کری

عیرفا وه شرؤ کری

کى دیتیه ، دؤت دا و دایه مری

* * *

نهوان عیرفا بهها دایى

داما بوون ل خو و قى رایی

کى دیتیه دؤت ، شیرى بدهته دایى

* * *

ههردهم بیژن جهمدللا و شکر

د ناف خاسیت شیخادى ده بوویه دکر

کى دیتیه ، دؤت ب دا و دایه بوکر

* * *

خزینیت شیخادى د چهپ و راستن

مهوجیت سلتان نیزی ههموو دراستن

سلتان نیزی کلیل و مفته ب دهستى خو د بیراستن

ههر کهسه ک ل سهر کار و عهملهئى وی د گوهاستن

نهم دکيمن و خودى یی تهمامه

* پهرتووکا پهرن ژ نهدهبى دینى نیزیان یا دخلیل جندى، بهرگى دووى، لاپهري ۹۱۴ و دبیژت نهف قهوله ل زاردهقئى فهقیر خدر بهرکات کهسول روژا ۱۱/۳۱/۲۰۰۰ ل نمانیا هاتیه وهرگرتن.

تیپینی: نهف قهوله بناقئى نیزید و مهدههی دهیته نیاسین (کومکهرا)

قەولئ گيلا چار زەمان

ب دەستورى خودئ

سلاف و سەد سلاف

ل خەلكئ خاس نە ل خەلكئ خاف

بۆ مللەتئ گيلا دناڤ

* * *

سلاڤيەت مە ل مەعرفا

وهرن گەلى سيرا

شرو بکەن قان مەعفا

* * *

من ديت بۆرى قنتارەكە هۆريا

ل بەژنا وان حسنيا ، سنگئ ئەجراڤيا

قورتاس بەردابوو ل سەر ريشيا

* * *

يار گيلا تە كوفى وهرانى يە

تانجەكى رەش نورانى ل سەر دئيسى يە

يار گيلا ئەو ژ هەيبەتا تە بزدياي يە

* * *

يار گيلا ژ هەيبەتا تە بزديا بوم ئەز

هاورشيرا پانگ دبهز

بسک دکالن مینا مهرعهز

یار گیلۆ تو بدوبه گۆ مه قه شینه ئەز

* * *

یار گیلۆ تو ب دۆبه گۆ مه قه شینه

هاورشیڕا رهش ل که مینه

ته ل بهژن و بالا قه لاجینه

* * *

که ره مکه سهر ته ختی نوری سه دهف روینه

پیش ته سه کنن مه زینه

هه که تو محبی مه ب چه بینه

* * *

هه که تو ناشقی مه ل بيرا خو بینه

هه که تو عه دهوی ئەم ژى لسه ر وی دینه

یار گیلۆ یا من و ته کری ئەم خیر ژى ببینه

* * *

یار گیلۆ خوندیه کی ته مه لهو

سه ر و گهردهن چاف مابوو ل خه و

سنگۆ ته باخچه یه ، وی تیدا دخونن شالول و بابل و که و

* * *

که سی حسنا عه دهویا نه دیتی یه

هۆیه نازکه له تیفه بدهویه

یار گیلۆ که سی دیندارا سلتان ئیزی نه دیتی

نہب نہبووی ، نہ ب پوختانی ، نہب دہرہوئیہ

* * *

یار گیلّی نّہز خوندیہ کی تہمہ نہشیّ

ہاورتیرہ ، یا ب تیر کہشیّ

کراس سپیّ ، گریقان ب نہخشیّ

توو ب کیّ ددہی قیّ نہفشیّ

* * *

یار گیلّی ہہ کہ تہ بو شیخ فہخریّ نادیا ہشت بیّ

ہلوّ ژ مہرا بہسیّ

* * *

یار گیلّی عہجیب مامہ ! تہ دیم ہہیقا نازک

سہر و گہردہن بہند و جقتک

کراس سوریّ ، کراس ب چہپک

* * *

زیّرا سورا کہیو ب سمک

کاغہزا بزمارا بری ب شمک

من دقّی ل خہولہیہ کیّ بچمہ نک

ہہقدہنگیہ گّی ل گّیلا خوّ بکہم ب نہرمک

* * *

یہ بیّ قالہ ، یہ بیّ قیلہ ، یہ بیّ رک

مسکینوّ تول گہل مہ راست بہ

(سلطان شیخادی مرازا مہ و حازرا راست بکہت)

هون بیژن ئامین بی شک

* * *

یار گیلای عه جیب مامه ! ته دیم هه یقا زهری

سی بسکا ژ نه نیا بدهری

ژ له شی وی دکه فن بی سهری

مسکینۆ تو ل گهل مه راست به

(سلطان شیخادی مرزا مه و حازرا حاصل بکهی)

ل دیوانا قه ره چه ری

* * *

من ل چو سوکا نه دیت ل دهستی چو سواله

من دقیت ل خه وله یه کی بچه باله

هه قده نگیه کی لگهل گیلای خو بکه م ب گاله

یه بی که ریه ، یه بی کینه ، یه بی قاله

* * *

یار گیلای عه جیب مامه ! ته دیم هه یقا وه کو روژ

سه ر و گه رده ن به ند و بشکوژ

کراس سیی ، گریقان خرۆژ

* * *

من دیت گیلای سجهت خو ش

قه ده ح بو ده ست گیلای خو تی دکه م

من گو ت : قه خو سه د چار ب نو ش

من ببه دیوانا سلطان شیخادی بو خو بفرۆش

* * *

يار گيلیٰ عه جيٻ مامه ! ته ديٻم هه يقا ل چاردیٰ
مه هنگه ته دلیٰ شیخ فه خریٰ نادیا دبیٰ
بوه توٻ و غبار ، هه ر ژ هیقاری هه تا بهریٰ سبیٰ
وهکه دوو له شکه ریټ گران دبه زینه نیټک و دوو ب خوئیٰ

* * *

يار گيلیٰ عه جيٻ مامه ! ته ديٻم هه يقا وهکه خاله
چاف ناسکیٰ گهردهن غه زاله
مه سکه نیٰ گيلیٰ کافه و زمزمه و مغاره

نه م دکيمن و خودیٰ ییٰ ته مامه

---

* ژ پهرتوکا ئیزدیاتی لهر روښنایا هندهک تیکستیټن ئاینیٰ ئیزدیان یا (خدریٰ سلیمان
و خه لیلیٰ جندی) لاپه ریٰ (۱۱۶)

قهولئ خلمهتئ

ب دهستوری خودئ

ژ قهولئ فهخرئ ئیزدینه

ههري ب حهرفه و ههري ب ناسينه

خلمهت روکنه که ژ ئه رکائئ دینه

* * *

ژ قهولئ فهخرئ خاسه

ههري ب حهرفه و ههري ب ناسه

میر ب خلمهتئ ب دهستوری خودئ ل ئاخرهتئ ئی خلاسه

* * *

میری خلاسه ب خلمهتا دینه

و ههري چي کهسئ ئهف ئه رکان ناسينه

ل روژا ئاخرهتئ بوړئ وانئ ب زينه

* * *

بوړئ وانئ ب زينه ل ئاخرهتئ

و هنجئ کهسئ ل ریئا دینی بکه خلمهتئ

وی بههرتئ ههیه ل ناف باخچئ جنهتئ

* * *

ل ناف باخچئ جنهتئ وی ههیه بههره

و هنجئ کهسئ ل ریئا دینی یی خلمهت کاره

ئهوی ب قیمهته ل با یهزدانئ جهباره

* * *

ئهوی ب قیمهته ل با یهزدانئ ئهکبهره

و هنجی کهسی ل رییا دینی خوه خلمهت کاره
نهو ههری روو سپیه ل مهجس و مهدهره

* * *

ئی روو سپیه و یی ب هییهته
هنجی کهسی ل رییا دین بکه خلمهته
نهو ل دیوانا یهزدانی مهزن ئی ب عزهته

* * *

نهوی ب عزهته ل وی دیوانی
شیخ فهخر خودانی ئهرکانی
ئیمان ب خلمهت رهوانی

* * *

ئیمان ب خلمهتی رهوا بوو
شیخادی ب خلمهتی شا بوو
نووت و نهه ئهرکان ژ قودرهتی بهیا بوو

* * *

نووت و نهه ئهرکان ژ قودرهتی نزلی
شیخادی یهک ب یهک د هژمیری
خلمهت ژی ب ناف کر و نهدری

* * *

خلمهت ژی ب نهدهر کره نافه
خودی یهکا ب ههزار و یهک نافه
خلمهت ژی نافده تهباقه

* * *

خلمهت ژی فهزرهکه ژ نهساسه

ژ نۆت و نهه ئهرکان خاسه

داهر بوو دهوران و کاسا

* * *

داهر بوو دهوران و دهمه

و وهختا چیبوو ههوا و ئادهمه

ملیاکهتا ب خلمهتی کیشابوو سهمهن

* * *

ملیاکهت ب خلمهتی سهما کیشابوو

ل بهر ناف و د کاری پهدشا بوو

خوهدانی ئهزمان و ئهرشا بوو

نهقاشی ههمی نهقشا بوو

* * *

نهقاشی دنی و باتنی

ههري داهره و نابته فنی

بهنی ئادهم چیکر ب خیر و خنی

* * *

بهنی ئادهم چیکر و دهباره

دنیا چیکر و قانون سهپاره

و هنجی کهسی ل قانونی ئی خلمهت کاره

ئهو ل گهل باتنی ئی ب ههقاله

* * *

ئهو ل گهل باتنی ئی ب کهلامه

هنجی کهسی خلمهتی بکه و نهکه خامه

ب فان ئهرکان ههقی وان ل بوهشتی ئی تهمامه

* * *

ب فان ئهركان ههقى وان ل بوهشتى د كهمله
و ههچى كهسى خلمهت كاره ژ ئهشق و دله
ل قى دنى و ل ئاخرهتى مرزى وى ئى حاسله

* * *

ل قى دنى و ل ئاخرهتى حاسل بوو مرزى وييه
هنجى كهسى خلمهت كارا ژ ئهشق و ئيمان قهوييه
ئهو ب هيمهته ژ ئهول ههتا ب داوييه

* * *

ئهو ب هيمهته هه مى وهختانا
هنجى كهسى خلمهت كارا ژ ئاشق و ئيمان
ملياكهتان ل بوهشتى دانى جى وانا

* * *

تهيرى بوهشتى د دستيرن ب ناقى وانا
ئاوازن دخوين بو حزورا وانا
نهى و وهلى جهما دبن ديوانا
و ههتا ئهبد ل ئهبهدى هه ر ئهو جى وانا
ئهم دكىمن و خودى يى تهماما

* * *

ئهقه بوو تاليا خلمهتى ل روژا ئاخرهتى
تهمامهتيا قى قهولى ل ناقى خواهدانى كهرامهتى

---

* كوشارا لالش ژماره ۳۷، لاپه ره ۸۴، به لاقركن: عدنان خيراڤاى، قه گوهاستن ژ
لاتينى: چنار شمو قاسم.

قهولنى كۆچەكا

ب دەستورى خودى

چەند رۆژە چەند شەقە
ئەز فەكرىمە بەر ب خۆ قە
من دیت ئىقىنا دلى من ئەقە

* * *

رۆژ و شەقا ب فەكرن

ب دەست دامانا يار و برىت ئاخىرەتى بگرن
دا ل سەر سەدەق و حەيا و ئىمانا خۆ بەرن

* * *

هاتىمە قى يەكى تەفتىش كەم

سەرى خۆ راپىچ كەم

گيانى خۆ حەلال و ئەرمىش كەم

* * *

بىرمە مالا مەرەبى

ز قەولنى خدر نەبى

ھەر كەسى دست ب دامانا يار و برىت ئاخىرەتى ھەبى

* * *

* ئەف قەولە ژپەرتوكا باوهرى و مېتۆلوجيا ئىزدىيان يا بەدەل فەقىر حەجى، لاپەرى

۳۵۳، قەگوھاستن ژ لاتىنى (چنار شمو قاسم).

تېبىنى: ئەف قەولە ل ژىدەرى بى كىمبوو.

قەولئ تەرجال

ب دەستوری خودئ

شەرەفم لاوی داودە
گرتبووم قەلەما عودە
شەرەف ل رییا جاعودە

* * *

شەرەفم لاوی پیرا
دل سۆتی بووم ژ رەزای میرا
شەرەف بووم ل رییا فەقیرا

* * *

شەرەف دەنگ کر ژ ئەساسە
فیئمی من خۆش قیاسە
ئەری تو خدری ئان لیاسە

* * *

خدرۆ یی باخدری
تو ل بەر هیمەتا قادری
عامئ ئەم کوشتن ب داهری

* * *

عامئ ئەم ب داهر کوشتن
زۆرا مائی خۆ هفشتن
وان شونا خیریت خۆ شەر دەشتن

* * *

ل بهر مه رسوما باری ته عاله

دی ل ویږی چیت قیل و قاله

نیقین دی رابت ته رجاله

* * *

دی رابت ته رجاله

فعلی وی فعله کی به تاله

هنی ل دوور مین ، هنی چنه باله

* * *

ته رجال ژ سیحانی هاته دهره

لیشکهره کی زوری زاف هه یه لبه ره

نه و ژ ته علی دهن خه به ره

* * *

ته رجال ژ سیحانی دهرکته

لیشکهره کی زوری زاف لبه رکته

ژ ته علی کیم خه به رکته

* * *

ته رجال دی چته عهردی شامی

دی ل ور کیمکته نیسلامی

دی ل وان کته رۆژا نوم لقیامی

* * *

پهدشی من ل حالی بهزه مسکینا دپرسی

عیسا دی نییت ژ مسری ، دی رۆنییت لسه تخته و کورسی

نه وی رۆژی میه ژ گورگا نا ترسی

* * *

پهدشئ من ل حالئ مه بهزه مسکينا بپرسی دیسا

دی داهر بت چهزرتی عیسا

دی کوژت وی کورئ سیسا

* * *

دی بکوژت وی کورئ مسکینه

ب غه ریئقه ب بهن مزگینه

ژ نهو پاش ل ور قایم بکهن دینه

* * *

پهدشئ من ل حالئ مه بهزه مسکينا بپرسی

عیسا دی ل مسرئ رونیت سهر تهخت و کورسی

پشتی وی شهرفه دین، دی حوکم کهت، میه ژ گورگا ناترسی

* * *

ئئ وهکی مه لک شهرفه دین چل سالی خو کری

ئهف دنیا تیئرا بوهوری

ئاجوج و ماجوج داهر کری

* * *

ئاجوج و ماجوجیت جارا

ئهوان چکرن ئاقیت بهحرا

دی کیم کهن بهره کهت وخیره

* * *

دی کیم کهن بهره کهتیت عهردانه

ههزیز دی کهفت قهبرستانه

برا دی گازی کهن برانه

دا ژ خۆرا بکهن خیرانه
ئیقین ئیرو ل مه ئاخر زهمانه

* * *

روژهکی ژ روژان دبی
تهرقینی ل عهرشان دبی
کورسیا په دسایي ل عهردان دبی
حاکم بخۆ په دشا دبی

* * *

هنجی مالی خۆ ددهت ب سه لهف و ربییه
دی لی کورت بت دهست و پییه
ئه و ری نا بهته سهر چو رییه

* * *

هنجی مالی سه لهف و ربی د خواره
ئه وی ل ور کهت گازی و هاواره
نه سه د خۆزما ب روحیت گونه هکاره

* * *

ژ قبوری دهرکهتن جوقة
ددلی وان دا ههیه شایي و شوقة
ئه وان ژ شامی بهر ب قودسی سوقة

* * *

ههرن و دهنگ هلین
ناف و دکاری ئیزی بین
دی هنه ری وی ب دروست بین

* * *

سلطان ئیزی ل غافلا یی ب غه زه به
ژ وان به حرا دهرتینت کانی و سه له به
وه عده هاتیه سلطان ئیزی قی دنیا یی بکته ئیک مه سه به
ئه م دکیمن و خودی یی ته مامه

---

* ژ پهرتوکا پهرن ژ نه ده بی دینی ئیزدیان یا د. خلیل جندی، بهرگی ئیکتی، لاپه ری ۴۸۵
و دبیژت ئه ف قه وله ژ زارده قی قه ولبیژ میر حه جی برایی شیخ ئوسمان شیخ براهیم
هاتیه وهرگرتن .

قەولئ پشت پەردا

ب دەستوری خودئ

كاسهكئ فەخوہ ژ مەیا زەلالە

ب دل یە شریڤە ب زار یە تالە

دئەسل و دیندە ئەف چەندە یە بەتالە

هەیدیئ مالا من، مالا من، مالا من ... تو مالا من

* * *

ل مە هلاتبوو ستیرا سبئ

شمسئ ب نوور و کەرەمەت داھربوو

شەفەقئ دابوو چارده تەبەقین عەرد و عەزەمانە

بەند و تیریژا وئ دا بوو لالشا نوورانئ هەتا بانئ کورسیئ

ئەمئ دەست و دامانئ مەلک شیخسنئ ئادیا تەواف بکن

بلا رونتە سەر بەرئ سەعدەتئ

قەکەت دەرئ رەش بەلەكئ

ل سەر هەفتئ و دوو بابین قەدیم بخونت و خەبەر بدئ

کابیژە ب خیرا ناقئ شیخادی

هەکە هون پسیارا کانیا سپی دکەن کا هیقینئ وئ ژ چی یە

هەیدیئ مالا من، مالا من، مالا من .. تو مالا من

* * *

ل مه هلاتبوو ستيرا زهره

شهمسي بنوور كه رامه ته

شاهه قى دا بوو چارده تهبه قين عهرد و عه زمانه

بهند و تيريژا وي دا بوو لالشا نووراني ههتا بانى مهنه رى

بيژن ب خيرا شيخادى ههكه هوون پرسيارا كانيا سپى دكن

هيقينى وي ژ ههر و ههره

ههيدى مالا من ، مالا من ، مالا من .. تو مالا من

* * *

ل مه هلاتبوو ستيرا بهيانه

شهمسي ب نوور و كه رامه ته

شاهه ق دابوو چارده تهبه قين نهرد و عه زمانه

بهند و تيريژا وي دابوو لالشا نووراني

ههتا ب جهلس و رهواقى ديوانى

نهمى دهست و دامانى مهلك شيخسنى ناديا تهواف بكن

بلا رونته سهر بهرى سه عده تى

قه كهت دهري رهش بهله كى

لسهر ههفتى و دوو بابين قهديم بخونيت و خه به ربه

بيژه گيانى من گورى

كا نهو كى مير بوو

سه كنيه ل سهر بهرى سكاني و د دهستى ده قهله ما ئيمانى

ههيدى مالا من ، مالا من ، مالا من .. تو مالا من

* * *

ل مه هلاتبوو ستیرا بادینا
 شه مسی ب نوور و کهرامه ته
 شه فقهق دابوو چارده ته به قین عهرد و عه زمانا
 بهند و تیریژا وی دابوو لالشا نوورانی
 نهمی دست و دامانی مه لک شیخسنی نادیا ته و اف بکن
 بلا رونته سهر بهری سه عده تی
 قه کهت دهری رهش به له کی
 لسهر ههفتی و دوو بابین قه دیم بخونت و خه بهر بده
 کا بیژن ب خیرا ناقی شیخادی
 هه که هوون پرسیارا قوبا فه له کی دکن
 بیژن کا قوبا فه له کی چهند زهجن ، چهند کورسی نه
 ههیدی مالا من ، مالا من ، مالا من .. تو مالا من

* * *

ل مه هلاتبوو ستیرا جهباری
 شه مسی ب نوور و کهرامه ته
 شه فقهق دابوو چارده ته به قین عهرد و عه زمانا
 بهند و تیریژا وی دابوو لالشا نوورانی ههتا ب قوبکین نوبه دارا
 نهمی دست و دامانیت مه لک شیخسنی نادیا ته و اف بکن
 بلا رونته سهر بهری سه عده تی
 قه کهت دهری رهش به له کی
 ل سهر ههفتی و دوو بابین قه دیم بخونت و خه بهر بده
 بیژن ب خیرا ناقی شیخادی

ههكه هون پرسيارا قوبا فهلهكى دكن

سهري قوبا فهلهكى نور ستاره

ههيدى مالا من ، مالا من ، مالا من .. تو مالا من

* * *

هاوارا من خودى يه و دلى دامايى

عهورهك ز بنياتى رابوو ،

راسهري لاشا نورانى گرت بوو شهوق و نوور و نالايى

شيخهكى ز مالين ناديا

پيرهكى مسكينى حهقيقهتى ، ئيلمايهكى زيدهيى ئيلما

بيته جهلسا كانىي ، رونته سهر بهري سهعهدهتى

قهكهت دهري رهش بهلهكى

لسهر ههفتى و دوو بابين قهديم بخونت و خه بهر بده

بيرت نهو كى مير بوو ، گيانى من گورى

بهحرا سيحانى ب كهشكولكا پيقايه

خيفهتا تهراب زييرين ل سهر بهحرىت كوور قهدايه

ههيدى مالا من ، مالا من ، مالا من .. تو مالا من

* * *

هاوارا من خودى يه و دلى مهلوله

عهورهك ز بنياتى رابوو ، راسهري لاشا نورانى كره شهوق و نالا و نووره

بلا شيخهكى ز مالين ناديا پيرهكى مسكينى حهقيقهتى

ئيلمايهكى زيدهيى ئيلما

بيته جهلسا دهري كانىي ، رونته سهر بهري سهعهدهتى

قهكهت دهري رهش بهلهكى

لسهر ههفتی و دوو بابین قه‌دیم بخونت و خه‌به‌ر بده
 بیژت گیانی من گۆری
 کا نه و کی میڤر بوو
 به‌حرا سیحانی پیقاییه ب که‌شکولکی
 خیفه‌تا ته‌راب زی‌رین قه‌دایه ل سهر به‌حریت کوور
 نه و ئاغایی من سلتان ئیزیده
 مه‌هدی شه‌رفه‌دینی منی گولی نووری من قه‌بوله
 وی دبن خیفه‌تی دا دگی‌رن ساز و مه‌غنی و نه‌غله‌ر و ته‌نبوره
 هه‌یدی مالا من ، مالا من ، مالا من .. تو مالا من

* * *

هه‌ی دنیا‌یی جنیدی شیخادی عه‌زیز مه‌لک فه‌خره‌دینه
 مه‌ چ مال نینه مال‌بابا مه‌ لاشا نوورینه
 هوون گشت بیژن ئامینه

نه‌م دکیمن و خودی یی ته‌مامه

---

* کوشارا مه‌حفهل، ژماره ۱ لاپه‌ری (۶۰)، به‌لاشکرن دای خه‌می شیخ زه‌یدین،
 قه‌گوهاستن ژ تیپین لاتینی جنار شمو

قەولئى ماكى

ب دەستورى خودئى

من ئىك دقيقت پئى بزاني

پرست حالئى مه چهيراني

ب سترئيت قسهتا مهعاوى و قى سلطاني

* * *

من ئىك دقيقت بكهت فه حكيائئى

شئرو خودانئى نهتقاتئى

كابئزنه من، سلطان ئئزى ب چهند واتا هاتيه رويئى كنيائئى

* * *

مهعاوى كرى كون و تارى

ماكا سلطان ئئزى كره دهر ژ شارى

ل وان روناھى بوو، لئى دبوو تارى

* * *

شوكر ژ وان تارى يه

كھسئى ژ خو بزانيه

زانييا سھبھب چييه

سھبھب ژئى ماكا سلطان ئئزى يه

* * *

ماكا سلطان ئئزى ژ شارى ب رئى بو

سورا سلطان ئئزئى منى قئى بوو

ئھوچو، بهرئى وئى ل بوسرئى بوو

* * *

ئەو چۆ، بەرى وى ل بوسره يه

تەمام بوو قەول و وەعدە يە

دى داھر بت ئىزىدى مە يە

* * *

دى داھر بت ئىزىدى منە

ئەو نە يى بچووكە، يى مەزنە

چەند ئوسفەت زى دچنە

* * *

چەند زى چوون زۆر ئوسفەتە

زەرب نە مان كەرامەتە

لسەر عالەمى ئىخست زۆر ھە يبەتە

* * *

ئەھلى بوسرايى چۆبوونە نكە

رزقى وان خەلەف و جىمكە

ھەرەمىت وان جۆت جۆت ماندكە

* * *

سى دور ل مە خويانە

مەلەك شىخ سن عەين ل بەيزايە

سلتان ئىزىد ب خودايە

* * *

سى دور ل مە خويا بوو

مەلەك شىخ سن عەين ل بەيزا بوو

سلتان ئىزى پەدشابوو

* * *

خه بهر گه ریا ل چه ند وه لاته
رینی سلطان ئیزید ژ ویقه دهاته
سلطان ئیزید جدی شیخ بهرکاته

* * *

ل دنی و عالهمی بوویه دکر
دی داهر بت سلطان ئیزی منی بوکر
سلطان ئیزی جدی شیخوبه کر

* * *

بابی حوران و شه بیده
وی داهر بووی سلطان ئیزیده
ئاتقادا من و چه ندی مریده

* * *

بابی حوران و نوره دینه
سلطان ئیزید ل مه عینیا یی شرینه
ل گهل مه عاوی یه، یی ب کینه

* * *

مه عاوی چووبو دیاره
رینی سلطان ئیزیدی منی سواره
فه قیر دسه کینه ل چار کناره

* * *

فه قیریّت جو مایی وده شتا نهره زنی
سلطان ئیزید داهر بوو ل رویی قی دنی
چه ندین عهدوی پی دبوون خنی

* * *

فہ قیری جومای ل چیا ییت رہ شانہ

قہدہرا وان قہدہرہ کا گرانہ

دی ژ وی تہ لپی رابت ب خو سلتانہ

* * *

شامی و بوسرا، نھولاد ل حہدیفہ

چی جابرہ کی نازک و لہتیفہ

تی ہہینہ تیخمہ و قہدیفہ

ناق سلتان نیزید یی شرین و شریفہ

* * *

چی شامہ کہ بہ لاقہ

سلتان نیزید گہریا بوو ل ناقہ

ل عہدویا روں بوو دل و چاقہ

* * *

چی شامہ کہ ل چی یہ

لی داهر بوو سلتان نیزی یہ

ئاتقادا من و چہندی عہدویہ

* * *

چی شامہ کہ ل جیدہ

داہر بوو سلتان نیزیدہ

ئاتقاتا من و چہندی مریدہ

جھی سلتان نیزید وی ل کانیا سپیدا

* * *

چی شامہ کہ لژورہ

کہسہ ک دا بوو من ب مؤرہ

مهڪانئَ سلٽان ئيڙي قوبهت ل بدوره

* * *

جي شاههڪه ل مهههلي

كاسهڪ دا بوو من ل سهري گهلي

مهڪانئَ سلٽان ئيڙيد برڪا جوڏهل كهودلي

* * *

ل ناف عهدهويا بوو دياره

سلٽان ئيڙيدئَ من ب پهڏشايه

بهلي ڪوچهڪ جهم پئ سترايه

* * *

جي شيخهڪي ب كهههه

هنجي مهدهها ڙي ددههه

پئ سترا بوو ڪوچهڪ جههه

* * *

ڪوچهڪ چهه پئ سترا ب نههقه

نهو كههسڪ ڪر دارهكه ههكه

ناف دئينا شاما دوو بار ههكه

يا مه ههههوا ئيمان سهر ههكه

نهه دڪيمن و خودئَ يي تههههه

---

* پهرن ڙ نهدهبي دينئَ ئيڙديان، د خليل جندي، لاپهري (۳۵۵) و دبيٿرت نهه قهوله ڙ
ڪوما وان قهولايه ييت خيري الياس پورتو بو من شاندين.

قەولئ قازى ئەسكەر

ب دەستورى خودئ

عاشقۇ نە ژ فى زەمانى

مەحفەلىت گران دەنگ ھلانى

عاشقۇ دا بدەيىن مەدەھىت ئىزىد و فى سلتانى

* * *

عاشقۇ مېرا و مەحفەلىت گران دەنگ تىيە

عاشقۇ دا بدەيىن مەدەھىت ئىزىد و خودئىيە

* * *

عاشقۇ مېرو مەلەكە

عاشقۇ دا بدەيىن مەدەھىت ئىزىد و خالقە

* * *

عاشقۇ سور د ديا

ئاخافتبوو ژ مەحفەلىت وەليا

عاشقۇ دا بدەيىن مەدەھىت شىخى ئاديا

* * *

عاشقۇ سور ددیتە

ئاخافت بوو ژ مەحفەلىت مريدە

عاشقۇ دا بدەيىن مەدەھىت سلتان ئىزىدە

* * *

عاشقۇ يى نورينە

ئاخافت بوو ژ مەحفەلىت زەرگۈنە

عاشقۇ دا بدەيىن مەدەھىت شەمسەدىن و فەخرەدىنە

* * *

عاشقو یی مؤمنه

ئاخافت بوو ژ مهحفه لیت مهزنه

عاشقو دا بدهیین مهده هیئت مهلك شیخ سنه

* * *

عاشقو کۆچه کی پیرا

ئاخافت بوو ژ مهحفه لیت میرا

عاشقو دا بدهیین مهده هیئت ئیزید و فهقیرا

* * *

عاشقو دهر د و مهنده

هنجی میړی یی کباری نهفس بلنده

نهو دی ل ئوغله ما سلتان ئیزی بت هنده

* * *

عاشقو ته مام بوو هزار و سییه

هنجی میړی وه لییه

عاشقو یی ب ماش و جهنبه قییه

* * *

عاشقو هن و هزار دهرته

عالم بوونه جمله ته

وه عده وی هاتی دی سلتان ئیزی ته سلیمی

دهستی فهقیرا کهت: ماش و بهرات و خهته

* * *

عاشق زانین ل جهمه

دی دهر بت که ره مه

وه عده وی هاتی، سلتان ئیزید دی بهتال کهت، خهت و کتیب و قهله مه

* * *

عاشقو حاکمی فی شارستانی
دهست ل کیله کا خو وهرانی
گوت؛ داد و مه داد ژ دهستی فی سلطانی

* * *

عاشقو وی ل قادی و غافله
هاوارا خو ب مالفه دبره
گافا چو دیوانا سلطان نیژید، وی بت کاسه و بادیه و کوندره

* * *

وهی ل قادی عهنکاره
هاوارا خو ب مالفه دهناره
گافا چو دیوانا سلطان نیژید، دیت کچا وی ل باله
وهکی فه گهریای، دیت نهو یا ل ماله

* * *

قازی عهسکهر دبیزته مالا خو ب سوره
چی حوکم هاتی ژ وهره
ما هوون دی نیژدی بن ب کچ و کووره

* * *

گهلی قازی و مهلا و سهیده
هوون ژ نیمانی مه بن به عیده
من ژ بهر وه شهیده دا ب ناقی سلطان نیژیده

* * *

وهی ل خاتونا دوتا میره
گهلی قازی و مهلا و سهیدا
هوون خودیی خو مهکن ژ بیره
من ل بهر وه شادا خو دا دگهل نیژید و فه قیرا

* * *

قازی بوختانه

دلّی وان گرتبوو کۆفانه

قازی عهسکهر رو دکهت ئاهین و ئهرزنگیت گرانه

* * *

قازی عهسکهر ب سوکا ده دچییه

ژ یارا خو دپرسییه

گهلۆ حال و چهوال ژ دهستی قی حاکمی چیه؟

* * *

قازی عهسکهر دبیرته یارا خویه

رهقین بی فایدهیه

سلتان ئیزی مال و مهزهل ل مه کریه تونه یه

* * *

قازی بی خهت و بهراته

بهری وی مابوو ل تاری و زولهته

قازی عهسکهر نهما بوو چوو حیکمهته

* * *

قازی عهسکهر باند کهت گۆتته

گهلی قازی و مهلا و سهییدا وهرنه سهر خیرا منه

دی چنه با سلتان ئیزید، بینه دوست، نکارین قیرا بینه دوژمنه

* * *

گهلی قازی و مهلا و سهیده

چۆنه با سلتان ئیزیده

یا سلتان ئیزی تو شیخی، ئەم مریده

ئەم دکیمن و خودی یی تهمامه

* پهرن ژ ئەدهبی دینی ئیزدیان، د خلیل جندی، لاپهری (۳۵۵) و دبیرت ئەف قهوله ژ

کۆما وان قهولایه بیت (خیری لیاس پورتو) بو من شاندين.

قهولئ دهنوونئ مسرى

ب دهستورى خودئ

هوون بفرن خه لكينو هوونه
نهف قهوله قهوله كى ژ قانونه
دا بدهين مهدهيت شيخ دهنوونه

* * *

نهكو بهرئ خو ژئ وهرگيرين
قهستكهنه ديوانيت خاسيت خو بهگهين
دا وه ببهنه جيئ خيرو خيرات لئ و بقهباين

* * *

نهكو هون ژ رئ ب بهتلن
قهست كهنه ديوانيت خاسيت خو نه بوهسلن
دا وه ببهنه جيئ خير و خيرات لئ ب قهبلن

* * *

ددلئ خو ده نهكهن چو ترسه
قهستا ديوانيت خاسا بكن و بكهنه پرسه
دا وه ببهنه جيئت داوت و ترسه

* * *

لسهر خو قهبوول نهكهن فريارئ
قهست كهنه ديوانيت خاسا ب پرسو و پسيارئ
پهدساين منه سلتن ئيزى خودانئ قريارئ

* * *

ل وئ دنيائى كەسەكى ژ سايمان پيخەمبەر مەستر نەبوو

ئەو زەبوونى نەفسا خۆ بوو

جىئ وئ ل با ساتان خۆ بوو

ژ بەر نەفسا خۆ ب گونە بوو

* * *

هون بريننه مير سايمانه

ئەوئ حوكم دكر ل چەندى ئنس و جنس و جانە

ژ بەر نەفسا خۆ، بوو سەفيلئ سەر گەردانە

* * *

هون بريننه مير براهيمه

ئەوئ تەرکرن مفتان و خەزینە

قەست کره جىئ مەعريفەتئ و ناسينە

* * *

ئەون ميريت قەلەندەرا

ببين رهش خومريا و رهش نەدەرا

دا ژ دلى هليين ئەوان كەسەرا

* * *

ئەون ميريت پرگاله

ببين رهش خومرييا و رهش كاله

دا ژ دلى هليين وان خەيالە

* * *

دەنوونى قئ چىبوو

عەزىزئ مسرئ بوو

ئاشقئ دوتا پيرئبوو

* * *

دهنوون دهنگك هلتينه

يا براهيم مه ب ته ههيه باوهرو ئييقينه
شهقيت گران ژ شهقيت كچا غهزالي خو تينه

* * *

ما نه دهنوونو ههكه ته دقي ئيماننا مسري تهرك بكه

وهكه خورسي ئستانى قهست بكه
مهعريفهتا وي ئهركانى تهرك بكه

* * *

دهنوونى من يى باب زهره

خهرقى مير براهيم هاته بهره
بيين رهش خومرى و رهش نهدهره
دا ژ دلى هليين وان كهسهره

* * *

دهنوونى منى ديم شهماله

خهرقى مير براهيم خهملى و هاته باله
بيين رهش خومرى و رهش خاله
ژ دلى هليين وان خهيال

* * *

چى سبهيهكه زووه

خهرقى مير براهيم خهملى و ل بهر بووه
جى مهعريفهتنى و ئركانى و رجووه

* * *

دهنوويى منى سهر مهسته

كهشكول و زهنبيل و وكاس ل دهسته

لبەر قەسرئ دوەستە

* * *

دەنووون ل وئ قەووەستایە

ل وئ بوو دۆست و دایە

دەنووونی شەهەدەیا خو دایە

* * *

ل وئ ببوو دۆت و دئ یە

ئەو عزیزئ مسرئ یە دەنگ ژئ تئ یە

دەنگئ وی خوش تئ یە

* * *

دایئ ب دۆتئ نە دزانئ

شانديا وی سلتانئ

کەرمکرە نک میهفانی

* * *

دای هاتە دۆتئ خەبەرا

تەئئ رۆنبووون روو رەش نەدەرە

دەرۆشەکا بارەک خەرقئ شیخادی وئ لبەر

* * *

ب قودرەتا مەلکئ جەبارە

کچ دەرکەفت ب تایی گوهارا

دەنووونی گو : ئەف دیتن من خوشترە ژ دیتنا بران و یارا

* * *

ب قودرەتا مەلکى ئەک بەرە
کچ ب تايى گوهارا هاته دەرە
دەنوونى گۆ ب دیتنا یارو برا من ژ فى دیتنى خوشتەرە

* * *

دەنوونى منى مسکینه
ژ بەر خو راکيشا سکینه
هەردوو چاقىت خو کرن برینه
ژ حزنا کلئ خاتوونە زینرینه

* * *

دەنوونى مسکین ئەز بم حەریرا
ژ بەر خو کيشا کیره
ئەر شاندم جوتى شیرا

* * *

خاتوونا شریف سەر مەستە
بەر دەنوونى قە دوەستە
کیر ژ دەنوونى دخوەستە
ئەوى ژى چاقىت خو برین و دانه دەستە

* * *

ئەو خاتوونا بەندى گوهاره
هیستر ب رووهادا دهاتنه خوارا
گۆت : یاری ته حوکمهک کر هویى دژواره

* * *

خاتونا گوهار کره
ژ چاقا بارین هیستره
گۆت : یا ره‌بی حوکه‌کی دژوار ته له دکره

* * *

خه‌به‌ر بگه‌هسته میر براهیم ل مائی
بلا بپرسا ژ خالی
حه‌والی شیخ دهنوون و کچا غه‌زالی

* * *

لبه‌ر قودره‌تا مه‌لکی ره‌حمانا
هه‌ردوو چاقیت وان کزو دوومانه
ژ ئیشی تینه ژانه

* * *

خه‌به‌ر گه‌رییا ل دنی و وه‌لاته

.....

ده‌نوون ل مسری کربوو خه‌لاته

* * *

ل دنی و عالهمی بووه دکر
ئه‌ون میریت هه‌ر دکر
ده‌نوونی مسر هیلا و پشتا خو پیکر و بیقه‌گر

* * *

ئه‌ون میریت هه‌ر دفاخره
بسهردا هاتی هاوه‌که بره ره‌ش تاری یه (تاره)
هلتین ب ته به‌رو هناریت جاره

* * *

نہون میریت ھہوا گرانہ
دسورا وی دہرویشی میران مانہ
تہبایا یارو برایی ئاخرتی تہرک کرن نیچیرا شیرانہ

* * *

مہند ب تہ یی مؤمنہ
میری عالہم بکری گوتنہ
میری ئاشق حزنئی ژنہ

* * *

مہند ب تہیبا جوښتہ
میری عالہم بکری بجوقہتہ
میری ئاشق حزنئی حورمہتہ

* * *

مہند ب تہیبا بوو باب زہرہ
میری عالہم بخوینی دہفتہرہ
میری ئاشق حزنئی ئەسمہرہ

ئەم دکیمن و خودی یی تہمامہ

---

* بەرھەشکرن مشور شەمو، ودبیژت من ئەف قەولە ژ کەشکولا (خیری بۆزانی) دایە

نقیسین

بەيت

بهيتا بهاري

ب دستوري خودي

بهنم، بهنم چهيرانه

سوبحاني سور جه لالي

ل مه نوو بوو ساله

ب قودره تا رحمانی

تهف دير، حال پي خوش بوو ل نه ورؤزا سولتانی

* * *

تهف دير، پي عاشق بوون

سورگول و تهف بچرانی

بلبلی ب عشق و دل بوو

عنده لي ب دهر د و دانی

* * *

نهزم فهقيري جاره

سه فايي وي دل بهري

کامل دبوو ئاداره

مهلهک زين هاته ل دهری

نهرم بوو هه وایي ساره

خوش دبوو خهوا ل خواری

* * *

خه لکینو وهرن ته ماشا

جه به لي بوونه پاشا

به ره بووم ههري مه زلومه

تو جارا هوون نه کن حاشا

* * *

هه که قاسدی عه جهل هات

فه له ک لی مه ته لب بوو

ل من زهین بوو وه لات

بایی وباران مشکهل بوو

ل به فری بوو هات هات

بی مه کان و مه زهل بو

* * *

بی مه زهل و بی مه کان، عه ورا سهر کره غه زی

ژ چه مریا دناله جه لاد دکه ته له زی

ژ بهرو باییت نیسانی ئینسان ژ بهر د هورمزی

* * *

ئینسان نهو شفقه ته، هاواره ک تی ژ عه سمانی

جه لادی بی موله ته ل بهر دهر گهی زیندانی

* * *

دهر گئی زیندانی دهر بوو، روژا ئیزنا وی هات

خه یاتی تی وهر بوون، میر ئالی شاهی هات

سه قایی سالی گهش بوو، خواهشی دییره هات

* * *

به هار هات و دکه ملی، سیس دبوونه گوپال

دکهنه مه لجه ما دلی، سو سن و یاسمین و جوپال

* * *

خه ملین بوونه تری و جارک، ئەتلهسی باقی ملا
بریڤه کولیاکیټ ههزار رهنگ، خوش بوو له فرهتا دلا

* * *

ژ تهیرا هاتی دهنگ، قاز و قوولنگ، مراوی و وهردهک
سنی و قازن، سهقهه و بازن، تۆتی زهر وههرهک
وی دخونه دهنگی سازی سوبجانه چی خوش ئاوازهک

* * *

چرای ئیلاهی هلبوو، لهوما قومچی بشکفتن
ژ لهونیت وان ههلهالا، برینیت کوور ئاخفتن
ژ رهنگی وان زولخانا، خالی ئاسی هنگفتن

* * *

بوهشته ب قودرته و کلیمه، عابدو رابه سبهیه
دهقا سبا ساره، دل کوله دل برینه
بابلی دخونه ل مهتانه، سوبجانه چی سور شرینه

* * *

فهقیره و جوړه ئەمیرن قی نهفسی شهها زلهتی
بهریا مه ژ بهریا عالم بوو، شهراب ل وی کاغەتی
ئەزب وی نووری کهم ل خهردهلی، ئەو بوو چهجال چهجهتی
((خودی ئاڤا که مال و مهزهلا ئەم تی))

ئەم دکیمن و خودی یی تهمامه

* پەرتوکا پەرن ژ ئەدەبی دینی ئیزدیان یا د. خەلیل جندی، بەرگی دووی لاپەری (۷۴۳)

بهیتا نه سیحه تا

ب دهستوری خودی

حقا تو په دساهی، ره زاقی جن و ئینسی
خودایی مۆر و ماهی، مونشئی عهرش و کورسی
به خشندهی گوناھی، بی فہسل وئہسل و جنسی

* * *

بی جنس و بی نه زیری، بی کۆف و بی مهسالی
سه میعی و به سیری، قہ هاری لا یه زالی
عه لامه هی قہ دیری، ته علا شهئن و عالی

* * *

ته علا شهئن و قیومه، خالقی چہر خا برین
ته چیکر بهر و بوومه، سفلاقی چین و ماجین
هند و عہ جہم، شام و رۆم، دنیا گہو زہمینہ

* * *

دنیا چی خوش دنیا یه، ته ماشی تی ببین
عه روسا دل ره قیایه، سہرسار تیک شرین
حہیفہ کۆ بی به قایا، عہسلہن بۆ کہسی نامین

* * *

بۆ کہسا په یوہن ناکہت، ژ دست عہدا نہ یاری
حہیفہ کۆ ژئی فہنا کہت، لاوی پر ژ خو نہ خواری
خو پان د ناخی راکہت، سیاہ زلقیت د تاری

* * *

زلفا کرتن تهرابه، دهما وه عده گه هشتی
بو کهسی نابیته بابه، یاری د کهل سهره کوشتی
ناخر دی بیت خرابه، مه جدی نه ئافی پشتی

* * *

مه جدی نه ئافی دهسته، لهوما کو بی نه ساسه
تو ب شولی خوڤه ب وهسته، ته نابن کیم و کاسه
ته کبیرا خو دپه رسته، به ختانکه ر نه لځه ناسه

* * *

به ختانکه ر و به دگومان، هه ردوو چیکرن ژ کافی
حه یفا کو میر و سلتان، پر بکه ن بی ئینسافی
ل ریزا بیت و ----- وهکو سو فییت نه سافی

* * *

سو فیی ب چه نگ و پر بیت، دووره ژ ره ها نسولا
می ری ب لاق و کهف بیت، کیم کیم ژ بهر دجیت شولا
سه راته کر نه خه ف بیت، دی بیته پیخواسه کی سهر کولا

* * *

سرا مه کن ئاشکرا، قه نجه نه و د خه فین
نه تراشی ئیت خومار، د سوحبه تا که رین
عه رزه کار و خه بهر سار، هه ردوو زمان برین

* * *

هه ردوو بریزو عه دهت، نابن دوو سهر قه لهوونه
هندی ته هه بت تاقهت، نه چه نیژیکی موونه
وهختی ته بیتن فرسه ت، روو ژئی نکه ل زه بوونه

* * *

مۆنیت خو په سەندی، حەیفە ل وان جەما بن
قلینچ و تۆل کندی، قەنجە ل ناف جودا بن
بو قەلسی دەولەمەندی، مخابن سەد مخابن

* * *

قەلسی بدیە پەیمایی، چییە وی ژن خیالە
هەر چی میړی ژ خۆرای، رۆژا شەری نە ی ل ماله
پیرکە دیتنە ل بایە، ئەو ژیکا تەحل و سارە

* * *

ئەو ژیکا تەحله و سارە، لالی خودان کە ماله
کیژیت شۆر گوهارە، عەتا کەن پیر و کاله
هەر مەیتی ل دارە، میړیت قەولئ ماله

* * *

میړی ل قەولئ ژنی بیت، روو سپی نابت ل چوو عەردان
قەلس بدی ل پی بیت، نابت ژ وی خەبەردان
بی تاما روتکەکی پی بیت، بارانە کە ب سەردان

* * *

باران و چونی تەمەد، ل بەر تەدا بیت دايم
سارە ژ رەنگی جەمەد، تە خسارە هی ملایم
حەیفە بیت کچ و بەد، نیژیکی میر و حاکیم

* * *

ژ بو حاکما مخابن، نیژیک بن بەد و گەوهر
حەیفە کو زوو فەنابن، ئەو شوخیت زنگداگر
مخابن د بی سەفابن، خودان سیم و خودان زەر

* * *

مخابن ژ بو خه بیسی، وه فاداری نه بیتن
خودان ئاقله کی پر هونهر، حه یفا کو بهرز بیتن
مهزن بدهن یه ک خه بهر، دهره وه لیقه بیتن

* * *

مخابن ل نخافی، ژ بهر ته ریف و ئولا
گو وا شکهستی تفاق، نائیته بهر چوو هو لا
باوهر نه کهن چوو شو لا ژ پر بیژیت لیف زراف

* * *

باوهر ناکن مه حاله، نیشانین سادقانه
بی ریژی و بت گو مان، ته رزی منافقانه
پرسینا بی مه جال، نیشانا نه حمقانه

* * *

نه حماقاتی پر نیشانن، نیشانی زی پریژی
چو ژ دنیایی نه زانن، ژ بهر سه ودای و گیژی
زه بینی یت بی یه مانن، ژ بو نه کر نقیژی

* * *

نه کر نقیژا رو ره شه، حورا هه ری کو ساره
بی جورته تی هونهر کهش، ل سه ر سفری روبره
خه بر به زینی روو رهش، نه و قلسی نامداره

* * *

هه ر دایدا په یاپا، بادئ قه لبی نابیت نیمن
سه د قه نچیا دی ل گه ل کهی، نابیته دو ست، نه دژمن
دگه ل دژمنا بی مه یه، هم سجه تا مخابن

* * *

هه م سوحبه تا ره قى بيت، بو ناسقا بيتامه
چ كينا عنده لى بيت، ته ل گه ل قهبرى حه رامه
بى سهبرى ناسكرى بيت، ژ ناقله نهى ته مامه

* * *

ناقل و سهبر حسران، ته حمالى به حرا نيلاه
كهسى نه گوت غه دران، ميرى ب فهتل و حيلاه
دل ب ناسق و يارن، چراغى بى فتيلاه

* * *

چراغى ناسقا زه مير، دل ژ كلامى كه نهجه
ره مزا كو دى كهى ته قدير، ميزان وله عل و سنجه
ل شولا بى راى و ته كبير، كهسى نابيژت يه قه نهجه

* * *

قه نجى نينه بيته هه قال، د گه ل خماسى قه لسى
ل سه رى بى منه ت و پال، ميرى لسهر ته خت و كورسى
كلورا هشكه سه د سال، چيتره ژ خه بيسا قه لسى

* * *

چيتره بخوى ناخ و بهر، نه چييه پيش قلته بانى
بى نه سل بوونه ميرسهر، نه و چه رخى ناخر زه مانى
نزانته بيته ره به ره، بيداد ژ بهر نه زانى

* * *

نه زانى قه نجيا به ردت، بازون بلا بچيته گاران
شولا ده ها ژى خه به ردا، سه ر ناگرت چوو جارن
جانگى پاكى سپى بت، ناچته نك قه ساران

* * *

ناچيته سوکیت قهساره، قماشى پاکی نهتلهس
یهک خه بهر و قرارن، هیقى ناکن ژ توو کهس
نهسیحەت و (بدواره)، گەر ناگه هیته نه کهس

* * *

کارى نه مرود دوونه، قهنجیا قارونى داکهت
فولک ههرو هازونه، هیقى نه که ببیه رهحەت
یارى بى فعلی مونه، ب تاهه وب بهرات

* * *

یارى بى فعل و باوهر، قهنجی نینه تی فکری
یارى ژ دل یهک خه بهر، چرایه کی هه لکری
یارى زمانى خوسهر، سالوسا چینه کری

* * *

قهنج نینه پر خو سهر، بن خولامى نه مین
باران نه گەر شه کر بیت، هه نزهل نابیته شرین
ره قیبى دل که سهر بت، باته یی گو تى نامین

نهم دکیمن و خودى یی ته مامه

---

* پهرتوکا پهرن ژ نه ده بی دینی ئیزدیان یا د. خه لیل جندی، بهرگى دووی، لاپه ری
(۷۳۶) ودبیژت نهف بهیته ژ ئالیی زانایه کی ئیزدی بناقی فه قیر خدر برکات که سؤل
سالا ۲۰۰۰ ل سهر زاری وی من دا نقیسین، به لی هه ژیه بیژن نهف بهیتا هان لسه ر
ناقی مه لایى باته یی ل چه رخی بیستی هاتیه گو تن و جارا ئیکیه دئیته به لاقرن.

بهیتا دنی

ب دهستوری خودی

دلۆ رابه کۆ ئیقاره

دلۆ رابه فهکه چاقه

ب خهوی را مهبه یاره

هه ی نه زانو نبه خهواره

* * *

دلۆ رابه ژ قی نومی

تو نه چه نیژیکی قی قومی

ئه و فینیه و ئه و خساره

* * *

دلۆ ل خهوی مه به باسه

به یانا خلفهتی یه ناسه

تو نه ی شیاری، گه له ک تاسه

مه نقه ل خاقیت مرداره

* * *

دلۆ رابه ژ قی خافی

وه که باپیری، وه که بابی

ئه م زی دی چنه ناف ته رابی

ل با باخویی وه فرواره

* * *

تو برینه باخویی و فرواری
برینه چهرخی و روژگاری
روژ ل ته هاته ئیقاری
ته نه ئاقله ته نه هازیاره

* * *

ب ئاقلی وهره جهنگی
تویی مزولی ب فی رهنگی
ب فی نه فسی ههتا کهنگی
چهند ئی کاله و نهیی گوهداره

* * *

چما ئی سستی، چما ئی کالی
تو ب خو، بو خو دنالی
نه بی خه لکو نه بی تالی
سهیاد وی ببنه مالداره

* * *

سیاد وی بین و ته راکن
مه بیژه نائییم، مه بیژه ناکن
مه جال هاتن و دی غه واکن
جار بنیره چی هاواره

* * *

جارهکی بنیره چی بانگینه
تو خو ژ نهومی بهه قزینه
دنیا قهتله و دنیا خووینه
دنیا گهردوونه و دنیا روژگاره

* * *

تیر دبارن ژ گهردونئ

ژ خه و رابه، دهمه ک رونئ

تو ناترسی ژ ئیتونئ

ل بن ته ئاگره و ناره

* * *

ل ناف ئاگری، ل بهر پیئتی

ل سهر سیلئ، خهوا کئ تی

فهلهک گورگه و عهجهل تی تی

تهنه فکره و نهفکاره

* * *

دلۆ چما فکر ژ خو ناکئ

تو نه فیئ خو ژ خه و راناکئ

دی ئیقاری چی پهیداکی

تهنه قولبه و نه رزگار

* * *

دلۆ رابه وهها نابئ

ههتا کهنگی دی د خهودا بی

ههتا روژ بیئ و ئاڤا بی

ههی مهستو ئی خهواره

* * *

خهوا قهلیپی عه مهل بیئری

مجد پالده ل سهر بالگی

خهوا بی شههده قهوی عاره

* * *

خهوا بئ شههده قهوى غوسه

وى نه ناقه و نه ناموسه

دكانا خواجه يه روسه

چما خواجهى قهلبداره

* * *

چما خواجهى كيم دهبیره

ئهو مهعنيه ناكه ژ قهبره

تثرى تۆزه و تثرى غهبره

تثرى مۆره، تثرى ماره

* * *

سهره حهف رهنكه، گهلهك تهنگه

قهوى تهنگه قهوى كوره

قهبرى ژ خو مهكن دوره

ل قئ ماله و ل وئ واره

* * *

دلۆ بو پايژ ل قان وارا

خزام وهشيانه بن دارا

ل ميړگا بووه هوين سارا

دئ چي له كن گهلى ياره

* * *

دنيا گهرم بوو ژ هوون سارى

ژ سهرمائى ژ يا سارى

مهفايهكئ ناكئ ژ وى وارى

ههوايى ل مه زهر كرن داره

* * *

خزيم سوتن ژ سه رمايي
رهونهق رهقي ژ دنيايي
ژ بوښ ئاڤا دهنگ ژي نايي
مه نه كاني مان و نه نه نهاره

* * *

دلو بههار بوهری و ئاف كييم بوو
ههزار بههار ل بهر چييم بوو
پاييز هات و گول دييم بوو
وهراندن پهلك و موغاره

* * *

نه په لچوم ما و نه سمبل ما
نه رهحان ما و نه سور گول ما
نه هه قري ما و نه هه قال ما
تنی من حهيف ژ وان خواره

* * *

نه هه قري ما و نه هه قال ما
نه ئالايي سيها خال ما
حهيفا من تي ل وان واره

* * *

مه بيژر حهيفا من تي ل وان تشتا
خوزي نهو تشت نه هيشتا
نهو هه لهالي تهباي مشته
لهو ياسمين دبن داره

* * *

نه چيچک مان و نه ياسمين مان
نه زوزانييت رهنگين مان
نه عهبادييت خهت خوین مان
نه ئادار ما و نه نيسان ما ب قه داره

* * *

دلۆ بوری ل نيسانی
ههوايي وان مهها مه دی کانی
بويه ئهیلون ل زوزانی
نهکانی مان و نه جوباره

* * *

ژ جوباری گيايي تهر چۆ
نازک و لهتيف و تهر ل بهرچۆن
ئهف دنيا وهکه بايهکی کهرهنگپهر ل بهر چۆ
دلۆ ئهف با چيي دژواره

* * *

ئاری دباريت ژ ئهسمانا
ژ دؤما چهرخ و دهوراننا
گهری دنأقيته رهحانا
بغور باری ژ بو خواره

* * *

ژ بوخاری دوو رنگدایي
ل مهخموري دوورپيچايي
قوماشي کهفن ب کير نايي
تي خستنه سونبلان و واره

* * *

دلۆ ھەوایی ل مە دکر گازی

خزیم پیچا ب ھەقرازی

مە قوماس دی ب فی سازی

رویئ حیعی ئی عیبداره

* * *

رویئ حیعی ئی چل سالی

دەقیق وەشیان ژ پەرتالی

د ناف باغچەدا تویی رەشکالی

ئی ھەموو تیکدا بونە جوّبارە

* * *

دەما پەرتال کەتە ئاقئ

کەفا بەحرئ گەھا ئاقئ

سەھا مەقبول ل بەر ئاقئ

یا رەبی تە مە سپی کرن رەنگ و روکارە

* * *

سپی نوورە ژ ھداتە

رەنگئ رەشە ب زلماتە

شکر شەف دچو، روژ دەھاتە

خودی غەفوری قەسارە

* * *

قەساری نەرمکری و شوستی

لبەر ئاقئ دوّم بی ھستی

دی بت برەنگئ پیری رستی

شکر دارم ژ جەبارە

* * *

شکردارم ژ فی حالی
هه وایی له بله با سالی
وه راندن په لگیت هه لهالی
نه رهنگ مان، نه روخساره

* * *

مه نه خه و ما مه نه نه و م
مه نه شیرت ما مه نه قه ووت ما
مه نه هه قال ما مه نه سه رکان ما
هه یام بوهرین و دنیا ساره

* * *

دنیا مه هده وه ک مه هلوکه
وه که لعب و له یزوکه
ته قلی زاره و ته قلی زاروکه
دنیا چه رچه وه هر ده واره

* * *

دنیا قه نجه ژ شیرا ره
ئاقا کریه ژ خیرا ره
خوش ملکه ژ میرا ره
عه جهل مهرزه و هن چه قاره

* * *

قه نجه دنیا تری شیر بی
ژ خیرا ره بی خوش میر بی
نه مه رسومه کی بی کیر بی
ئی بی که سپ و ئی بی کاره

* * *

بی کہ سپو، ئی به خیله
چما ئاقلی ته یی ته قسیره
تو ئا جوان مه ده ب ئا پیره
تو دست ژئی بهرده سه حاره

* * *

دلۆ ئا پیر ب کیڕ نایی
تو مه به ئۆلداسی دنیایی
کلاما خوڤس ههرو نایی
قووتی خو بکره ژ زه قیزایی
دنیا سوکه و دنیا بازاره

* * *

دلۆ قووتی خو ب چالکه
زاد و زه وادی ئاخهتی ب کارکه
ب لهز پیخه و بهرو بارکه
وه خرپشته چی ئهستیفاره

* * *

دنیا بازاره و دنیا سووکه
دنیا یه پیره و نه نوو بووکه
هنجی جوانی ئه و پی شووکه
دی بگه رهوی گره و ئینه خواره

* * *

نه ئادهم ما و نه سیس ما
نه نوح ما و نه ئه دریس ما

نه ئونس ما و نه جهرجيس ما

نه ئه يوبى برينداره

* * *

نه ئه يوب ما و نه يه حيا ما

نه مهيره ما و نه عيسا ما

نه فرعون ما و نه موسا ما

نه جهمشيد ما و نه فريدون و نه لقمان ما

نه شالوت ما و نه جالوت ما

* * *

نه جاليس و نه سوخرات مان

نه زرقانى نه مرود مان

نه جاني جمى نه قبال مان

* * *

نه هاروت ما نه ماروت ما

نه عازر ما نه نه مرود ما

نه نه ولاديت ناقوب مان

نهقى پيرى نه سفى نازك خواره

* * *

دنيا پيرى به يابانى

نه و خه لكى مه هه موو كانى

هه مووا خوارن زقى خانى

نه سولتان ما و نه خونديكاره

* * *

دنیا پیره نه مه عقوله
نای خوره، نا مل خوله
هه قو رهنگه دهنگه عهفتاره

* * *

ژ عهفتاری ئی لیف شوئی
نه ری پیره عاجوزی دهف گوری
هه جیی تی کهفت واره
سه ری نه کهفت چ هه فساره

* * *

کو عیسا پیری دینه
ژخولکی پیری نه بوو رازی
ته لاق کر بوو ل بهر قازی
ته نه عهده، ته نه قراره

* * *

عیسا گو: من سوندهک خواریه ب ئادهم
ب ئینجیلا کهفا ئادهم
ئیدی مهیلی ب ته ئادهم
ته نه عهده و نه قریاره

* * *

خودی روحا عیسا کهسک کر
عیسا دنیا دیت و ناس کر
ته جرب و ژ خو جهس کر
لهو عیسا خو ژ قی دنی قافاره

* * *

دنیا پیره و نه داجاره
یا خودان ئاقلا نه ته عداره
ل با عیسا ته ور مرداره

* * *

یه کی ب ئاقله و یه کی مه رده
به ری ئه م چنه ناف وان عه ردا
وه ره ژ میلا خو خه به رده
چرا ئاخ ماکه قه هاره

* * *

دنیا پیره و دنیا ماکه
دنیا تینه و دنیا خاکه
ب ئه ولادا ئه به د ناکه
دیا ماییه بی رحم و دژواره

* * *

نا دلسوزه ژ ئه ولادی کهر و گیژه
ئا سه حاره، ئا په له مه وته ئا قه هاره
پان پان مه که گوشتی دلا
دهما دبوو خول خوله
هه رو کۆچه و هه رو مال ئیواره

* * *

هه رو کۆچه و هه رو چۆنه وی ژ دؤرا مه راکن کۆنه
ناف قه برا ده ده هارۆنه
ل وی خه رپشته و ئیستفاره

* * *

ل وئ خه رپشته و ديسان زيده

دلو جارهك هه ره ويذا

وي د رازاندينه دناف ناخه

* * *

وي دخاموشن وي د رازايي

گه لو چما دهنگ زي نايي

مه عزول بونه زي قئ دنيايي

* * *

ئيستفاره و ل وي توبه

توبه و سه د جاري توبه

ئي شيار به ئي بي خه و به

تو دچيه دناف وان واره

* * *

مه نه خه و ما مه نه نهوم ما

نه شيرهت ما نه قهوت ما

مه نه هه قال ما نه سه رمال ما

ئه م زي دي چن ل پي وان هه قداره

* * *

قه سرا زي ري ل ناف وان چالا

حه تا گايي گه يا سه ر سنگي مه دمالا

بي شك دي جينه ناف هه قالا

* * *

ئه م دي چين هه قال د مين

میر محی ل بیرا خو بین
دوعایه کی ژیرا ب خوین

* * *

میر محو هره هفت فلهک چو
ب حیجه تا دوران گلهک چو
سال هزارو چل و یهک چو
وهره زوو هاته دیاره
ب حیجه تا دل بزاره

نهم دکیمن و خودی بی تهممه

---

* پهرتوکا پهرن ژ نهدهبی دینی ئیزدیان یا د. خلیل جندی، بهرگی دووی لاپهری ۷۴۳،
ههژی گوتنییه ئەف بهیته ب ناخی «دلۆ رابه» د دیوانا هۆزانقانی کورد فهقی تهیران ده
هاتیه کول چهرخى ۱۶ ی چۆبه بهر دلۆقانی خودی .
- گوشارا لالش، ژماره (۳۸)، لاپهری ۶۹، به لاشکران: پیر خلات الیاس، ئەف بهیته
ئەوی ژ زاردهقی قهولزان (خهواجه خهتاری) ل لالشی پرسى یه ل سال ۲۰۰۱

لاڦڙي پيري

ب دستوري خودي

لاڦڙ وهره لالشي بيينه

دهستا د قوب و هليئين زهر وهرينه
خهم و خهيائين دلي خو پي برهقينه

* * *

نهم هاتن لالشي بيين

دهستا د قوب و هليئين زهر وهرين
خهم و خهيائين دلي خو پي برهقين

* * *

نهم هاتن لالشي تواف كهين

دهستا د قوب و هليئين زهر وهرين
خهم و خهيائين دلي خو پي ب رهقين

* * *

لاڦڙهكي مني لافانو

ريڦينگهكي ريانو

مسكينن شيخشالي شه مسانو

* * *

سه فهريين مه چوونه سه فهري قه نه گهريان

خير و خوشي بو خو هلگرتن

كول و كه سهر بو پيره دهيكه خو هيلان

* * *

لاقرؤ كورى پيرى

نهم ل گهل جوقه ته كه شيخا و پير و نه قيبا

بچينه سهر چيائى مشهتئ

بكيشين سئ گهرئت سهمايئ

* * *

هه كه پيره دهيكاميرزايئ ميرزا لاقرئ كورى پيرى

پسيار ز وه كر بيژن :

دگهل خالى خو ئاقدهل نومه را وئ چوويه زوزانيئ زورى قهت نايئ

* * *

لاقرؤ كورى مهتئ

لگهل جوقه ته كه شيخ و پير و قه والان و نه قيبا

نهم بچينه سهرئ چيائى مشهتئ

هه كه پيره دهيكاميرزايئ ميرزا، لاقرئ كورى پيرى

پسيار ز وه كر بيژن :

ل گهل خالى خو ئاقدهل نومه را وئ چوويه سه فه را قيامهتئ

* * *

چه ندى دلى من دكهت حسيئ

گيانئ من گورى مهلك شيخسن د رونيته جهلسا كانئ

وئ دكيشت قه له مئ وئ دخونت كتيئ

وهختئ گيانئ من گورى شيخالى شه مسا

جوئئ له وه نديا بهردابونه سهر رانى و ركيبئ

* * *

هندي دلى من ناسه كنت ز بهر فان مه عنى يه

وهختئ (گيانئ من گورى) مهلك شيخسن

درونيته جهلسا كاني، سهر بهري سه عده تي
وي دخونت كتبي، وي دكيشت قه له ما سپي يه
وهختي شيخالي شه مسا جوتي له وهنديا بهردابونه سهر راني و زهندا يه

* * *

چهندي دلي من و بهحرا بادي
خير و خوشي كهفته مالا شيخادي
به له كيت به فري كهفتبونه سپاني خهلاتي
نهزي تهركا ميرزايي ميرزا، لاقري كوري پيري
نادهم ههتا گياني من گوري مهدي شهرفهدين
نيته سهر رويي قي كنياتي

* * *

چهندي دلي من و بهحرا بتني
خير و خوشي كهفتنه مالا شيخادي
به له كيت به فري كهفتنه باني دني
نهز تهركا ميرزايي ميرزا، لاقري كوري پيري نادهم
ههتا گياني من گوري مهدي شهرفهدين نيته سهر رويي قي دني

* * *

چهندي دلي من و قي كه يهري
نهزي رابم كاغهزهكي رهش و شين كه م
فريكه مه زوزانيت ژوري
ههكه پيره دهيكه ميرزايي ميرزا
لاقري كوري پيري پسيار ژ وه كر
بيژن تربا وي وال زوزانيت ژوري لدهري ميرگه زهري

* * *

چەندى دلى من و فان تەبوبا
نەمى رابىن كاغەزەكى بنقىسن
قرىكەنە زۆزانیڭ زۆرى بو ئاقدەل ئومەرا
هەكە پىرە دەيكا مىرزايى مىرزا
لاقزى كورى پىرى پىيار ژ وە كر
بىژن تربا وى وا ل زۆزانیڭ زۆرى ل دەرى گەلى يى توخوبا

* * *

ب ئاقايى بابى سمائىل كەتم وا ل زۆرە
تیدە دخونن سى بارى بلبلان و سقۆرە
مرنا پىرەمىرا ھەقە، مرنا خۆرتا ھەيف و جۆرە

نەم دكىمن و خودى يى تەمامە

---

* ژپەرتوكا ئىزدىياتى لېەر روژشنايا ھندەك تىكستىن ئاينى ئىزدىيان يا (خدرى سلیمان و
خەلىلى جندى)، لاپەرى (۱۷۶)

بهیتا سہرائی ہندییا

ب دستوری خودی

سلاقیٹ ہندییا، بلا بیئہ مہیدانی
خانا گوتہ خومریا، من کہس نا ئی ل ہانی
رؤندک دبارن، وہکی تاقیٹ بارانی

* * *

نہ ہندیہ بہنگن، کہلا سہد جاری برجا
تہیریت برجا ب دہنگن، وی دخونن ل عہردا
رہش رہحانی دسہنگن، دی چنہ سلاقی سور گولا پردا

* * *

دی چینہ سلاقیٹ سورگولان ل دیوانا ئہسلانا
چہند بنہفش و سؤسان، گولچچہک و رہحانا
بوو چریک و بلبلان، نالین چؤنہ با ئہسمانا

* * *

بلبلو وہختی سہحاری، چرایق قامی ژی تہبایہ
کہلی ئاقوبا، ہہتا رؤژ بیٹ قیابہ
وہکی ل تہ دابوو نہدہر، ئاقل ژ سہری جودابہ

* * *

ئاقل دسہری دیہریژہ، لہہر حزن و شورہشینئ
کول برینیت من دئیشیان، ژ بہر داغیت ئہقینئ
وہکو تہ دہرد و نہدہر دکیشان، ئہز نہساحبووم و کہقتہ ناف نقینئ

* * *

نهخۆشهکی گرانم، نالیمه ژ برینا
دلۆ غه ریبۆ من هه لگرن بینه مالیت چه کیمه

* * *

شوشا تژی گولاقه، کراس ستونا سه لایئ
ساقا گرتن خونا قه، ب چوکا هاتنه سه مایئ
دلۆ خه ریبۆ نه قه یه، مال نینه ل قئ دنیا یئ

* * *

سوتم، بومه عه قدا ل، نازیمه ژ بهر برینا
نه ساخه کی گرانم، نازیم ل ناف نقینا
وه کی هه لگرن قه ندو شه مال، چی د قه وئ به زینا

* * *

پهروه ره ک هاتی سوتم، ب دهستی رو نه قئ جه ماله
وه سفه ت نایینه گوتم، د رویئ هه ری ده لاله
دلۆ غه ریبۆ من خه و نایئ، ژ بهر خومریان و خاله

* * *

خالا بن گوهارئ، ستیرا ل پیس قه مرئ
دی پی گرن نه ده ریئ، هه تا روژ تئ هیقارئ
هه ی شهنگئ، شوخئ، شرینئ، نه سمرئ

ئه م دکیمن و خودئ یی ته مامه

---

* په رن ژ نه ده بی دینی ئیزدیان د خلیل جندی، بهرگی دووی، لاپه ری ۷۴۱، ودبیژت
ئه ف به یته ژ زارده قئ شیخ ده رمان شیخ حسین ل روژا ۱۹۹۸/۴/۱۹ ل سه رکاسیته
که هشتیه من.

بهیتا شیخی سہ نمان

ب دستوری خودی

ب فکرن ئیقینا عہسقی
نہم ب خوینن ژ فی خہتی
حمد وسہنا ژ خالق
سبحان ژ تہ شاہی قودرہتی

* * *

سبحان ژ تہ شاہی سور جہلال
ب فکرن ل نہخشی بی زہوال
حال بی مہجال ناجیتہ بال
شیخ کامل بوو ب فی ئولفہتی

* * *

شیخ ب فی ئولفہتی کامل بوو
دہرویشہکی نہسحابہت بدل بوو
نور ب نوری فندل بوو
ژ مہشعہلا نہبی وہتی

* * *

قالب ژ حال را دبتن
پہندہ ژ وان پہیدا دبتن
عاشق بی مران نا بتن
نہم تیر ببینن فی رہوہتی

* * *

تیر بین ئەف رەنگ بەلا
سەد مفتینە و شیخ و مەلا
پێ وێ سورێ دبوون موبتەلا
ژ نەینکا عەکسایەتی

* * *

ئەو مەعنیایە حەیا کوبی
خودی ئیکە، نابت دوو بی
مەعبود ژ دین نا قولبی
رۆژ هاتە لیقا مەرحەتی

* * *

شەمس و قەمەر و ستارە
رۆژ دناف ئافی دا دیارە
فندە و فانۆسە و بەشارە
یا ل بەشەر و خولقاییەتی

* * *

ئەز کەتمە پر موبتلائی
کەتمە مەوجا قرقرای
لنگ قەلشی و هەدوم دریایی
ئەز هاتە حالی حیلەتی

* * *

ئیلاهیۆ تو ئیلاهی
دیم دروستی
تو دلبەری شاه و مەستی
تو عاشقی پر ئوسفەتی

* * *

عاشق تویی ماشوق تویی

نه زهر توی مه نرور تویی

روحی روحا گه وهه ر تویی

ته مسباح ژ دورا قودره تی

* * *

مسباح ژ دورا نه کبه ری

عاشق و ماشوقیت به ری

ل پی وی سوری دبون موشته ری

سه حا دلا نور ناده تی

* * *

دل که وکه به ژ مشلوقه تی

نه ژ قه فه سا سه ندلوقه تی

قه لبی غه رق ماشوقه تی

مه هه مووا ژ قی وه حدانه تی

* * *

مه هه مووا مرازه ژ نه سلای خویه

یا ره بی روح ل باته یه

تانج سه ده فه ژ نوورا ته یه

نه م تیر ببین نه ف ره وه تی

* * *

مه یلا مجد مشرف دبی

دل دایمه دل به ر دبی

روح په رته وه ژ نه کبه ر دبی

یا ره بی حیل و قه وه ت ژ با ته تی

* * *

يا رهبي روح بي ته ژ جي نالقه

زلفا دشهنگ سهر ناشقه

ئاگر ب قابلا ناکهقه

ناري مه جالي نه لقهتي

* * *

جه شيم جه مه لا گهش دبي

نهف فه رهالا رهش دبي

حسن ژ سهوتا خواهش دبي

جي جي دگينه حرهتي

* * *

نه نفه و نوزمه و به شه ره

جزمه و مجازه و فه نه ره

هه موو ل خه يلا نه كبه ره

ديم شوشه يه ژ نوورا ته تي

* * *

ديم شوشه يه، نه ژ قه فه سه

مجازه ژ نه شق و هه وه سه

جان ژ سو ري نابت به سه

ديم نما وي دده تي

* * *

يا رهبي دلي ل من تير نابتن

يارهبي بي ته خير نابتن

مير بي هزر، مير نابتن

زكري دلا نور ناده تي

* * *

زکریٰ جقاتا، ییٰ بیٰ مهلهک
سهه جاری زاف بکهن گهلهک

مینا تهعمیٰ بیٰ نههک
یی دووره ژ زوقیٰ و لهزهتیٰ

* * *

نهو بوو زکریٰ عامیٰ دکر
نیژیکی شیخ سوّفی دکر
مه رشیٰ مرید پیٰ هین دکر
خارج کر بوو ژ زلهتیٰ

* * *

بیژن بوّرا تیّر قه سیدا
که ره مه و سایه و مه سیدا
بچنه سهر باسیّت مریدا
شیخی دووره ژ مه شفولتهتیٰ

* * *

شیخی دووره ژ حالیٰ ب شک
بمه ره حهت و پیّکریٰ خیشک
ماک نه سه ره، داک ل نک
شیخ قه بول ناکهت قیٰ غه یبهتیٰ

* * *

شیخی دووره ژ فان خه بهرا
نه م بدن مه دحیت جوانان و دل بهرا
ماک ل نک، داک نه سه را
نه فه بو به حس و پرسیت مه رحایه تیٰ

* * *

شیخه ک هه بوو ل مه رحانیا

ناچته عید و خوّه شیا

شوغلا وی دیم ب چیریا

شیرین دکه وی ته حیاتی

* * *

شیخ خلمهت دکر دایم مه دام

گهه ژ قعود، گهه ژ قیام

بوونه ههفتی سالیّت ته مام

شیخ خالی نه بوو ژ خلمهتی

* * *

شیخ خلمهتا مه ولی دکر

زکری مه زن ژ پی دکر

چیری ژ خه لکی را چی دکر

خه لک دنانینه سهر نه هلیهتی

* * *

هنجیی ل شیخ گوهدار دبی

ناخرهت ژیرا خیار دبی

زهینهتا فی دنیایی ل بهر چاقا صار دبی

ژ ناواز و بهندیّت شیرهتی

* * *

ناواز و بهندیّت جه کیما

گۆتنه وان پر عه زیما

شیرهتا پیری جه کیما

دده ستدا ناکهت قیمهتی

* * *

دور هه نه ل ئه هلی ملوکا

هون مه بنه شاریت پچوکا

ته مه ن نا ئین ل وان سوکا

ئیک لب جهه پی نه تی

* * *

مه رحانیا شیخه ک هه بوو

وی هاژ مه یلا دنی نه بو

شیخ عاشقی باخویی خو بوو

شیخی دووره ژ مخلوقه تی

* * *

شیخی دوره ژ دنی و ده می

زاف دگری، کیم دکه نی

بو سجودی زور دبه نی

شیخ کار دکه ت زاد و زه وادی ئاخره تی

* * *

شیخ زاد و زه وادی ئاخره تی کار دکه

زکری خودی هه ر مقدار دکه

هه رچارا وه کی هه رجار دکه

ژ عشق و حالی جزبه تی

* * *

جزبه ت سورا سورا قاده

گرتن بو میری لازمه

جه گهر پی دبیت قائمه

ژ عشق و حالی جزبه تی

* * *

جزيهت ههيه ژ سورا جافيه
مجهت ههبوو ل نههلی خافيه
هات و ددلی دا تهویا
نهم (نہسعار) ب کهن قی قسمهتی

* * *

نهم هاتن قسما نهسعار بکن
بهحس و پرسا ل ههف بار بکن
دلبره را ل قالبا کار دکن

* * *

شیخ دبیره قر- قر مهکن
بهحس و پرسا ل مه پر مهکن
قی خوشیی ل مه صار مهکن
نهی خوشه سهوتی ژ وهتی

* * *

شیخهک ههبوو ژ سهنعانییا
سهرداری پینج سهد سوڤییا
شیخ چۆ مهقامیت نهولییا
عاشقی دوتا گورجییا
نهحهق نزانن نشان چیه

* * *

ئی نهساخ به حال تی نامینی
وی ب دوعا راکه و فهژینی
شیخ نهرجا دکر وی سهعهتی

* * *

شیخ نهرجو دکر سهد لال و شل
پی رۆن دکر سهد چاف و دل
پی راست دکر سهد زلم و زل
شیخ ژ بهشهریی نه زهر قیکه تی

* * *

شیخ ژ بهشهریی کیمیه بوو
چاک و جود و بییره بوو
ددلدا تایفی (عاشقی) وهلیا بوو
سه عید ناللاه ژ بهره که تی

* * *

سهید ناللا یا شیخ (نه کابر)
قول ناللاه مه کان ل حادر
خایبوهو خه لکی مسافر
وهی ل من و قی سوو حبه تی

* * *

سوحبه تا شیخی ره شید تی
مجلسه و پینج سهد مرید تی
دهنگ ژ مه لان و سو فیان تی
وه ل عه نیان و نه وله تی

* * *

نیلاهیۆ تو مه له کی چهنگ ل هه وایی
تو یی د فری لانا بایی
ل ناقا زکر و سه مایی
ههر وه کی رۆژ دهر که تی

* * *

رؤزا خوتبهت دهاته
شيف و جمعه و جمعهته
زكر و كه رهم و شفعهتي

* * *

پيلهكي ده راني جيس بوو
مجلسي عاشقي خرؤش بوو
مجلسي كراس ب جؤش بوو
عاشقي نه حقيي خرؤش بوو

* * *

پيلهكي ده وراني چي بوو
هنجيني ل پي خوفا ميري نه لي بوو
وهك مچك ل مه يلا خودي بوو
عهد بووم ل سوكا مه عريفه تي
(خودي نا فا بكه ت مال و مه زه لي ت نه م تي)

نه م دكيمن و خودي يي ته مامه

---

* ژ په رتوكا پهرن ژ نه ده بي ديني ئيزديان يا د. خليل جندي، بهرگي دووي لاپهري
(۹۲۵) ودييژت نهف بهيته ژ زانايي ديني فهقير خدر بركات كه سؤل روزا
۲۰۰۰.۱۳۱۷ هاتيه وهرگرتن .

بهیتا غه ریبو

ب دهستوری خودی

هه ی مالا من مالا من مالا من
بانگا منه خودی د دلادا مای
ته لپه کی عه ورا ژ عه زمانا هالانی
راستا لالشا نورانی کره شهوق و نالای
مه شیخه ک د قیت ژ مالیت نادیا
پیره کی هه قیقه تی ژ عالمه کی ژ علمایی زیده
ژ ههفتی و دوو بابا خه بهر بدهن
کا نهو کی میړ بوو خیقه تا ته راب زیړی ل سهر به حریت کوور قه دایی

* * *

چهندی بانگا منه دلایت مه لوله
ته لپه کی عه ورا ژ عه زمانا رابوو
راستا لالشا نورانی گرتبوو شوره
مه شیخه ک د قیت ژ مالیت نادیا
پیره کی هه قیقه تی عالمه کی ژ علمایی زیده
بلا ده ری رهش به له کا قه کهن
ژ ههفتی و دوو بابا خه بهر بدهن
کا نهو کی میړ بوو خیقه تا ته راب زیړین
قه دایی سهر به حریت کووره

* * *

چهندی تهیره که وی ل عه زمانا دفری ناقی وی نه نقهر بناقه
ژ قوده رتی ژ چهنگی وی تهیری دبارت خوناقه

مه شیخهک دقیت ژ مالیت ئادیا
 پیرهکی حقیقهتی - عالمهکی ژ علمایی زیده
 دهری رهش بهلهکا فهکهن
 ژ ههفتی و دوو بابا خه بهر بدهن
 ب خیرا ناقی شیخادی کا بهحرا
 سیحانی چهند کهشکول ئاقه
 و د بهستی چهند کهفر د ئاقه

* * *

چهندی بهژنا ته یه بلنده بهر بهری بانی
 چاقیت ته نه بوونه بروسکا بهدهلانی
 ئاوریت ته نه بوونه ئاوریت شیرا
 وی ل من ددن وهکی ئاوریت عهسلانی
 مه شیخهک دقیت ژ مالیت ئادیا
 پیرهکی حقیقهتی - عالمهکی ژ علمایی زیده
 بلا دهری رهش بهلهکا فهکهن
 ژ ههفتی و دوو بابا خه بهر بدهن
 ب خیرا ناقی شیخادی کا نهو کی میر بوو
 توکا مهفتول کریه ستوونا گریقانی

* * *

چهندی بهژنا ته یه بلند بهری بانی کهلی
 ئاوریت ته نه بوونه ئاوریت شیرا
 مه شیخهک دقیت ژ مالیت ئادیا
 پیرهکی حقیقهتی - عالمهکی ژ علمایی زیده
 ب خیرا ناقی شیخ ئادی
 بلا دهری رهش بهلهکا فهکهن

ژ ههفتی و دوو بابا خه بهر بدهن
کا ئهو کی میړ بوو توکا مفتوولی کره ستوونا پاخلی

* * *

چهندی خزیمه ته ژ زیړی زهره
بهند و تیریژا دابوو لالشا نوورانی
ههتا ب کوچکا تهته را
مه شیخه ک دقیت ژ مالیت نادیا
پیره کی حهقیقه تی - عالمه کی ژ علمای زیده
بلا دهری رهش بهله کا فه کهن
ژ ههفتی و دوو بابا خه بهر بدهن
کا چاوا خودانا خزیمه ژ مالا شیشمسی تهته ره

* * *

چهندی خزیمه ته سپیه
بهند و تیریژا دابوو کوچکا تهته را ههتا لالشا نوورانیه
مه شیخه ک دقیت ژ مالیت نادیا
پیره کی حهقیقه تی - عالمه ک ژ علمای زیده
بلا دهری رهش بهله کا فه کهن
ژ ههفتی و دوو بابا خه بهر بدهن
کا چاوا خودانا خزیمه ژ مالا سلتان نیزیه

* * *

چهندی بانگا من خودییه
ومهله کی دکیشت بای و بارانییه
کراسی تهی سپی یه
شهوقی دابوو ژ گریفانی ههتا دامانییه
مه دقیت عالمه کی ژ علمای زیده

شِيخهڪي ژ ماليت ئاديا
 پيرهڪي حهقيقهتي
 ميړهڪي وهڪي مهلك شيخ سني ئاديا
 رونشته دهري كانيا سپي يه
 بلا دهري رهش بهلهكا فهكته
 بلا بخونت، ب خيرا نافي شيخادي
 كا نهو كي ميړ بوو رونشته سهر بهري سكانيه

* * *

بانگا منه خودي و مهلهكيت دكيشن شهف و روزه
 كراسي ته ي سپي يه

شهوق دابوول بهندان و پشكوژه
 مه دقيت علمهڪي ژ علماي زيده
 شِيخهڪي ژ ماليت ئاديا

پيرهڪي حهقيقهتي
 ميړهڪي وهڪي مهلك شيخ سني ئاديا
 رونشته دهري كانيا سپي يه
 بلا دهري رهش بهلهكا فهكته
 ژ ههفتي و دوو بابا خه بهر بدت
 ب خيرا نافي شيخادي
 كا نهو كي ميړ بوو خولقاند ي بههشت و دوزه

نه م دكيمن و خودي يي ته مامه

* ژ پهرتوكا باوهري و ميتولوژيا ئيزديان يا بهدل فهقير حه جي، لاپهري (۲۵۴)،
 فهگواستن ژ تپين لاتيني: چنار شمو قاسم.

بهیتا کانیا سپی

ب دهستوری خودی

بهری نه نهد ههبوو نه بنیانه
قودرته و موحبته لیک گهریانه
کانیا سپی ژ باتندا یه ب خودانه

* * *

ئاڤا کانیا سپی قودرته
مههدره، ل ئاخرهتی شهفاعهته
فهزره، ئیقینه، لوقهته

* * *

فهزره ژ بو نیر و مییه
تهڤایا خولیاڤهتی نهدی یه
هیقینی وی ژ با خودی یه

* * *

مؤرا کانیا سپی یه فهره
ژ بو ئینسانی مههدره
فروار ژ مهلهکی نهکبهره

* * *

نهڤه فروارا په‌دشایه
مؤرا کانیا سپی ره‌وایه
فه‌ره و ئاتقاتا مه ئیزدایه

* * *

ئیزدایه و په‌دشایه

پەدشايە و ل حوكمى خو ىى رهوايه

سى فهرزن بو مه ئيزديايه

* * *

روژى و دوعا د فهرن

د گهل مۆكرنى مه هدهرن

مه هدهرين ههر و ههرن

* * *

مۆر ب ئاڤا كانيا سيبه

روژى ل سهر ناڤى ئيزيه

دوعا ژى فهرزا حه قيه

* * *

روژى به ره كه تن و توک نيشانه

رى و سومبل ژى ئه ركانه

پى ته مام دبن ئيمانه

* * *

پى ته مام دبت ئيمانه

خيرت فهرزه كه گرانه

سه رى هه موئى ئيمانه

* * *

مؤرا كانيا سى فهره

لاش جيه كى مه هدهره

جيه چهندى قه له ندهره

* * *

فروار ژ با پادشايه

په دشا لحوكمى خو ىى رهوايه

ل نیر و می یا دوعایه

* * *

نیر و می ژیه ک دارن
تهف وه ک کانیا دزه لالن
لدنی و ناخرهتی هه قالن

* * *

ژیه ک نوری فه ژینه
خوون و گوشت لی هورینه
تهفایا ژ توکی ئیقینه

* * *

ئیقینا مه خودایه
باوه ریا تهف عه قدایه
سهما هه ردوو نقشایه

* * *

سی مه هورین ئیمانئ
دگهل باوه ریی و ئاتقانئ
تهف لوقه تی و نیشانئ

* * *

توک نیشانا ئیزیدایه
توک دیاریا خودایه
ئاتقان پی بوو رهوایه

ئه م دکیمن و خودئ یی ته مامه

* گوڤارا لالش، ژماره ۳۸ ل سالا ۲۰۱۳، به لاکرن: شەریف شیخانی، لاپه‌ری ۴۰،
فه‌گوه‌استن ژ تیپین لاتینی: چنار شمو قاسم.

بهیتا سیوانا کەسک

ب دەستوری خودی

سوبەییە سیوانا کەسکە

تە بهینە ژ بخوور ژ عەنبەر و مسکە
یار گیلی سۆرگول وەستا بوو ل بسکە

* * *

سوبەییە کەسک سیوانە

تە بهین ژ عەنبەر و مسک و ریحانە
یار گیلی سەر سۆرگولا بسک، وەستانە

* * *

سوبەییە سیوانا زەرە

تە بهین ژ بخوور و مسک و عەنبەرە
لەر سۆرگولا بسک، وەستانە ل سەرە

* * *

سوبەییە ستیرا سوبی هلتی یە

کار غەزالە کە چاف گول تی یە
یار گیلی شیخالی شەمسا ژ عەشق و دل ل پی یە

* * *

ل من هلاتی ستیرا سوبانە

گیل قەندیلە کە ل ناف قوبانە
تۆبەییە و ئە هەر چاردە ئەرکانا دەرگانە

* * *

ستیرا سوبی ل من ب ستیرا

بسکا گیلی ئەز بەم ب خیرا

يار گيلى تهرسين هاتنه سهر جوتكيت شيرا

* * *

ستيرا سوبى ل من ب نهديمه

هاتبوو ژ عهردهكى قهديمه

يار گيلى نه ز زخه لكى وهرا سهرافيمه ژ و گرافيمه

* * *

لهو مال و حالى خو قهويىرى

گيل غهزاله كه مهسكهن بيىرى

يار گيلى دلى مسيكنى شيخالى شه مسا پى دبوو هيىرى

* * *

يارگيلى تو موره كه پر ههشتى

وهك هوريوكا بههشتى

ته بسك خومريى ب حنانيى درشتى

* * *

ههر سى تشت نافراندن نيكي بيىرىه

نه دا كه سى بي ريه

ژ غيىرى ته ميمى ديىرىه

* * *

تو هوريه كا ل ناف بنه قشا

تو جهفتى ل سهر وان شه شا

تو جهكيمي وهك نه به شا

دگه ريباي ل سهر بريندار و نه خواه شا

به لى ته نزانى يا لمن جى نيشا

نهم دكيمن و خودى يى ته مامه

* پهرن ژ نهدهبى دينى نيزديان يا د. خليل جندى، بهرگى دووى، لاپهري ۷۹۰

بەيتا فەندا بەرى سبى

(گۆقەندا شىخالى شەمسا)

ب دەستورى خودى

چەندى گۆقەندا دگەرینم
دستریم دەنگى خۆ ھلینم
مشتاقم دیندارا کیلا خۆ بیینم

* * *

چەندى گۆقەند دگەریا
شەمالى سیوان لى دئالیه
ئەف گۆقەندا شیخ فەخرى ئادیا

* * *

چەندى گۆقەندا ل بانى کەلا
ستیا تاووسى وا لېەر مەھدەرا مەحفەلا
شىخالى شەمسا وى دئیتن دگەلە

* * *

چەندى گۆقەندا ل بانا یه
دلى ئالى رەش پیره و ستایه
ئەفە بوو گۆقەندا شىخالى شەمسانه

ئەم دکیمەن و خودى یى تەمامە

* ژ پەرتوکا باوهرى و میتۆلۆژیا ئیزدیان، یا بەدل فەقیر حەجى، لاپەرى (۴۱۷)،

قەگوهاستن بو تیپین لاتینی: چنار شمو قاسم

بهیتا شیخال

ب دستوری خودی

مه یارهک دقیت بلا ل مه بکته منهتی
و ژ شامی ببهته شهرقی فی خهتی
نهقه بوو جنیمه تی

* * *

مه یارهک دقیت بلا یی رهفیک به
و بلا ل ههموو رییا ئی تهوفیق به
فنیلا دلی شیخال شهمسا ب شهفیک به

* * *

ههی دلۆ ههی ژارۆ ههی ژارۆ
ههی دل ب کولۆ دل بریندارۆ
ههی دوورو ژ وهلاتی، خهریبو نهزۆ

* * *

نهسیحهتی ل وه دکم گهلی کهسا
ئی مسکینه و یی شرینه شیخال شهمسا
ل شامی نهقه ههفت سال مایه د زیندان و چهبسا

* * *

هوون خهتیت مه بگههین و ببهن
و بلا ل جهلسا شیخادی ل بهر یار و بریت مه فهکهن
کانی مه چند خهریب ل غوربهتا ویت ههن

* * *

هوون خه تیت مه ب فه ریژن
و ببنه جه لسا سولتان شیخادی بلا فه کهن و بنیژن
و بلا هیسترا ل سهر حالی مسکینی دا بریژن

* * *

هوون وان خه تیت مه بشین
و ببنه جه لسا سولتان شیخادی بلا فه کهن و بخوین
هیسترا ل سهر حالی مسکینی دا ببارین
به لکی ل حالی شیخالی بپرسین

نهم دکیمن و خودی یی تهمامه

---

* ژ پهرتوکا باوهری و میتولۆژیا ئیزدیان، یا به دل فه قیر جه جی، لاپه ری (۴۱۳)،
فه گوهاسن بو تیپین لاتینی: چنار شمو قاسم

قەسىدە

درۆزا خاسا

ب دهستوری خودی

ئامین ... ئامین ... ب هیمهتا شه مسه دین، فه خره دین، ناسردین، سجادین، شی شمه
قهوهتا دین، سلتان شیخادی تانجه ژ نهول ههتا ب ئاخرین ...
خیرا بدهین شهرا وهرگرین ...
حهق نهل حه مدالله ره ب ل عالین

* * *

ب قهدری جهلس و رهواقیت شیخادی
کاف و مغاریت شیخادی
قوب و هایلایت شیخادی
دهرگهه و دیوانیت شیخادی کهی
یا شیخادی عه لیک ل سلام

* * *

ب قهدری بهری شیخ هه مههه
سووکا مه عریفهتی
کریاریت مالا ئیزدیا
ههسن دهنان و ههسن پیرک
نه ندریس خهیات
و قهدری مالا خه لفهتیت شیخادی کهی
یا شیخادی عه لیک ل سلام

* * *

ب قهدری شیخ مسافر و شیخ بهرکات
 مهلک شیخسن، مهلک شهرفهدین، شیخ براهیمی خهتمی
 و توافا خان، پیری ب ئاف دهلی و داودی بن دهرمان
 پیر شهرهفی میرانی و مهنلی مال ئافا و کانیا گولاقا
 دیوانا بهری شباکی، سهیدی جهنان و سهیدی منان و قهدری مالا ئافا کهی
 یا شیخادی عهلیک ل سلام

* * *

ب قهدری میر و مهرگهها شیخادی
 ههسن مهمان، مههمهده ریشان، مهمی شقان، گاقانی زهرزا
 پیر مههمهده رهبن، ئیسبیا، پیری جهروا، جهجی مههمهده و هاجیالی مؤمنا
 چلی شیخادی و چلی مهلک شیخسن کهی
 یا شیخادی عهلیک ل سلام

* * *

ب قهدری شیخالی شهسا، شیخ ههقندی شهسا
 شیخ عهقدالی شهسا، شیخ بابکی شهسا، نامادین و بابادینی شهسا
 شیخ خدر و شیخ توکلی شهسا
 قوبلهت بدور و شهس و فهخریت میرا
 و ستیا ئیس ل دیوانیته فهقیرا، ل داهری ل باتنی کهی
 یا شیخادی عهلیکه ل سلام

* * *

ب قهدری چرای کانیا سپی، جهلسا ئیزدین نه میر
 سجایی ئیزدینا، ناسردینی ئیزدینا، فهخری ئادیا
 شیخ مهنلی فهخرا، خاتوونا فهخرا

و چل میړیت کهښه ناخا شیخادی کهی
یا شیخادی عه لیک ل سلام

* * *

ب قه درې شیخ سمایلی عه نزهلی، شیخوبه کرې فه قیر
شیخ نه بدل قادری قاتانی، بوځه تار بابا، شیخ رومی ل سنگاری
باپیری موقدار، حه جی مه همد ل کفر زه مانې
و زیوا هه سن چنیری کهی،
ده وله ت، خه لیفه ت، ناخر زه مان د نه سیل بن
یا شیخادی عه لیکه ل سلام

* * *

ب قه درې چقاتا بوژا، روالی کافی، شاهسواری ل ده شتا بیباتی
حه جی عه لیلی ل باعدری، حه جی ره جی ل بیسته کی
شیمشه له ح، خه فووری رییا، شیخ حه سه ن ل حه سه نی
ل بهر که رامه تا شیخ مه همدی دوغاتی
و ب قه درې حه کیفیرس کهی
یا شیخادی عه لیکه ل سلام

* * *

ب قه درې شیخ موس سروجی، شیخ ناقلی مه ندی
پیر ناقلی بابی، شیخ جه مال دینی عه بری
شیخ کرناس، شیخ قه ساب، و لوق مه دینی بابی
حه بیبی نه جار، پیری لبنا
ل بهر که ره ما سلتانې شیرینی شه ریف کهی
یا شیخادی عه لیکه ل سلام

* * *

ب کەرەما چیايي مشەتئ، چيايي حزرەتئ، چيايي عەرەفاتئ

دار و بەریت ل گەلیي لالشئ

یا شیخادی چرایت تە دگوری بن، ریییا تە ل عەردئ شامئ یی قەکری بت

قەدەم و قەدوما تاووسا شیخادی و دەف و شبابیت شیخادی

ل قان درۆزا ل قان وەستایا، زیدی ئەهلی ئیمانئ پیروزی کە ی

یا شیخادی عەلیکە ل سلام

* * *

یا شیخادی دیوانا تە دیوانا رحەم و مرازایا

کەسانەکی سەکنی تو مرازا وی بکە ی

هاوەکە سونەتئ و گۆت و بانگئ ئاخرەتئ

دەمالا یار و بریت ئاخرەتئ کە ی ... یا شیخادی عەلیکە ل سلام

ئەم دکیمن و خودئ یی تەمامە

---

* گوڤارا لالش، ژمارە ۳۲-۳۳، لاپەرە ۶۹، قەگوهاستن ژ پیتین لاتینی: حنان شمو قاسم

قهسیدا ئادیا شیخی منہ *

ب دەستوری خودی

ئادیا شیخی منہ

خودانی قوبا مەزنە

زیارەت لی دجنە

ئەم تواف دکەن بابی مەلک شیخ سنە

* * *

ئادیا شیخی خومە

ئەوی روژی ب هوشمە

شیخادی شیخەکی ب کەرەمە

* * *

ئادیا میرو ئادی

تو دەرمانی فوادی

شیخی منە شیخادی

سەد خوزیا وی روحی تو ژئی دبی رادی

* * *

مە ژ ئادیا دەنگە

ب وی قوبی کەم سەری ب رەنگە

---

* کومە کا قەسیدین ئولا ئیزدیانه ، بە دەل فەقیر حەجی ب پیتین لاتینی د کۆقارا
لالش ژمارە (۶) دە بە لاڤکرینە و حەنان شەمو قاسم قەگوهاستینە ژ لاتینی و دەهەمان
کوقار دا ژمارە (۳۲-۳۳) دە بە لاڤکرینە .

ژ ھاوری شارا تیڻه جهنگه

* * *

مه ژ ئاديا ميلاه

ب وي قوبی كه م ب هلیله

ھاوری شارا تیڻ گیله

* * *

مه ژ ئاديا به خشه *

ب وي قوبی كه م سه ری ل عه رشه

جه مايا ميړا وا ل لاشه

* * *

ئه و سنجه قا سوړ و زهره

ژ لاشی د ئیته دهره

سنجه ق، سنجه قا شیخی ئه كبه ره

* * *

ئه و سنجه قا سوړ و سپی یه

ژ لاشی دهر ئانیه

سنجه ق، سنجه قا سلتان ئیزی یه

* * *

زوړ سنجه ق دبیرستن

ژ لاشی قه دگوههستن

سنجه قین شیخادی هه مو درستن

ئه م دکیمن و خودی یی ته مامه

* ئه ف چار سه به قه د. خه لیل جندی زیده کربنه و ل زارده قی قه وال حاجو به کر

وهرگرتینه، و به لاقکریه د په رتوکا پهرن ژ ئه ده بی دینی ئیزدیان.

قەسېدا شېخى ھەسەنى سەلتانە

ب دەستورى خودى

شېخى ھەسەنى سەلتانە

بابى قەلىپى رەھمانە

مىرى قەلەندەرە

لالشى يا بور، ديوان يەبور، مەرگەھ يەبور،

يابور...يابور

پەدشى مەى سولتانە ل ھەمو دەردا يى دەرمانە

* * *

شېخى ھەسەنى فەقىرە

ل ھەمو دەردا ئى خەبىرە

بابى قەلىپى مىرە

* * *

شېخى ھەسەنى مەزنىە

بابى قەلىپى مومنە

قاپيا مراز مەلك شېخسەنە ئەو جى يى گايان وگازنە

* * *

شېخى ھەسەنى سەيدا

بابى قەلىپى مريدا

قاپيا مراز سولتان ئيزيدا

* * *

شِيخِي حَه سَه نِي نُه حَمَه رَه
سولتان ئِيْزِيْد خالقي مني هه رو هه رَه
حوكمه تا سولتان شيخادي دوازده هه زار سه رَه

* * *

شِيخِي حَه سَه نِي دل برينداره
ل بورِي موچه تي ئِي سواره
تهختي ميْرا قرياره

* * *

شِيخ حَه سَه نِي جه لاله
ب وي كورسيي كه م ل سه ر سه كني ئِيْزِي دي ته عاله
بي ي فروارا سولتان شيخادي و مهلك شيخسن ، چ قابلا روح ناچه باله

* * *

شِيخِي حَه سَه نِي هه سه ده
سولتان ئِيْزِي خالقي مني سه عه ده
بي ي فروارا سولتان شيخادي و مهلك شيخسن روح ناچه بهر چ قابله و چ جه سه ده

* * *

ب وي قويي كه م سه ري ل عه ر شه
ل بهر ئيسيا بوو فهند و شه مالي نوراني يي گه شه
ميري ديواني سولتان شيخادي و ديوان بهگي وي شه سه

* * *

ب وي قويي كه م سه ري ل عه زمينه
ل بهر ئيسيا بوو فهندو شه مالي نورينه
ميري ديواني سولتان شيخادي و ديوان بهگي وي شه مسي ئِيْزِي ديه

* * *

ب وئ قوپئ كه م يه مهزنه
فهندو شه مال ئيسيا بوون ل بنه
ميرئ ديوانئ سولتان شيخادئ و ديوان بهگئ وئ شه مسئ منه

* * *

ب وئ قوپئ كه م سهرانسهره
فهندو شه مائئ نوورانئ ئيسيا بوون ل بهره
ميرئ ديوانئ سولتان شيخادئ و ديوان بهگئ وئ شه مسئ تهتهره

* * *

ب وئ قوپئ كه م يا پر سهوايه
ئهو جي جيئ شيخادئ وئ تئده
شيخ بهركات ميره ژئرا بر ماش و خه لئته

* * *

ب وئ قوپئ كه م قوبا نورينه
جي جيئ سولتان شيخادئ وستيا ئيس لئ داتينه
خاسئت شيخادئ هاتن و مهدهه ژئ داينه

ئه م دكئمن و خودئ يئ تهمامه

---

* پهرتوكا بازيد البستامئ الاختيار، ريسان حسن، اربيل ۲۰۰۰، لاپهري ۲۸، و هاتيه
وهرگرتن ل سهر زارئ قهوال رزگار باسئ ل ۱۹۹۶/۱۲/۴

قهسيدا شه مسى ته وريزي

ب دهستورى خودى

نهيار ددهر، نهگويل ددهر

مه لادى جانا، خالقى عهد و عهدمانا

جانى بو ته ئينا چيچكهك، شه مسى ته وريزيه كوچهك

كوچهكى خه رقهى مزيار، بيز ددهر سبحان لله و وهصار

خودانى بى شوبه ههت، شه ريكي مه سلى مه مهت

مه شيانى نهى عهدوسى عالم، گه وههري شبلى نسلهتى ئادهم

مه حمه رين فهرعين يرس، شه رابى كوني مه رهس برس

صرافى جواهرى حقائق، كشافى غوامزى دقائق

پهردان گوني هه ر هه يه نكي باشه ندم، مه ددهد ئيكي دهردى مه ندم

سنگم راغم نه و فداده، به حره كوره مرا زاده

ئه م دكيمن و خودى ته مامه

---

* ژ په رتوكا ئيزدياتي لبه ر روشنايا هندهك تيگستين ئاينى ئيزديان، يا پير خدر

سليمان، لاپهري ۱۳۱

تېبيني: نهف قه سيدة پتر ژ زمانه كى دناف ده هه يه.

قه سیدا شیشمس و شیخ فه خر

ب دهستوری خودی

شهمسه دینه و فه خره دین

هه ردوو پسیت ستیا زین

هه ردوو خه له قیت شیخ نیزدین

هه ردوو نه قییت شه رفه دین

* * *

ئیک ب ته خودانی سوری

مال و حوکمی ته ل سه ری پری

خاسا میر دناسین ل سه ری دوری

* * *

ئیک ب ته مه لکه

خاسو ژ مالیت بابکه

ناقئ شیشمس سه ره هه موو نکه

* * *

ئیک ب ته باتنی

شیری ئاخره تی مالی دنی

نوسفه تا مه لک شه مسه دین پی دبون خنی

* * *

ئیک ب ته سوره

خاسو ژ مالا هه ر چار برا

ناقى شيشمس تى ژى بهريان و بهاره

* * *

ئيك ب ته جنديه

خاسو ز ماليت ناديه

ناقى شيشمس ل سهر جان و نسيه

* * *

ئيك ب ته قودرهتى

مالى دنى شهري ناخرهتى

نهوبون سهر كانيا سونهتى

* * *

نهز گورى ههردوو شيرا

بو چاكييت لاقيرا

دهستى شيشمس ل سهر شهران و خيرا

* * *

نهز گورى ههردوو بازه

بو چاكييت دل خوازه

دهستى شيشمس ل سهر ههموو رازه

نهم دكيمن و خودى يى تهممه

قهسيدا شيخ سن

ب دهستوری خودی

كەس نەتئ كەس نەتئ

وهرن بیژمه وه قسهتئ

بو شیخسنئ سونهتئ

* * *

كەس نەتئ ژ دهستانه

پرس بکهن ژ ژیرانه

بو شیخسنئ شیخانه

* * *

خهته ژ موساه

پرس بکه ژ نادلە

بو شیخسنئ باب گوله

* * *

شیخ سن خهتئ دخونه

چ وجئ تئ نابینه

بهريّ خو ژي وهردگه رینه

* * *

ههفت قهدهه ژه هه ره

وهکو شیخ سن قه دخواره

خه به رهک نه دهاته زاره

* * *

ئهمانهت ئهمانهته

ئهمانهت سونهته

ئهمانهت ته دکهم بهر سیفتهته

* * *

ھندی مالتی خومہ
ھہموی ب تہ د دہہ
نہز سونہتی بہر نادمہ

* * *

ھندی مالا د دیرم
ھہموی ب تہ دسیرم
نہز سونہتی ناازیرم

* * *

بہدرہدین وی دبیرتہ
ھہی شیخ سنو بن نادیتہ
تہ لاشہک نافا کریہ
تہ رتیا ھجا جا ز مہککھہی بریتہ

* * *

شیخ سن وی دبیرتہ
ب سہری شیخی نادیتہ
ھجا مہ زم زم و مغار و کانیا سپی یہ
ھجہ و شک تی نیہ
پادشا بخو شیخادیتہ

* * *

چیو چی ھہریتہ
ستیرا رھش رتیتہ
موسل وەرگہریتہ
شیخ سن شیخی سونیتہ
ھہی شیخ سنو بن نادیتہ

نہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

قهسیدا شهرفه دین

ب دهستوری خودی

شهرفه دینه غه رزی گولی
دی ب خه ملی دی ب خه ملی
ئهو سونه تا سوتی دلی

* * *

خیفته تا مه لک شهرفه دینه
من قه دای ل نسیبینه
سه ری تهرفا چو عه زمینه

* * *

جوابی ب دهنه کورستانی
بلا قایم کهن ئیمانی
شهرفه دین میره ل دیوانی

* * *

شهرفه دین ژ مغاری هاته دهره
سه د هزار قه وشهن یی ل بهره
نوری ئه له م هه ی ل سه ره

* * *

شهرفه دین ژ مغاری دهرکهفت
سه د هزار قه وشهن ل بهر کهفت
نوری ئه له م هه ی ل سه ر کهفت

* * *

شهرفه دین بهری خوه ژ مغاری وهرگیره

سه د هزار قهوشه ن یی قیره

هه سپ د پوزن زین زیره

* * *

شهرفه دین وی تیت ژ غه ربه

راست و چهپ د هنگیفت دهریه

خافل دی مرن ژ که ربه

* * *

شهرفه دین ژ غه ربی قه تییه

راست و چهپ د هنگیفت دهرییه

خافل دی مرن ژ که ربی یه

نهم دکیمن و خودی یی ته مامه

قهسيدا شيخو بهكر

ب دهستوري خودي

دهستريم شيخ و بهكر
شيخادي كه رهم ل كه ل ته كر
له و جيئ ته ل با خوه كر

* * *

شيخهكي كه بيره
دكاري وي ل ناف فه قيره
شيخ و بهكر ريبا پيره

* * *

شيخو ژ نادية
خوداني باسكي قهويه
شيخو بهكر ريبا شيخاديه

* * *

شيخو ژ حه قيقه تي
خوداني مه عريفه تي
شيخ و بهكر رابوييه ب خه له تي

* * *

شيخ و بهكر نافه
ئه ركانه كي پر ته قافه
ل شيخادي دكر سلافه

ئه م دكيمن و خودي بي ته مامه

قهسيدا شيخ ئهبدل قادر

ب دهستورى خودى

شيخادى بهست ديوانه

گوته ئهبدل رحمانه

سورا مهرکهبى سکانه

* * *

مير لى جه مادبونه

شيخ نادى كر سخونه

عهرش يى راوهستيايى بى ستونه

* * *

شيخ ئهبدل قادر سور بره خه بهرى

سهر دانا بهر شيخادى و زقهرى

ب خلمهتى بو مهشتهرى

* * *

مشتهرى يى فى خلمهتى

ههى په دشى من يى دنى و ئاخرهتى

شيخ ئهبدل قادر بو برى شيشمس يى ئاخرهتى

* * *

خلمهت ب سهر و چاقه

عهرش نيزلى هنداقه

شيخادى دكه ر سلاقه

* * *

سه د چيشى بهنى مهيه
كانيا سپى كر قبوله يه
جومهات ب مهلك شيخ سن دان شهديه

* * *

شيخادى مهلك شيخ سن ب شيخينى قهبلاند
عهرش و كورسى بورا خهملاند
مهلياكهتال نهسمان بورا هل هل لاند

* * *

شيخهكى مهقبوله
پى زهيناندبو ستونه
ديوانا شيخادى كر بو شهوق و نوره

نهم دكيمن و خودى يى تهمامه

قهسيدا سجادين

ب دهستورى خودى

حوكمه ك وى نازلى

ژ نهسمانا قه وهسلى

نهف دنيا تيك زنزلى

* * *

حوكمه ك هات ژ زوره

نازلى سهر شىخى ب نوره

سه به بكار شىخ مشوره

* * *

حوكمه ك هاتيه ژ سه مه

نازلى سهر شىخى ب كه ره مه

نهف دنيا پى هه لاندبو قه ده مه

* * *

دهستانه و زوزانه

ته حليا و سهر مه كانه

سهر سجايى سجانه

* * *

خه به رى ب گه هينه كاشخيا

بلا به دن رهش خومرييا

سهر شىخ فه خرى ناديبيا

* * *

چەندى كاشاخىنە
هەمە ب ھوزن وپوشىنە
سەر مەلك سجادىنە
* * *
ئەربى چلوايى
ل من وەرنە فى رايى
ب حزرەتا شىخ نەبن شايى

* * *
شىخى سايىمانى
ستونا قەلەمى
ھاژوت و چۆ جەمى
* * *
مىر ب مينيىن دايمە
مىر دارى ديوانە
مىر سجايى سجانە

ئەم دكىمەن و خودى يى تەمامە

قه سیدا ناسردین

ب دهستوری خودی

دهستریم ناسردینه

دایم بوړی وی یی ب زینه

دایم ل دهرگه هی ساتینه

* * *

دهستریم میرانه

ناسردینی بابانه

دایم ل دهرگه هی په دشانه

* * *

قوبا ته یه قهوییه

ناسردین تیدا وهلییه

ناسردین جلادی شیخ نادییه

* * *

قوباته یه مهزنه

ناسردین تیدا مؤمنه

ناسردین جلادی مه لک شیخ سنه

* * *

قوبه ک یه به غدایی

دوو شیر سهر راوهستیایی

ئیک ناسردینه، ئیک سجایی

نهم دکیمن و خودی یی ته مامه

قەسېدا شېخ مەند

ب دەستورى خودى

سەيدى ئىرو من دىتېو جوانە
د دلى من دا، بو حزنەكا گرانە
سەيدى سونیا پى چىبو ديوانە

* * *

سەيدى من چى مىرانده
سەيدى حەجە ب سورە
مىر ژ مىرا قاقەرە
شېخادى شېخ مەند خەلاتكرە

* * *

سەندروكا سۆر و سپى يە
ژ حەلبى دەر ئانىي يە
سەيدى شېخادى بەر ب پى دچى يە

* * *

سەندروكا سور و زەرە
ژ حەلبى ھاتە دەرە
سەيدى شېخادى چوبەرە

* * *

سەندروكا زىرينە
ژ حەلبى دەرئىنە
وہسالاندنو مىردىنە

* * *

وهسلانده روحايي
فهقيرا شههده دايمي
سهندروكا كهسكه هاتنه هيوايي

* * *

سهندروكا ميره
شيخ مهند د تابوتهك كهبيره
وهسلانندن ده جهزيره

* * *

سهندروكا ميرانه
وي تيده شيخ مهند تابوتهك گرانه
شيخ مهندي فهخرانه
وهسلاننده بوزانه

* * *

سهندروكا ب نهقشه
شيخ مهند د تابوتهكه ب نهقشه
قيرا كربو ديلهك رهشه
وهسلاننده لالسه

* * *

وهسلاننده سهمداري
وهليو خوداني ههكاري

نهم دكيمن و خودي يي تهمامه

قەسېدا ئامادىن

ب دەستورى خودى

خەلكو يى زىرى زانە

چل مىرى خەولە خانە

شىخ ئامادىن دەرگەقانە

* * *

ب فکرن هوينە

چل مىرى كافینە

دەرگەقان شىخ ئامادینە

* * *

شىخ سن پەدشایبە

دەرى كاقى قوتایبە

شىخ ئامادىن جواب دایبە

* * *

شىخ ئامادىن دابو جەوابە

ئەو كى يە ل پشت مېھرابە

وى تىت دەنگى شىخ سنى بوابە

* * *

وى دبىرت شىخ ئامادینە

راستە و شك تىنى نینە

چاىت مە ب ئىكى وینە

* * *

شیخ سن ریئی ویقہ
دیت دہرویشہ ک تیت ب ریقہ
دہستی وی خونہ پیقہ

* * *

سہ کنی ب کہ ریاسی
نور دگیرن کاسی
سایمان تیت ژ باسی

* * *

سایمان قہدمی و کر سلاقہ
میری میوزہ ک دا قہ
شیشمس پہرخاند کہ شکول ناقہ

* * *

کہ شکول یہ قہویہ
شہر بہت ژ کانیا سپی یہ
پی سہرخوش دبون جندیہ

* * *

میویژ و ناف ہنارہ
چل میری ژئی قہدخوارہ
خاسا سہر دسپارہ

نہم دکیمن و خودی بی تہمامہ

قهسيدا شيخ بابك

ب دهستورى خودى

دستريم جندييه

شيخ بابك زيرى يه

هيقين ژ كانيا سپى يه

* * *

هيقين ژ راستى بيت مهيينه

مهكانى شمس و فخرهدينه

مير پى دئين باوهرى و ئيقينه

* * *

هيقين ژ حاودل كهوتهله

شيخ بابك وى ل سهره

مهكانى ششمس دورا زهره

ههى نورو يى ژ دورا گهوهههه

نهم دكيمن و خودى يى تهمامه

قه سیدا خاتوونا فہ خرا

ب دەستوری خودی

شیخہ کی قہویہ

لی چہما دبوون وہلیہ

فہ خری شیخ سن ژ کەرہما شیخی ئادیہ

* * *

شیخہ کی ب جیدہ

لی چہما دبوون مریدہ

فہ خری شیخ سن ژ کەرہما سلتان ئیزیدہ

* * *

شیخہ کی مہزنہ

لی چہما دبوون مومنہ

فہ خری شیخ سن ژ کەرہما مہلک شیخ سنہ

* * *

شیخہ کی بوکر

ل دنیاوی دبووہ دکر

فہ خری شیخ سن ژ کەرہما شیخو بہکر

* * *

شیخہ کی ب ہنہرہ

لی چہما دبوون بابزہرہ

فہ خری شیخ سن ژ کەرہما شیخ فہ خرہ

* * *

ژ مالا شیشمس میره
سه ر کانیا شیخان و پیره
هیقیا دهرویشان و فهقیره

* * *

شیخ عبدالله شهمسا
خودانی بسک و مهقهسا
میرا ژ بهر د بر ماش و بهرات و رسقا

نهم دکیمن و خودی یی تهمامه

قه سیدا شیخالی شه مسا

ب دهستوری خودی

چاکییا سونهتی ب دلداری
دال پسی بچن شیر د سواری
دا سهر نهچن چو کوباری

* * *

چاکییا سونهتی براستی یه
ژ بوری قین ب هه قیی یه
هه لبهت دهولت تیتته سهری یه

* * *

ژ بوری قین ب هیلینه
به رفه نهدن سهر کسلینه
هه لبهت فه قیر تین ناسینه

* * *

ژ بوری قین قهیدا د پیکن
زینی راستیی ژخوهره لیکن
چیکهن برانو سه د جارا ژ خورا چیکهن

* * *

ژ بوری قین داووت نه بی
ب مستا بدی دا هه مهر نه بی
دا روزا ناخرهتی کوره نه بی

* * *

یاخو من ب یاخو د دهست

وهكى ته بورى پيلا بهست
ل خاف و ههفسار چون ژ دهست
ل گهلهك ميڙگا د بهست
نهو شولا نهفسى بو خودانى ل ناخرهتئ ژ بهر دشهست

* * *

وهكى ته بوروى خو برا بهسته
ل خاف و ههفسار چون ژ دهسته
ل ههموو ميڙگا دگهسته
نهو شولئ نهفسى بو خودانى ل ناخرهتئ دشهسته

* * *

وهكى ته بور بهتەر بو
لخاف و ههفسار ژ دهستئ وى كهر ب كهر بو
نهو شولئ نهفسى بو خودانى ل ناخرهتئ زهر بوو

* * *

وهكى ته بور ئانى
و زين كر وهكى د زانى
نهو شولئ نهفسى بو من سلاف كر ل سولتانى

* * *

وهكى ته بور زين كر
مهركهبا ب چاقين كر
نهو شولئ نهفسى بو من سلاف ل سلتين كر

* * *

وهكى ته بور ئاقدا
و مهركهبا ب چاقدا
نهو شولئ نهفسى بو من سلاف كر شيشمس قاقدا

نهم دكيمن و خودئى بي تهمامه

قہسیدا ہہسن مہمان (پیرانی)

ب دہستوری خودی

ژ تہ ددم مہدہی

وہلیو خودانی قوبہہی

ژ تہ کہرہما مہہی

* * *

ہہسن مہمانی مہلہقان

ل بہحریت گران

ل گہل میر رابران

* * *

زیہ کر بو زورہ

کرہ پیری چل پیرہ

وی بانک د دن ژ نہرشہ

* * *

بلا بیٹ ہہسن مہمانہ

دیتنا وی قہوی ل مہ دہرمانہ

* * *

ہہیا میر وہ دبیتہ

بلا ہہسن مہمان بیٹہ

بلا رونیت و بستریتہ

کا میریاتی ب کی دہشیتہ

* * *

میر یی کہبیرہ

ههسنو پادشایی که بیره

هاجیا ل ههسن پیره

سه ر نه چت نه کی ره

* * *

میر یی مه زنه

ههسنو پادشایی مه زنه

نه کی ر و نه کی ن ل سه ر ناچنه

* * *

تانچه .....

ههسنو کولکی سه عدتی

ژ خه زینا قودره تی

ههسنو ژ بانا بو ته دتی

* * *

تانچی ته ب زی ره

ههسنو کولکی ته ب زی ره

و ل ههفت نه مانا ب گی ره

له و سه ر سه ری ته وه رگی ره

* * *

چل رابونه سه ر پی یه

خه لاته ک وی تی یه

که س نرانت بو کی یه

* * *

مه همه دی ره شاننه

چاکی یه دیت ب چاقانه

خه لات خه لاتی ههسن مه مانه

ئه م دکیمن و خودی یی ته مامه

قہ سیدا مہمہد رہشان

ب دەستوری خودی

ئەو بابی پیر ئەیوبی
هەی شیرویی ژ مەقلوبی
حوکمی تە وی ل تخوبی

* * *

مەقلوبی ئیلیە

وی ل بەندا بەحرا سپی یە
رەشە شیخادی

* * *

مەقلوبی مەزنە

مەمەد رەشا وی ل بنە
کەرەما مەلەک شیخ هەسنە

* * *

قوبا دیاری کافی

خەبەر بن ل وی ناقتی
خاسا میر ناسین سەری رابی

* * *

قوبا دیاری پری

خەبەر بن ل وی سوپی
خاسا میر ناسین ل سەری دوری

* * *

من دیت ب چاقانہ
و تہ دیت ب چاقانہ
لہشکھری شیخی گہرانہ
سہردار مہمہد رہشانہ

* * *

من ب چاقان دیی یہ
و تہ ب چاقان دیی یہ
لہشکھری شیخی نادی یہ
سہردارہ جہمیدی یہ

* * *

جہمیدی یالا جہمیدی
بازیو مہکان کی دی
شیخادی مہ ل خہلوه دی

* * *

پیرہکی نورینہ
راستداری سلٹینہ
مہمہد رہشان کرہ پیری مہلک سجادینہ

نہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

قهسيدا ئيسيبيا

ب دهستورى خودى
قهدرى مىرانى پره
هنچى ناسيبو نهو سوره
ئيسيبيا وى د ئىست وهكا دوره

* * *

سهبرا مىرانى وهيه
چل سالا مجادهيه
ئيسيبيا عهبادهتا مىرى خويه

* * *

سالىت جنديا
ز خهزينه ئاديبيا
دادهستى لاوى ئيسيبيا

* * *

سالىت عشقه
ز خهزينا خالقه
دا دهستى لاويت بابكه

* * *

زيوه دهركهلى يه
تى ههنه تهلەبى وهليه
سهردار ئيسيبيه

* * *

زیوه دەرگه لیا ههکاره
تی هه نه ته له بیت سواره

ئیسبیا سهرداره

* * *

زیوه دەرگه لئی لالشی
هه ی شیرو یی ژ لالشی
ئیسبیا بی ته نهشی

* * *

ئیسبیا تو ئیسی
نوره ک ل سهر دئسی
ته یار عه مهر قه بیسی

* * *

ئیسبیا ئیسبیانی
خه زینداری پادشانی
تو یار شیروی مه همه د رهشانی

* * *

ئیسو بن ئادی یه
و چاکییا په دشای یه
ئیسو بو خه زینداری شیخادی یه

ئهم دکیمن و خودی یی ته مامه

قەسيدا پيرى چەروا

ب دەستورى خودى

دەستم فەقىرە

زىوا ناڤا زيرە

وى تىدا لاوى پيرە

* * *

زىوا تە ژ رەسلى تى

هەى شىروى ژ لاشى تى

ب شىخادى كەرەم گەهشتى

* * *

شىخادى د دەت نەدەرە

چەلەو ژ نورى چىكرە

پيرى چەروا ژ ناڤ ھاتە دەرە

* * *

چەروان دەرېوو ژ ناڤە

ئەركانە بن تەبابە

ل شىخادى دكر سلاڤە

* * *

چەروان د پرسی يە

پادشايى من نورانيە

شوكرانى چەلەو جى يە

* * *

شیخادی کر نه سیجته

چه له و ژ حه قیقه ته

پیری چه روا ژ ناف هاته

* * *

شوکرانی چه له و خه لیفته ته

خه لیفته دبیرت ب خویه

چه له و علمی مهیه

د بهرده سجودهیه

* * *

پیره کی عه جیه

په دشی من دابو نه سیبه

سپارته حوكمی وی دبیه

* * *

پیره کی ب مانئ

و خودانی ئه رکانئ

میر خواندییه دیوانئ

* * *

پیری زنجری

ل دیوانئ هه دری

ژ نوو ره فه شری

* * *

ژ هه بیه تنی کهفت و مری

کهفت و شهوسی

ب که سه کی نه قه شی

* * *

قهسيدا

پير مههمهد - پير ئافات - خهتي پسي

ب دهستوري خودي
جهما دبون چوملهته
جي پيرهكي پر وهسفهته
پير مههمهد زي دچن كهرامهته

* * *

چهماو دبون مال و چوقه
دلّيت عهداوييا كهتبون شاي و شوقه
پير مههمهد مابو سور ل فوقه

* * *

چهماو دبون مال و پيره
ههي ميردارو يي فهقيره

* * *

رييا ز رييا نه جيّره
ته ههينه خاسيت جه بيّره
پير مههمهد كره شاهي ميره

* * *

رييا ز رييا نورينه
تي ههينه خاسيت زهرگونه
پير مههمهد كره پيري مهلك شه مسهدينه

نهم دكيمن و خودي يي ته مامه

ٺه سڀڊا هه جي هه لئ

ب ده ستوري خودي

چي روبرهڪي خوشه

تڙي يه ز گوليت گهشه

هه جي هه لئ سور ز هه رشه

* * *

چي روبرهڪي شينه

تڙي گوليت رهنگينه

هه جي هه لئ سور ل هه زمينه

* * *

چي روبرهڪي چي يه

گولي سور و زهر لئ يه

هه جي هه لئ با خوديه

* * *

چي روبرهڪي گرانه

هه جي هه لئ تڀڊا گرت مهڪانه

هه جي هه لئ ڪره پيري قادر ل رهڪانه

نه م ڊڪيمن و خودي يي ته مامه

قەسىدا ھاجىيالى

ب دەستورى خودى

دەسترىم ھەجىيالىھ

قوبى موزى دەھلە

ھەجىيالى مومنى نەھى فالە

* * *

پىر ئالى و پىر مەندە

بازىو دەر دەندە

ھەجىيالى مومنا کرە پىرى ئومەر مەندە

* * *

پىرەك د رىدە

پەدشا خوش دقیتە

ھەجىيالى مومنا کرە قاسدى ستیا ئىسە

* * *

پىرەكى مىردار

یى ب دەعوپە یى ب دار

ھەجىيالى مومنا کرە قاسیدی بەیتل فار

* * *

پىرەكى شەفیقە

یى ب رى یە ب تەریقە

ھەجىيالى مومنا کرە پىرى باب سەدیقە

* * *

پىرەكى نورانیە

راست دارى سولتانیە

ھەجىيالى مومنا کرە پىرى مەلەك ناسردینە

ئەم دكىمن و خودى یى تەمامە

قہسیدا مہمی شقان

ب دەستوری خودی

بین بین

بوری مہمی بین

زینی ل سەر داین

تہنگا لی بشدین

مہم ژ نو را بخهوین

* * *

بوری مہمی ئانی

زین کر وهکا درانی

مہم ل سہری مہیدانا نورانی

* * *

بوری مہمی شی یه

رہش کربون دەست و پی یه

مہم خاسی خودی یه

* * *

شیر بوری مہمی یه

رہش کربون دەست و ئەنی یه

ناف خاسیت شیخادیه

* * *

مەم خەلكى دوو بىرى
گونه هكارا نه نازىرى
هه مووا بو شىخادى دسىرى

* * *

نه و قوبال دوبانه
دوو شىرل سهر راوهستانه
يهك مەمه يهك عهبدالرحمانه

* * *

داسنى چۆل و چه مه
دووملى ب قهومى خوقه
ل پى پراسلاتى مەمه شابهش مەمه

نەم دكىمن و خودى يى تەمامه

قەسېدا ھەسنالكا

ب دەستورى خودى

سەقى سەقى ساف لى

بور بەزىنە لغاف لى

پازو جىي زار لى

* * *

سەقى سەقى رەنگ لى

بور بەزىنە تەنگ لى

پازو جىي شىخادى لى

* * *

پىرو ژ وئىقە تى يە

و مورا شىخادى لى يە

ھەسنالكا كرە پىپىرى شىخ مەند و شىخ فەخرە

* * *

پىرو تىت ژ وئىقە

ومورا شىخادى پىقە

ھەسنالكا دار و بەر كرنە سىقە

ئەم دكىمن و خودى يى تەمامە

قهسيدا ئالوبه كر

ب دهستورى خودى
ئالكو پيرى منى
نه دخوار و نه ل منى
ئالوبه كر خاسى شيخ سنى

* * *

چل سالى نه هينه
نه فسا خو كر چه بسينه
فتارئون روو ره شينه

* * *

چل سالىت ب هه زماره
نه فسا خو كر هه ساره
روولا ته حل فتاره

* * *

ئالو به كر
وهى شيرينو وهكا شه كر
شيخادى روولا ته حل ل دهقى ته دا كر شه كر

* * *

ئالوبه كره
سواري ساكرى
سهردار سى مهرزى
سوارين و خهرزى
كره پيرى ماموسى

نهم دكيمن و خودى يى ته مامه

قه سیدا قه دیبلبان

ب دهستوری خودی

پهدشی منی سولتانه

داهر کر قه دیبلبانه

کره پیری ماسکانه

* * *

پهدشی من سلتینه

داهر کر قه دیبلبانی مسکینه

* * *

قه دیبلبان یی بوکوریو

خودانی علمی پربو

د باتندا یی ب سور بو

* * *

قه دیبلبان یی موسلی

شیخادی خهلات کری

نقیسی بو چلی

* * *

قه دیبلبان یی چیی یه

وی دا خودانییت نه لفان و بی یه

قافی دوو بوون کرنه سی یه

* * *

بابی عیرفی زانه

گرتبو دهستی قه دیبلبانه

نهم دکیمن و خودی یی تهمامه

قەسىدا پير كەمال

ب دەستورى خودى

پيرەكى قەويە

لى جەما دبون وەلىيە

پير كەمال خاسى شىخادى يە

* * *

ھاوا پير كەمالە

خودانى دەفا شەش ماله

سپارتیە دەستى قەوالە

ئەم دكىمن و خودى يى تەمامە

قهسيدا مههمه دي ره بهن

ب دهستوري خودي

هه ي مههمه دي ره بهنه

سواروو يي ب نهركانه

كره پيري جهندي دنانه

* * *

سوارو يي سپهه ييوو

نقيسيبو بوو چاليبو

كره خه تمى عه ده وييو

* * *

ره بهن دا چته زوزانه

مههمه د دمينت ل دهستانه

* * *

شهرتا ره بهن كربو ليه

مير به ژ ميرا چيه

ژ دهه كوما نيك بده خوديه

* * *

هه ي مههمه دو هه ي نورينه

هه ي چهيرانو ب زهرگونه

ته ژ بابي خو زيده كر مه عريفه ت و ناسينه

* * *

نه ف سه به قا ژووري سى جارا تيته گوتن:

مههمه د عيرفه كي تي فكريم

هه گهر ژ دهه كوما نيك بوخو هه لگرم

يه قيني ژ بابي خو چيترم

مههمه د عيرفه كي زانه

سهيدى به حریت گرانه
ژ دهه کوما ئیک بو خو هه لگرت نهه دانه رهحمانه

* * *

چما حوکمه کی ب قریاره
مههمه د تژی کربو چال و عهباره
هیشی زیده مابو ل واره

* * *

شیخادی وی دهنگ هه لینه
گوته حسن پیر هه ره مههمه د بینه
چایت مه چلن ته مام نین

* * *

حهسه ن پیرک جو بوو ل ویه
ل قایی یه مههمه د بوریه
گوتی پیشکفه دا ب چنه سلافیت خودیه

* * *

مههمه د چو دیوانی
سلاف کر ل سولتانی
گوت: تو ب خیرهاتی خودان ئیمانی
چ بو و چ چه رییا نه لقی نه رکانی

* * *

هه ی مههمه دو هه ی نورینه
حهیرانو ئی ب زهرگونه
ته ژ بابی خو زیده کر مه عریفهت و ناسینه

ئه م دکیمن و خودی یی ته مامه

قهسيدا ئىك سوار

ب دەستورى خودى
پيرهكى قهويه
لى جهما دبون وهليه
پيربوب به حزانى خاسى شيخاديه

* * *

پيرهكى قهويه
لى جهما دبون وهليه
پير بوال خاسى شيخاديه

* * *

پيرهكى قهويه
لى جهما دبون وهليه
پيرمه حمود خاسى شيخاديه

* * *

پيرهكى قهويه
لى جهما دبون وهليه
پيرموس خاسى شيخاديه

* * *

پيرهكى قهويه
لى جهما دبون وهليه
پيرتوس خاسين شيخاديه

* * *

پيرهكى قهويه

لئ جہما دبون وہلیہ
پیرحہلان خاسئ شیخادیہ

* * *

پیرہکی قہویہ
لئ جہما دبون وہلیہ
پیربہیبون خاسئ شیخادیہ

* * *

پیری مہجروح
پیری گہرگہر
پیری قہمہر

ہہر پیرہکی ہہبت وہکی سہبہقیت ژوری بیت کو دبیتژن نیک سوار دوی تیکستیدہ، لئ ژ بہر کو پیر
گہلہکن و کہس نکارت ناقتی ہہموان بیت لہوا سہبہقا دوماہیکی دبیتژت:

پیرہکی تہمامہ
دکری وان دگہیت ژ شہرقا حہتا ب شامہ
حہمو پیرن ئو دستریں ئہز ب خولامہ

ئہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

قەسیدای سبجانە ژ تە مەلکی ئەکبەر

ب دەستوری خودی

سبجان ژ تە مەلکی ئەکبەر
دلی من کەلی وەکە مەجبەر
سیقا سۆرە، شامی ددەر

* * *

شامی هاتن ل دەر، ل بەر
مسر و تهوریز، وەللا ئیسەندەر
شیران، گیلان، وەللا شوشتەر

* * *

تە دیم دوری، وەللا قەمەر
قان چاویشا گازه گازه، وەللا ل بەر
مشتاقە شیخ فەخری ئادیا
ئیکی ب کەباری، ب کەسەر

* * *

تە دیم دوری ئیلا سیرانج
سەر زەنگینی، سەر کوفی ب تانج
قەقد وەراند، قەقدای ژی ئانج
لبس حەیری، ئەتلەس زیمانج

* * *

شیر هنگفتی، مہرتال رھوانج
دل ناشقہ، چہندی موحناج
مشتاقہ شیخ فہخریؑ نادیا
ئیکی ب تہقانی موحناج

* * *

تہ دیم دوریؑ، خالی د کەش
فہخرا بدہ، چاف د رەش
نہو شاریزا خالیت ب نہفش
تہ ژ خو بہردان گولییت رەش

* * *

تو سہریؑ عہبدا ل کوش
نہز حہیریم، (حالم) ب جوش
مشتاقہ شیخ فہخریؑ نادیا
ئیکی ب تہقانی سہر خوش

* * *

سنگ عہقیقی، ہہموو ب جہوہەر
زہجا قاتی، فہرشییت مہرمہر
کۆر نہگہہا داریت ل بہر
سیؑ کوتر وەستانہ ل سہر

* * *

حیف د کەسکن، بالگو دزەر
بہین ژ بخور، بہن ژ عہنبہر
مشتاقہ شیخ فہخریؑ نادیا
ئیکی ب تہقانی ب کەسہر

* * *

هاوير دلقن، شبرى هندى
بهردا وهستان، جاندا جندى
بهدر و قهमेهر، رۆزا من دى

* * *

دلۆ سه فيلو توويى بلندى
ئەز حەيريم، رۆزا من دى
دل ب تەرا حەقەن كندى

* * *

من ل بەژنا تە ديتن سەريير
قومرى زافن، بانى كتير
تو هاتيه من ب رم و شير
تە ئەز كوشتەم، ب ساف و تير

* * *

سەد خۆزيا روحا تيتە ل بير
ئەز عاشقم، بوومه ئەسير
مشتاقە شېخ فەخرى ناديا
ئىككى ب تەرا ئى فەقير

* * *

چاف ئەسكىي، سنگك و بەر
تەليا نوورى، جودى لسەر
گۆ يى هنگيقي، پشته فان مەلكى ئەكبەر
چۆگان زيفى، ژ ميرگى دەر
مشتاقە شېخ فەخرى نادى

ئىكى ب كۆقانى ب كەسەر

* * *

چاق ئەسكىي، خومار د مەست
شەراب لېەر، كەفكا ھەوەست
لەحم دخواست، شەكر دېەست
شەكر مەكر، ب سەردا دخووست
مشتاقە شىخ فەخرى ئاديا
ئىكى ب ھەست ب دەست

* * *

چى ھۆريەكە ھاور نەفشى
چى سىقەكە خالخال وەشى
مە ب خودى و رەبى عالەمىن
گرقى مەلك فەخرەدىن
ھوون بىژن نامىن

ئەم دكىمەن و خودى يى تەمامە

---

* ژ پەرتوكا پەرن ژ ئەدەبى دىنى ئىزدىيان، يا د. خليل جندى، بەرگى دووى، لاپەرە (۷۵۴)

قهسيدا رابيا عدهوييه

ب دهستوري خودي

هه ل من جهما بون وهليه

شيخ جنيدى شهپولييه

شيخ مهعروفى كهرخييه

بازيدى باسته ميه

داودي تهخومي يه

* * *

هه رجار براي قيهه تينه

بهرف دهري شهرف خان د چينه

رابي ژ من را ده رثاينه

* * *

خه لکي غافل يي شهنگه

دهنگه ونه چو رهنکه

دا ژ هيا بچت ده نگه

* * *

خه لکي غافل يي کوره

شيخ بازي ميرکي پيره

شهرم کر بچته ديوانا فهقيره

* * *

رابی عه داوییه

گرته بهر خو بهری و رییه

شقانه ک دیتییه

ژ شقانی دپرسییه

* * *

شقانو شقانه

ته مال لی خراب نه بت ل ویرانه

ته نه دیتییه نهو سولتانه

یی دلی رابی یی پی دبت چهیرانه

* * *

شقان دبیرت عه ییه ل ته چهرمه تی

نهفه چل سالی دکیشم خیره تی

ژ راستی یی دلی من دهر نه تی

* * *

روژه کی سوبه ییه

من سوارک ب ریقه دئییه

د بهردا تانج و حله و خهرقی نورانیه

* * *

ژ بهری ته نهفه چل سالی من زانی یه

نهفه سورا شیخی نادیه

رابی عه داوییه

حال پی دبون قهوییه

* * *

چو سهر مهرزی بیرئی

مهرزى بىرى قه دنوسى

دیت خولقه ته کی تینیه

خوزى من ب زانى یه

مرازا قى خولقه تى چیه

* * *

ز که ره مى من داغه

نهوى چه یوانى وى چواب قه داغه

یاره بی چه زره تا من نوقته ک ناغه

* * *

رابى عه داوییه

کیره ک ز به ریکا خو ده رانیه

که زییت خو پی بریه

کرا شه ریته کی نورانیه

* * *

گه هشته بنى بىرى

ناف ب شمکا خو ده رانی یه

دابو وى خولقه تى تینیه

خیر ز وى خولقه تى د بینى یه

* * *

به ره ژیر رینى دیت گای و ماسی یه

به ره و ژور رینى دیت عهرش و کورسى یه

ههفت ته به قییت عه رده و ههفت عه سمانا سه رکه فا سلتان ئیزی یه

* * *

رابى ناقددا دیله

سەر هیلینا بو قوب و هیلیی له
کورسی لی دبو جه بییره

* * *

رابی دیل ئاقدایی
مه خسوس دوره ک بورا ئینایه
خیر کر خیر جه زایه

* * *

خه به ره ک گه ریابو ل وه لاته
رابی تی ژ خیر ئاباته
سەر سه ری وی هه یه که رامه ته

* * *

هه رچار برانه
قیکرا د دهن دهن گانه
هه رچار کورسییا جه بیی ره حمانه

* * *

هه رچار گوئیت باقه
ژ مالی د دنه پشت ئاقه
گوتی تو ب خیر هاتی من داقه
میقان وهرن بلا ل ده رفه مسکین زاغه

* * *

رابی وی دیژییه
میقانی من بو من وه لییه
هندروک ل خانی نیه

* * *

رابى وه دببته
يى بته زافا بلا نيتته
من زوى قهوى شهرمه و فيتته

* * *

رابى تو ب جیده
نهم شیخین تو مریده

* * *

نہز مریدی شیخی خومه
ز بهری نه لهوح ههبو نه قه لهمه
شیخی من نهوه ل سهمه

* * *

شیخی من سولتانه
ب دهستی ههی مشورا میرانه
سهری هه موان ئیمانہ

* * *

شیخی من هوستایه
گوستیلا قودرهتی وا ل دهستایه
سهدی وهکی ته پیشقه دوهستایه

* * *

به عدی چل سالی دبیه
شیخک دی ز شامی رابیه
لالشی مقامی وییه
ناقى وی سولتان شیخادییه
هون دبنه خولام نهز دی بمه چیرییه

* * *

به عدى چل سالى تهمامه
شيخه ك دى رابيت ز شامه
لاش مقامه

ناقى وى سولتان شيخادى عليهي سلامه
نه ز دى بيه چيرى هون دى بنه خولامه

* * *

كه رهم كه رهما مي رانه
شاهه ق شاهه قا پادشانه
سهرى هه موا ئيمانه

* * *

كسه ك باوه رى ب هه رمه تي نه ئينين
هون شيربه كي ناقى بين
به يانه لى ب چه ريبن

* * *

خه لكى لى دبهيسته
كى ز وه سه رمه هيسته

.....

* * *

شيخ بازيد ميره كي ب كاره
وه كاز بزارتبول ناف داره

.....

* * *

دور هاتيه شه رابى سه رمه سته

دهستور ژ خودی و میړا دخوہسته
پشتا خوب سولتان شیخادی دبهسته
عهکاز هه لگرتبو ب دهسته
وهکاز ل شہرابی دا ئاف ب قہندیلی قہ دہوہسته

* * *

ب قودره تا جلیله
رابی شکاندبو ئہو دیله
ئاف مہعلاق قہوہستاندبو ل قہندیله

* * *

ئہوبون میړیت ئیلاہہ
قیکرا دہ دہم مہداهہ
یارہبی سہہ سہد جار سہہہ

* * *

ئہوبون میړیت مہعبودہ
قیکرا د دہن خدودا
دکیشنہ بہر رابی و شیخادی سجودہ

ئہم دکیمن و خودی یی تہمامہ

---

* کوڅارا لالش ژمارہ ۶ ل سالہ ۱۹۹۶ ، بہ لاکرن: بہدہل فہقیر حہجی ، قہگوہاستن ژ
پیتین لاتینی: حہنان شہمو قاسم ، و ہاتینہ بہ لاکرن ل کوڅارا لالش ژمارہ ۳۲-۳۳
لاپہری ۴۲-۹۳ سالہ ۲۰۱۱ .

دوعا

دوعایا شہادا دینی

ب دستوری خودی

خودی ہەر ئه وه هەر ئه وه

نه خوارنه و نه خه وه

شہادا دینی من ب ناقی خودی و تاوسی مه لک دبت رهوا

* * *

شہادا دینی من ئیک ئه لالا

مه لک شیخسن حه ق حه بیب ئه لالا

مه قلوب و مه رگه ه سه لا

* * *

سلاقیت مه ل لاشی ، مه قلوبی ، مه رگه هی

جوئیت قوبا ، ل وی ئه ردی ، ئه ردی ئیزیدخان

سه ر دکیشنه بهر شیخادی ، عه بادته تی و سجوده هی

* * *

سلتان ئیزی په دش منه

تاوسی مه لک شہاده و ئیمانیت منه

کانیا سپی مورا منه

کاف و مغار و زمزم حه جا منه

قوبله ت بدور قوبله تا منه

سلتان شیخادی پاشایی منه

شیشمس مه سه بی منه

بینایا چاقیت منه

* * *

..... پیری منہ
 (د فرده هه ر ئیک
 ناقتی پیر و شیخ و
 مەرهبیی خو دی بیثبیت)
 ..... شیخی منہ
 ..... مەرهبیی منہ
 ..... خودانی منہ

* * *

نەلجەمدوللا ژ نادیا
 قاقارتین ژ کافر و رافدیا
 نەم هاقیتنه سەر پشکا سونیا

* * *

منهت کارین ژ میرا
 قاقارتین ژ کافرا و خەنزیرا
 نەم هاقیتنه سەر پشکا شیخان و پیرا

* * *

منهتکارین ژ منهتی
 قاقارتین ژ کافرا ژ شەرعهتی
 نەم هاقیتنه سەر پشکا شیخی سونهتی

* * *

ههکه خودی کر ئیزدینه
 سەر ناقتی سلتان ئیزینه
 نەم ب ئۆل و نەرکانییت خو درازینه

* * *

نەم دکیمن و خودی بی تهمامه

---

* پەرتوکا پەرۆهردا ئیزدیاتییی یا پۆلا دوازدی ئامادهیی، بەرھەفکرنا چەند ماموستاییین
 ئیزدی، لاپەری ۱۸، سالا ۲۰۱۲.

دوعایا تاووسی مهلهک

ب دهستوری خودی

یا رهبی (عهلا شانک، عهلا مکانک، عهلا سلتانک)

یا رهبی تو خودایی

* * *

یا رهبی تو مهلهکی جانی

تو مهلهکی مهلکی کهریمی

ژ نهزدا تو یی قهدیمی

ههتا ههتایی تو کاما روحایی

یا رهبی تو خودایی

* * *

یا رهبی تو مهلکی ئینسی و جانی، عهرش و کورسی

سهمهدی لفت و لهمایی، حهی ل مهجیدی

واحد لفهردی ل حهمیدی

یا رهبی تو خودایی

* * *

یا رهبی تو خوداوهندی سهفهری

تو خوداوهندی مهه و مهری

تو خوداوهندی چهندی ئومهری

تو خوداوهندی نهتای

یا رهبی تو خودایی

* * *

يا رهبي ژ ناڤا تويي بلندي،
ته ناڤا چهنده تويي چهندي
تو مزازهندي دوو پايي، يارهبي تو خودايي

* * *

يا رهبي تو كه رهمدايي حوتي
تو مه نديايي قوتي
تو عالمي علمايي، يا رهبي تو خودايي

* * *

يا رهبي تو خودان مالي، خودان په رده
جيي ته ل هه موو عه ردا
يا رهبي تو خودايي

* * *

يا رهبي ته نه لونه ته نه رهنګه
ته نه ناوازه ته نه دهنګه
ته نه نيندومه ته نه جهنګه
يا رهبي كهس نزانتي تويي چاواني

* * *

يا رهبي تو وهليي نه ميڙي
تو مال و ملكا د په ريڙي
يا رهبي تو خودايي

* * *

يا رهبي تو حاكمي شاه و گه دايي
تو حاكمي جمله تي عالم

تہ تۆبہرک کرہ بہر ئادہم

یا رہبی تو خودایی

* * *

یا رہبی تو رحمی، تو کہرہمی

تو ئەمینى، تو سەمەدى

یا رہبی تو خودایی

ئەم دکیمن و خودی یی تەمامە

---

* ئیزدیاتی ل بہر روښنایا ہندەک تیکستین پیروژ، خدری سلیمان و خەلیلی جندی،

لاپەری ۴۰

* پەرن ژ ئەدەبی دینی ئیزدیان یا د. خلیل جندی بەرگی دووی لاپەری ۹۹۰

دوعایا پشتگریدانی

ب دستوری خودی

یاره بی مه هدهرہ کی ژ ته دخوازین

مه هدهرہ کا خیری

ئیک که رامهت

ئیک شفقهت

ئیک زار ئیک زمان

ئیک دین ئیک ئیمان

ئیک ناقل ئیک فام

یا خودی، یا شیسم

ئهینهت خیر

ناقوبهت خیر

یا خودی

ئهه پشتا خو ب ته

گریددهین

ئهه دکیمن و خودی یی ته مامه

---

* پهرتوکا پهروهردا ئیزدیاتی یا پولا سیی بنهرهت، بهرہه فکرنا چهند ماموستایین
ئیزدی، لاپهری ۲۰، سالا ۲۰۱۲.

دوعایا فہجری

ب دستوری خودی

ژمیرو مہلہکا ددن مہدہا

خاسین ناقا قوبہا

روناہی دا بو بہری سبہا

روناہیا بہری سبی داهر بوو

بوری عہبادہتی کاربوو

سہد خوزیا وی میری ب ہہقی راوہستابوو

ئاشق و ماشوق مفتا ب دستہ

مہ مرازا خو ژ وان دخوہستہ

نہوان مرازا خو ژ ہہقی دخوہستہ

یا خودی

خیرا بدہ شہرا وەرگہرین

یا خودی

توو دوعایا مہ قہبول بکہی

نہم دکیمن و خودی بی تہمامہ

---

* پەرتوکا پەرۆردا ئیزدیاتییی یا پۆلا دوازدی ئامادەیی، بەرھەشکرنا چەند ماموستایین

ئیزدی، لاپەری ۱۹، سالا ۲۰۱۲.

دوعایا سبئی

ب دهستوری خودی
نامین نامین
تباره ک ل دین
خودی هاریکاری دین
ب هیمه تا شه مسه دین
فه خره دین ، ناسر دین
سجادین ، بابادین
شیشمسه قهوه تا دین
سلطان شیخادی تانج ل نه ولین
هه تا ب ناخرین
هه ق حمدوللا یاره ب ل عالمین
خیرا بده، شهرا وهر گهرین
مه هده ره کی دخوازین
ب ره حما شیخادی
برهزا مه لک شیخ سن
ب که ره ما شیشمس
نور ژ نووری شفقی
سبحانه رته خالق
مه له که ل بهر تفقی

ژمائی ههتا مائی
 شیشمه خودانی سیقائی
 ئەم ژ شیشم نابرین خیالی
 ژ دەرەجی ههتا دەرەجی
 شیشمه خودانی فەرەجی
 ژ ستونی ههتا ستونی
 شیشمه خودانی مه‌عریفهت و
 ئەرکان و ناسینی
 ژ چاقا ههتا ب دهقی
 مورا شیشم لی دکه‌قی
 مه‌یدانا مه‌زنا و که‌ره‌ما وان ناهیلین بنقی
 ژ سه‌ری ههتا پییا
 یا شیشم ته نه‌قشان‌دین و داناینه سه‌ریت رییا
 ئەم ژ شیشم نابرین هیقیا
 یا شیشم تول مه‌ فه‌که‌ی
 دەرگه‌هی ره‌مه‌تی
 ته ئەم ئیناینه سه‌ر قی خله‌تی
 رو‌نایه‌کی بیخه به‌ر مه‌ و سونه‌تی
 سونی کو سونینه
 زه‌بونن دماندینه
 مه‌ب شیشم هیقینه
 سونه‌ت کو سونه‌ته

زهبونه کيم تاقهته
مه ب شيشم نهينهته
چي دوعايا نهختياري مهرگههتي کري
جيشي مه لک فه خرهدين
قهوالتي شيخادي
دوعا قهبول پيري لبنا
وان چي دوعا کري
مه نهو دوعا کري

نهم دکيمن و خودي بي ته مامه

---

* پهرتوکا پهروهردا ئيزدياتيبي يا پولا دوازدی نامادهبي، بهرهمه فکرنا چهند ماموستايين
ئيزدي، لاپهري ۲۰، سالا ۲۰۱۲.

دوعایا هیقاریا

ب دهستوری خودی

یا سواری رۆژهه لاتی و روز ئافایی

تو بدهیه خاترا دۆتی و دایی

تو مه خلاس کهی ژ قه دایی، ژ به لایی ژ غه لایی

یا شیشم تو ل حالی مالا خو بپرسی و مهژی قی جاری

تو بدهیه خاترا عهرش و کورسی

گای و ماسی

حهیات ل کورسی

یا شیشم تو ل حالی مالا خو مهژی بپرسی

تو بدهیه خاترا لهوج و قه لهما

ههوا و ئادهمه

یا شیشم تو ل حالی مالا خو و مهژی بپرسی ل ههمو دهمه

توو بدهیه خاترا چهرخان و فه لهکه

هۆریان و مه لهکه

سورا تاووس مه لهک و چارده ته به قا

یا شیشم تو پرسیاره کا خیری ل مالا خو و مهژی بکه

توو بدهیه خاترا به هشتی و داری کافی و مغاری

سورا ئیزی و بیّت ل فاری

یا شیشم تو پرسیاره کا خیری ل مالا خو و مهژی بکه قی جاری

توو ب خاترا دوری کھی

کاسی کھی

نختیاری سورا مخفی پی پرا سهلاتی کھی

یا شیشم توو پرسهکی ل مالا خو ومهژی بکھی

توو بدهیه خاترا دورا سپی یه

مهلهکی بیریه

سورا نیزیه

یا شیشم بو خاترا دیوانا سلطان شیخادی تو بو

مالا خو و مهژی بکھی هیقی یه

توو بدهیه خاترا دورا سور

کورسیا ب مور

نیزدین نه میره و قوبلهت ل بدوره

یا شیشم ل بانگ و هاوارید مه بی، نهی مهلهکی ژوره

توو بدهیه خاترا دورا زهره

ناخ و ناف و بای و ناگره

عهرد و عهسمان و بهره

نیزدین نه میر و ههر چار سوره

یا شیشم تو ل بانگین مالا خو و مهژی وهره

توو بدهیه خاترا سوکا مهعریفهتی

میری ل بهر بهدلی دکهت خلمهتی

دهرویشی ب شفق و روز دکهت عهبادهتی

ههر پیچ فهرزیت حهقیقهتی

شیخ و پیر، هوستا و مه‌ره‌بی، یار و براییت ئاخ‌ره‌تی
یا شیخم تو مه‌فه‌ریه‌کا مالا خو و مه‌ژی بکه فی چاری

توو بدهیه خاترا دوعاییت فه‌قیرا

یا شیخم تو ل مالا خو مه‌ژی بکه‌ی سه‌خبیرا

توو بدهیه خاترا عه‌رشئ ره‌حمانه

مه‌له‌کئ جانه

به‌حرا قودسئ جانه

یا شیخم یا ژ ته دخوازین دین و ئیمان

توو بدهیه خاترا عزراییل و جبراییل و

میکاییل ، دهرداییل ، شه‌مقاییل ، عزراییل ، عزرافیل

ئه‌ون هه‌ر هه‌فت مه‌له‌کیت که‌بیر ، دده‌ستان دا مفته و کلیل

د پاره‌ستاینه ل حزره‌تا مه‌له‌کئ جه‌لیل

ئه‌م دکیمن و خودئ یی ته‌مامه

---

* په‌رتوکا په‌روه‌ردا ئیزدیاتیئ یا پولا دوازدئ ئاماده‌یی، به‌ره‌ه‌فکرنا چند ماموستایین
ئیزدی، لاپه‌ری ۲۲، سالا ۲۰۱۲.

دوعایا ل سہر گیانی مری

ب دستوری خودی

یا خودی ہەر توی و ہەر توی ہہی و ہەر تو دی ہہبی

یا خودی نہتو ژ کہسی نہ کہس ژ تہیہ

ئیک فرواری بی شریکی بی ہہقالی

یا خودی تہنہ و ہکیلہ تہنہ کہفیلہ

تو وی د گہل ہہموو دہم و ہہیوان و بہدیله

یا خودی تو دشکینی و تو د جہبرینی

توو بہحریت گران دمہیینی

قی دنیاوی بکارتینی

قی عہزمانی بی ستون رادوہستینی

تو بو مہ مہسہب و دینی

سہد خوزیا وی گیانی بدہیی و ژئی نہستینی

دی ب زور دہرہجارا گہہینی

تو قی مری ب رحہمینی

ٹامین یا رہب ٹہلعالہمین

ٹہم دکیمن و خودی بی تہمامہ

* گوٹارا لالش، ژمارہ ۴، لاپہری ۶۳، بہلاقرن : شیخ علو خہلف.

دوعایا سفری

ب دستوری خودی
بناقی نئزدایی پاک
یا خودی توی دایمی
تووی که ریمی
تووی ره حیمی
تو مه لکی عه رشی عه زیمی
یا خودی ژ نه زه لدا توی قه دیمی
یا خودی توو ل هه قتی و دوو ملله تا بییه ره حمی
سه ری سهر بالگییا
گرتیی جه بسیا
ریباری رییا
که سیف و به لنگاز و و ئیخسیرا
ل پی رییا پیرا
مه ژی ل بیرا
هوون ب ماش بن
ب بهرات بن
ب خه لات بن
ب کور و کیژ و مال و دهولت بن
ب ئیمان و ئهرکان و ئاخرهت بن
کیم نه بی ... ب خه نه بی

رسقى وه و حازر و گوهدیٲرا ههر هه بیٲ
 ژ سوارا یی پهیا نه بی
 ژ شین و شایا بیٲ بههر نه بی
 ژ دۆست و دوژمنا ئی شهرمین نه بی
 ل خانیی بیٲ دهری نه بی
 ژ میٲرا ئی بیٲ سهری نه بی
 ل جیا ئی بیٲ گه لی نه بی
 ئاقیت کانیا و گه لییا ل وه زوها نه بی
 بههر دبه هشتیٲ ده هه بی
 دهریٲ دۆژیٲ ل وه قه نه بی
 نان ژ خزینا خودیٲ بیٲ
 هیٲقین ژ کانیا سپی بیٲ
 ئەف سفره ژ سفریت جه لیل بیٲ
 بهر هکته ژ با خودیٲ
 و یا براهیم خه لیل بیٲ
 مه کیٲمکر توو زیٲده کی

ئهم دکيمن و خودیٲ یی ته مامه

دوعایا مورکرنی

ب دستوری خودی

مۆر مۆرا میړانه
کانیا سپی خوش نیشانه
پهدشای ژی دابو بهیانه
جیی ئیزدین ئەمیر و هەر چار برانه

* * *

مۆرا کانیا سپی یه
میړ هاتن و مهدهه ژی داییه
ئهو جیی په دشی من بخویه

* * *

بهری نه عهرد هه بو نه عه زمان
نه به حر هه بو نه بنیان
نه چیا هه بو نه سکان

* * *

ری هه بو مه عریفهت
ئیمان هه بو ته ریفهت
ئهوئی روژی کانیا سپی بو میړا کربوو قوبلهت

* * *

دهستا ژ ته ريقه تي بهر نه دهن

مهلك شيخسن ب ئيمانى خو كهن

خو ل كانيا سپى مور كهن

* * *

ژ عهدمانا ههتا ب عهدده

ژ عهددا ههتا ب سهرده

ئاڤا كانيا سپى ده زمانه ل سهر چقاس دهرده

* * *

توو موركرن ل كانيا سپى يه

ناق ل ته دانا بهر خى ئيزى يه

شهده و ئيمانيت ته بوونه بناڤى تاووسى مهلك و سلطان ئيزى يه

پيروژه پيروژه

ئه م دكيمن و خودى يى ته مامه

---

* مه رگه هيا عزالدين سليم باقسرى، لاپهري ۲۸۰، و دييژت ئهف دوعا ل سهر زارى

پير على پير سليمان ل ۱۹۷۳/۳/۴ ل ئيسفنى هاتيه وهرگرتن.

دوعایا بسکئی

ب دستوری خودی

بسکا بسکانه

بسکا شیخالئی شه مسانه

ب شه هدایه شیخادی و میرانه

کاف (روح) بلند بوو چو عه زمانه

وی ل ناقدای شیخی شیخانہ

ئینا خوار سوړا رحمانه

روژا کانیا سپی دانه

یا خودی و روحیت رحمانه

ژ مه دسته و ژ وه دوعانه

تو ژ قی بسکئی بکهی چل بسکانه

فتوی قی بسکئی قه بووله ب گای و بهرانه

مریدی پی نیشانه

ئه م دکیمن و خودی بی تهمامه

---

* مهرگهه یا عزالدین سلیم باقسری، لاپه ری ۴۰۹ .

دوعا سلامه تيا ري (ئوغري)

ب دستوري خودي

چي سبه يه ك هويه كوباره
دهري به هشتي لهر من قه بوو ، هه رچاره
نه ز چوومه سلافا بران و ياره

* * *

مه سلاف ل يار و برا كرن
هوري هاتن و د بوهرن
قنتار و قهوشه ن ز هه ف كرن

* * *

چومه سهر ريا حه قيبني
خام و عه نكار ، لهنگ و بهر لهنگ ل پيشيني
بانگا من خودي و مه لهكي بهر كورسي

* * *

ريا حه قيبني قه نديلا تري خير و بهر كهت و نوره
بانگا من خودي و مه لهكي خه فوره

* * *

ريا خه فوري ريه
هه كه چيايه وده شته و هه كه به ريه
دهستي مه ل دانگ و دامانا شيخي ناي و مه لك شيخي سني ناييه

ئەم ب ساخ و سلامەتی ژ فان جیا ب چینه وان جیا

ئەم ب ساخ و سلامەتی ژ وان جیا بیئە فان جیا

* * *

بانگا منە شیشمسی تەتەرە

ئبەر سەکنین هەفتی هەزار خاس و قەلەندەرە

کەمبەر بەست، خەرقة رەش، حله زەرە

ل فئ سەفری، ل فئ ئوغری

تول من و هەقالییت من، بکی خیر، هەر و هەرە

* * *

یا سلتان ئیزی پەردا تە ل بەر مە بت

یا پیرافات چارکا تە یە ل مە یە وەرکری بت

* * *

یا دەرویش ل عەرد ب ساخی ئەز ئیمانەتی تەمە

ب دەستوری شیخادی، مەلک شیخ سن و خەفوری رییە

ئەم دکیمەن و خودی تەمامە

---

* ژ پەرتوکا پەرن ژ ئەدەبی دینی ئیزدیان یا د. خلیل جندی، بەرگی دووی، لاپەری

(۱۰۴۱)

دوعا تۆكى

ب دهستورى خودى

پادشايى ژ مهرا قريكر تۆكه
كهت بوو دلى ئيزديا شاهى و شوقة
دهستى تاووسى مهلهك ل سهر ستيرا حهيوقة

* * *

پادشايى ژ مهرا تۆك قريكر
نافا جنهتى ليكر
نهوى خاس و سايى ژ مهرا چيكر

* * *

وهختى تۆك سياندىن
مهلهكا ل قايى قههاندن
هوريا ل عهزمانا هاهلاند

* * *

تۆك ژ ئيزديا را زيارهته
رييا ويى ب خلمهته و عبادهته
نهو ژى فهرزهكه ژ فهرزيت حهقيقهته

* * *

تۆك ژ مزگينه
تاووسى مهلهكى ناف شرينه
نهمينى ديوانا (رهب ل عاليه مينه)

ئىزدى زى ب هيفينه

* * *

ئىزى تۆك ز قوبا فهلهكى دهرانى

ناقى خوه يى شرين لسهر داني

ئىزدىا بسهرى خوه هلانى

شهده و ئيمان و باوهريا خوه پى ئانى

* * *

تۆك گريقانه

ب فروارا خودى و ههر ههفت مهلهكانه

ب شهدهيا شىخادى و مهلك شىخ سن و داودى بن دهرمانه

دوعايا توكى سلامهتیه وئیمانیه

* * *

تۆك ز ئىزدىا ره قهبول كر

نوور ب نورى ، مور كر

ئهوئى ل خودى سلاف كر ل مهلك شىخ سن و تاووسى مهلك كر

* * *

تۆك گريقانى راسته

هنجى ل رىيا گريقان سافى بيته

ئهوئى دنيا تهرك كر، ئاخرهت ستانده

&&&

تۆك خهلاتهكى ب مور

هاتبوو ز خزينا زوره

داني سهر مى ئىزدىا، ب فروارا ئىزىدى سوره

رىيا توكى ب حيف و جور

* * *

تۆك هات ژ ديوانا مهلهكى بيرييه

هنجيين ب رييا توكي بجييه

نهوي ببهه سه رهه قدا مالا ئادييه

* * *

رييا توكي، رييا ئاخره تي

مهلهكا ديوان گرتن ل سه عده تي

يا خوداني توكي تو ل مهكي شفعه تي

ئهم ژ ته دخوازين ئيماني و مه عرفه تي

* * *

تۆك ژ عه زمانا هاته

نازل كر دوانزده ههزار خه لاته

ژ مهرا فريكر ماش و به راته

* * *

تۆك يه مشوره

هاتبوو ژ عه رشى ژوره

هنجيين رييا توكي راست گرت، خودي تم ژ ويرا يي غه فوره

* * *

سونه تي تۆك ل ستوي خوه كر

مه ل پي باوهر كر

رييا توكي ب مال و سهر كر

* * *

رييا توكي ب سهر و ماله

سورا باتني نوت و نه ههزاره

تۆك بوو خه لاتي مؤمنا، نه يي گوننه هكاره

بى باوهر باقىژن دۆزى، دهقى ماره

* * *

يا خودانى تۆكى مه ز ته هيقيه
تو هيقيه مه بكي ل ديوانا مه لهكى بييره

نهم دكيمن و خودى يى ته مامه

---

* ژ پهرتوكا پهرن ژ نهدهبى دينى ئيزديان يا د. خليل جندى، بهرگى دووى، لاپهري

(۱۰۳۴)

دوعا خه رقه

ب دهستوری خودی

په دشایی من خه رقه سه ورناند

نه ندریس خه یات فه سلاند

شیخوبه کر ل پی نه قلاند

رئیا ئیمانئ هه سلاند

* * *

ل پی نه قلاند فه قیرا

هنجیی ته رک بکه ت خراب و فینیا و ویرا

نه وی خه لات ببی ب مفته و کلیلا

نه وی بگه هی دیوانا میره

* * *

ههون خه رقه هلین

لپی فه قیرا بشین

دا فه قیر پی سه ری خو هلین

فه قیری نه رکانا سه ر دهین

* * *

هه جیی های ژ مانیا خه رقه دبووه

نه و سافینه ، یه ک رووه

یا خودی تو مرازا مه بکی زووه

* * *

خه رقه مرازه

هنجی ب ئه رکانی خه رقه بیتن باسه

ئهو خه رقه روژا ئاخره تی ژ وان را دبت پی ناسه

* * *

هون خه رقه بینن بیاریزن

خوه دوور بکن، خیر و شهر ب ریزن

دا بانگی ئاخره تی چرای پی مه عریفه تی ل پیشیا خو قه گو هیزن

* * *

خه رقه ستاله

هنجی قه خوار ژ وی کاسا تاله

فه قیری ژ وی را جه لاله

* * *

فه قیری نۆت و نه ه ئه رکانه ئه ول عبادت و زمانه

ناسکرن سه رخته می وانه

یا تاووسی مه له ک تو مرازه مه بکی لهر کورسیا ره حمانه

* * *

فه قیری نۆت و نه ه ئه رکانی ت مقه رمن

ژ وان ئه رکانا سییا ب عه لمن

دا هون ل دیوانا میر ب وه سلن

* * *

ئه رکانه ک ژ ی راستیه

پادشا ژ با خوه قه گو هاستیه

بوو مؤم و چرا د پیشیا وانه دئیسیه

* * *

نهركانه ك ژى ناسينه
هنجی ریا خودی حهق ببینه
د دلیده نامینی نه قههره، نه کینه
یا تاووسی مهلهك تو هیقیهکی ژ مهره بکی ل دیوانا ره ب ل ناله مینه

* * *

نهركانه ك ژى حه یایه
پادشا ژ با خوه كر په یدایه
پیشیا وان گوری بوو مؤم و چرایه
نهم مرارا خوه دخوازن ژ خودایه

* * *

خه رقه ستاره
دهرویشا ل پی وی خه لاتی کر ته فتیشه
مهلهك ل عه زمانا سه ما قانونی کیشا
یا خودی مه ژ ته هیقیه تو ل دلی مه نه هیلی
چو کول و دهرد و ئیشا

* * *

خه رقه ژ قه ندیلا د هاته
بو شیخوبه کر کربوو خه لاته
پی شا بون ، ب ماش و به راته
نهم دکیمن و خودی یی ته مامه

---

* ژ پهرتوکا پهرن ژ نه ده بی دینی ئیزدیان، یا د. خلیل جندی، بهرگی دووی، لاپه ری

(۱۰۳۱)

دوعایا سلاٹا زہمانی (تہلقین)

ب دستوری خودی

ز قہولئ شیخ فہخرئ حہقی
نہقہ بوو رییا مریدی ب ہہقی
یا رہبی توی دایمی توی باقی

* * *

کہرہمکہن دہنگ ہلین
تہلقینئ ل سہر من بخوین
ناقئ نیزی و تاووسی مہلک ل سہر من بین

* * *

خہرقہ ز کافا نوونئ
شہرع ز قانونئ
دمدم ز گاقا بوونئ

* * *

شیخ و پیر و ہوستا و مہرہبی و یار و بریت ناخرہتی
وہ فہرہ ل مہ سونہتی
وہکی ل بن دارا زنجلتوی دگرن تہریقہتی

* * *

ہہر کی یئ ل پی فکرہ شہریعہتی
پارتئ نہبت ل قاتئ
ل سہر پرا سہلاتئ

* * *

وهكى مهلك شيخ سن روتنييت ل سهر بهري عهده ساتي
ل شيخا، ل پيرا، ل مريدا، ل حازر و گوهديرا دکهت شفاتي
من دين و ئيمان ژ وي دهاتي

* * *

روژا عيد و عهده فاتي
ههزار رحمت خودي ل قي مري ل قي گورستاني، ل گهل قي جفاتي
خوداني كهدهمي، جيشت گهلي لالشي مهدهد
د حالي مه و سوونه تي

نهم دكيمن و خودي بي تهمامه

---

* مه رگهه يا عزالدين سليم باقسري، لاپهري ٤٣٥، وديت من ل سهر زاري فقير
حجي ل ١٩٧٩/٧/٤ ل لالشي وهرگرتيه (پشتي چند سهر استكرن سهر هاتينه كرن)

دوعا تفاقى

ب دهستورى خودى

پهدشايى تفاق چيكر

ناقى خوھيى شرين لى كر

راستى و باوھرى قيبرا قريكر

حەقى زى بهرهو زيركر

* * *

تفاق ، باوھرى ز ناقى خودييه

مهلهكا پى گرت بوو رييه

ب وي تفاقى، خودى خو ناسكر لناف دوريه

* * *

تفاق سهري هموو نهركانا

مهلهكا گرتبون مهجس و ديوانا

ب تفاقى نزيار كرن چارده تهبهقيت عهرد و عهزمانا

* * *

ههه هفت مهلهك د نهفرين

ب تفاقى و راستيى ليك د نيورين

ز موحبهتى، ب نهدهرا ههف د دهبرين

* * *

پهدشايى تفاق و باوھرى خهملاند

مهلهكا ل عهزمانا ز وانره سهوران

ههفت جنهت، ههفت جههنهه مۆمنا پى سهدقانده

* * *

نهدهه خوش نهدههه

ههه هههه مهلهكا ل ناف خو دانين مههدههه

ژ نهو پاش چيكرن سنههه و فههه

* * *

مهلهكا جنههه چيكر

ب وى تهبايى نۆت و نهه ههزار رهنگ ليكر

لهو مفته ل دهسته مهلهكى خيى كر

* * *

مفتا جنههه ل دهسته مهلهكى خيى دانى

ژ نوورا وى دچۆن جو و كانى

ژ نهو پاش مهلهكا صدق و باوهريا خو پى ئانى

* * *

دهرويش لعهرد گۆت: نهز چۆمه ديوانا وى ئيلاهى

من ل ور ديتن خوشى و شاهى

سهري هههويى ، تفاق و تهباهى

* * *

ژ قهولى نهبايهكرى زهرزايى

ههكه دوو برا ب ههههرا كرن تفاق و تهبايى

ب فروارا شيخادى و مهلك شيخ سن، دى چيا داننه سهه چيايى

* * *

مهلهكا تفاق و تهبا كرن

پهدشا سى ههزار و سى ناف ل خو كرن

ژ نهو پاش عهرد چيكرن
عهزمان د سهردا ئاڤا كرن

* * *

تفاق و تهبايي ژ نهشق و دله
عهرد چيكرن، عهزمان د سهردا بوو مؤم و چرا
پهدشا نهبوو مهحبي روحيّت غافلا

نهم دكيمن و خودي يي تهمامه

---

* پهروهردا ئيزدياتي، پولا دههئى نامادهى لاپهري ۷۴
- پهرتوكا پهرن ژ نهدهبي ديني ئيزديان، يا د. خليل جندي، بهرگي دووي، لاپهري
(۱۰۲۵)، وئهوئى ژ زاري شيخ ئوسمان كوري شيخ براهيم وهرگرتيه ل
۱۹۹۹/ ۴/۳.

دوعا مرازی

ب دستوری خودی

پهدشا ل ناف دوری دلخوازه
نوورا وی ب سی هزار و سی لباسه
ناقهک ژیی خودی مرازه

* * *

پهدشایی من مراز سهوراند
مهلهک عهزراییل ژ نووری نهفراند
قوبا فهلهکی پی خهملاند

* * *

قوبا فهلهکی نورینه
سهنگهری وی ل بهحریت کورینه
سهری وی ل عهرشیت عهزمینه
یا جبراییل تو مرازا مه بکهی ژ دیوانا رهب ل عالمینه

* * *

مهلهک عهزراییل راوهستا ل دهریی مرازی
ب شف و روژی وی دخوازی
ههتا گههشت وی جزوری وی نیازی

* * *

مهلهک عزراییل نوت و نهه هزار سال سهکنی ل خلمهتی
پهدشا رونشتی ل وی جزوری، وی سهعهدهتی

مراز حاصل بول حقیقتی
نہو بوو چاویشتی سه عدهتی

* * *

پهدشا مرز حاصله

هوون ب خوف و ترس بن ژ هه موو دله
دا ل ناخرهتی بن خوهی مرز حاصله

* * *

پهدسای راستی و مرز چیکر

ناق خوهی شریں، شریف لیکر
مهلهکا ژ نهو پاش سجوده ل پیکر

* * *

ژ پهدشی خوه ددهن مهدهه

مهلهک راوهستان لهر دهرگهه
مرازا خوه خوهستن ژ ستیرکا بهری سبهه

* * *

ستیرکا بهری سبههی داهر بوو

بۆر ل عهبادهتی سوار بوو

سه د خوزیا مه ب وی میری، ل بهر حقیقی راوهستا بوو

* * *

سه د خوزیا مه ب وی میری ل بهر حقیقا خوه قهوهسته

عاشق و ماشوق رای وی ل دهسته

مه مرزا خو ژ حقیقی دخوهسته

* * *

مرازا، مرز ژ دیوانا حقیقی

نہم ما بوون ل ہیقی
مہلک راوہستان ل پیشی
ب وی مرازی، ژ ئەو پاش گەهشتن وی خویشی

* * *

پەدشا مراز قەبوولە
ژ بەری خەت و مشوورە
ئیزی نەقاشی نەقشی ھوورە
خەواسی بەحریت کوورە
ژ نیژیکا، یی دوورە

نہم دکیمن و خودی یی تەمامە

---

* پەرتوکا پەرن ژ ئەدەبی دینی ئیزدیان، یا د. خلیل جندی، بەرگی دووی، لاپەری
(۱۰۲۷)، وئەوی ژ زاری شیخ ئوسمان کوری شیخ براھیم وەرگرییە ل

۱۹۹۹/ ۴/۳.

دوعا يا هه يقى

ب دهستورى خودى

مه هه يقه كه خو يه نو ديه
دوره كا قيمه تى يه
سه ر تانجى رهش نورانى د ئيسيه

* * *

شه هدا من شيخادى يه
قوبله تا من كانيا سپى يه
مه سه بى من شيشمى ته تهرى يه

* * *

فه خرو چى فه خره كى جیده
خودانى علمى به عیده
تويى ل بهر كه ره ما سلتان ئيزى ده

* * *

ئه ز ئيزديى جدى خومه
مه ده ها زى فه دده مه
شيخه ك رابو ز شامه
هاته لالش كر مه قامه

* * *

بو ديندارا شيخ فه خرى ئاديا ئيلاهييو سلام
يا مه له ك فه خره دين ته ئه م خوندنه ل حره تنى

تو مه بسترينى ژ دريا خه رقى
ژ شهريعه تى ژ ته ريقه تى
ئه لجه مدله ته ئه م هاقيتنه سهر پشكا سونه تى

* * *

يا مه لك فه خره دين مه ژ ته دقيت

ئه مبارک يا پيروز

ئييت جه سود چاف سپى دبوز

* * *

يا مه لك فه خره دين هه يقا نو قسمه تى كه فن

يا مه لك فه خره دين هه يقا نو قسمه تى كه فن

يا مه لك فه خره دين هه يقا نو قسمه تى كه فن

ئه م دكيمن و خودى يى ته مامه

---

* لالش ژماره ٦، لاپهري ١٤، ژ به لاقرنا مشور شمو رکاڤاي، فه گوهاستن ژ لاتيني

چنار شه مو قاسم

دوعایا ئیزدیاتی

ب دهستوری خودی

ئهوه مههدهرا مه ئیزدیا

یا خودی ته ئهساس دانی و چیکر

ته حهد و سهه و ههر پینج فهرزیت حهقیقهتی ژ مهرا قریکر

ئیزیدی سۆر، ناقی خوه لیکر

* * *

رۆژا سۆرا سونهتی هاته دیاره

ب نورا مهلهکا هاته خواره

ئهو ژ مهرا کرن دیاره

ههر یهکی ل سهر کوکا خو گرتبو واره

* * *

هیقینی سونهتی سپی یه

سۆرا وی ژ بهر دامانا ئیزیه

یا ئیزیدی سۆر تول مه و قی دنی بکهی خویی یه

تو مه خلاس بکهی ژ نهخوشی یه

* * *

ئیزدیاتی مراره

ئیزی کاری راست ژ مه دخواره

دا ژیک کفش بن پسیت بازا

* * *

ئیزی لهی خهوله یه
نهو محبی کاسا خوه یه
نهو ب کهسی نهیی جهوجهیه
نهو منهتکاره ژ میړی، ب نهدهب، ب ئهركان و جهیا

* * *

ئیزدیاتی شهفته
کانیا سپی قوبلهته
کر قوبلهتا دنی و ئاخرهته

* * *

سونهت مؤره
پادشایی لالشهک ئافاکر ل رۆزه
رییا ئیزدیاتی ب جهیف و جوّره

* * *

سوّرا سونهتی شهبوو
ب په‌دشایی را یه خهوله بوو
ژ بهری چهندی دهم بوو

* * *

نهو سور ل وه‌حدانیی چیکر
مه‌له‌کا نۆبهت لیکر
رۆژا عهیدا جهجیا ژ مه‌را قریکر

* * *

تاووسی مه‌له‌ک بوو ئیمان
مه‌له‌ک شه‌رفه‌دین بوو دین
مه‌ک ئادی بوو ئۆل

مهلك شه مسهدين بوو مه فهر
مهلك شيخسن بوو شه فاعهت
شيخوبه كر بوو مه ولا
مهلك فه خرهدين بوو ري بهر
نهوي روژي ژ مه را دانين جهد و سهد

* * *

نيژدي راوهستان ب دوعايي
سورا نيزي گه هايي
هنجيني سافي نيژدي بي
ئاگري دوژههني نه گه هايي

* * *

نيژدي ب عه مه لي چاك گه هشتن به ندا نيماني
مه له كه راوهستان ل ديواني
شيخوبه كر ل سهر بهري سه كاني
شيشمس ژ نيژديا ره چرا يه ل ديواني
يا نيزي تول مه بكي خوداني

* * *

هه جي نيژديين عه مه ل سافي بن
نهوي ژ ناخرهتي ب هيسي بن
نهوي ل ديوانا نيزي ب خوشي و شاهي بن
ول ناخرهتي دي ب خويي بن

* * *

ناخرهت مالا هه قه
مه له كه راوهستان ل چارده ته به قه

ژ مه ئیزدیا ره داهر کرن گریفانی حهقه

* * *

ژ ئیزدیا ره ئانین علمی باتنی

پهدشایه ئیکتی ب تنی

هنجی ئیزدیئ نهیی سافی بی

دهردی دوژی ژ ویرا فهگری بی

* * *

بیژمهوه گهلی سونهتی

هوون دهستا بهرنهدهن ژ تهریقتهتی

دا مهلهک شیخسن ل وه بکته شهفعهتی

ئهو بوو دوعا مههدهرا ئیزیه

تاوسی مهلهک دا دهستی شیخ فهخری ئادیه

یا ئیزی مهب ته هیقی یه

تو مه خلاس کهی ژ تهنگیا، ژ تهعلیا

ئهه دکیمن و خودی بی تهمامه

---

* پهرتوکا پهروهردا ئیزدیاتیئ پولا شهشی بنهرهت، بهرههفکرنا چهند ماموستایین
ئیزدیاتیئ، لاپهری ۲۱، سالا ۲۰۱۲.

* پهرتوکا پهرن ژ ئهدهبی دینی ئیزدیان یا د.خلیل جندی، لاپهری ۱۰۰۱، وئهوی ژ
زاری شیخ ئوسمان کوری شیخ براهیم وهرگریه ل ۱۳۰/ ۱۹۹۹

دوعا ئيمانى

ب دهستورى خودى

ئيمان ب چى نيشانه

بهرى نه عهد هه بوو ، نه نه زمانه

نه به حر هه بوو ، نه بنياه

نه چيا هه بوو ، نه سكانه

ئيمان هه بوو ته ريقه ته

نه وى روژى كانيا سپى كره قوبله ته

* * *

كانيا سپى ژ بهرى عهد و عهد زمانه

ژ بهرى بهر و بنياه

ژ بهرى چيا و سكانه

دا مهدهها ژى بدهين ب نيشانه

* * *

نه چهندي مهدهها ژى ددهنه

ژ بهرى لهوج و قه لهمه

ژ بهرى ههفتى و دوو ئادهمه

يا ئيزى ژ بهرى نووت ههزار سالى نه ز ل باتمه

* * *

بهرى نووت ههزار سالى نه ز ل وى بوم

نه ژ باب بووم، نه ز ژ دى بووم

نه ز ل بهر كهرهما مهولى بووم

* * *

ئەز بىرمە بەر كەرەما وى مەولايى

ئەز دامە دەستى وى ھۆستايى

ئەوى ژ مەرا داي خۆشى و شايى

* * *

ئى خۆشى و شايى ژ مەرا كرى

ئەز بىرمە سەر تەرىقەتا مەلكى فاخرى

من نەزانى تو خدرى بن خدرى

* * *

خدرۆ بن خدر

تە كاسەك دامە ژ بوكر

مە قەخوار ب ناف و دكر

* * *

تەكاس ژ مەرا ئانى

مە قەخوار ۋەكە توو دزانى

ئەو تە ئەز بىرمە سەر علمى قاتانى

* * *

ژ قاتانى ۋە دىبىمە

ب مەعريفەت و ئەركانى چىمە

دا مەدەھى عەزىز مەلك فەخرەدىن بىمە

* * *

دا بدەنە مەدەھى عەزىز مەلك فەخرەدىنە

كەنگى ژ مەرا تىتن مزگىنە

وى رۆزى، وى دەرکەفن خىقەتتىن تەراب زىرىنە

* * *

ئیمان وهكه چاقه

ههكه مووهك كهته ناڤه

خۆیی ژ بهر چهیریه، یی تهنگاڤه

* * *

مه ئیمان ناسکر

هنجیی بخۆفیی، ب جهلال خو دهربازر

نهوان خوه ب وی خۆفیی، ژ دوژیی، ژ دهستی زهبنیا خلاس کر

* * *

هنجیی باوهری ب ئیمانی ئانی

ئیمان بهحره ژیی دچن چۆ و کانی

مۆمنا شههده و باوهریا خوه بناقی تاووسی مهلك ئانی

* * *

تاووسی مهلك ب وی ئیمانی گههسته بهر کورسیی

مۆمن بهر بهندن ل هیقیی

تو بینیه پیشیا مه خۆفیی، چهقیی

* * *

لبسی ئیمانی سپیه

نازکه، لهتیه، ئی قهوییه

مه هنگیقنی گهلی ئیزدیا نهو د غهیرییه

* * *

رییا ئیمانی فهره

ژ بهر نهبیا و چقاس پیخه مبهره

ئیمان ل سهر هیقیینی سونهتی دانین

مه ژ ناقی تاووسی مهلك بههوهره

* * *

ئیمان ب ئەمەلئ سپییه

ژ بهری عەرد، عەسمان و زەقییه

بوو مەهدەرا ئیژدیا

* * *

مە ئیمان ناسپییه

تاووسی مەلک لسهەر پشتا گای و ماسپییه

تانجئ وی لبهەر کورسیا مەلەکئ بهرییه

* * *

تاووسی مەلەک ب خوه ئیمان ژ هیقینئ سونهتئ قەبول کر

تۆک و ئەرکان و خەلات کر

جنهت ژ وان بهره ژیر کر

* * *

شیشمس بوو مەفەر

مەلک شیخسن بوو شفات

شیخوبه کر بوو مەولا

مەلک فەخرەدین بوو ریبهەر

مەلک ناسردین بوو جهلاد

مەلک سجادین بوو قاسد

ئیزی بوو ئاتقاد

* * *

رییا ئیمانئ ژیرا ب خیر و بیر کر

هوون رییا ئیمانئ ب سەر نهەدن

جههوهرا ب دەر نهەدن

دا هوون دیوانا خاسا ل دەست نهەدن

* * *

ئەو بوو دوعا ھېڧئىنى سونھتى
تاووسى مەلەك وى ل سەر بەرى سەئەدھتى
ژ مە دخوازى خلمھتى، راستىي، عەبادھتى

* * *

مە ئيمان ب تاووسى مەلەك تى
ئيمان ب وى خلمھت و عەبادھتى
ھەتا رۆژا قيامھتى

ئەم دكئمن و خودى يى تەمامە

---

* ژ پەرتوكا پەرن ژ ئەدەبى دىنى ئىزدىيان، يا د.خليل جندى، بەرگى دووى، لا پەرى
(۱۰۱۳)، وئەوى ژ زارى شىخ ئۆسمان كورى شىخ براھىم وەرگرتىھ ل ۱۴۳۰

۱۹۹۹

دوعا مه عريفه تي

ب دهستوري خودي

په دشايي مني جه باره

داهر كر نوت نه ه نهركانه

مه عريفه ت روناها دلا نه

لبهر گوري بوون مؤم و چرانه

* * *

مه عريفه ت گوله ژ جنه تي

مه له كا مه جلس دانين ل سه عده تي

په دشايي هفت دور خولقاندن ژ حه قيقه تي

* * *

په دشايي مه عريفه ت ژ كليما خو چيكر

ناقق خويي شريني شرين لي كر

مه له كا سجوده بيكر

* * *

مه عريفه ت عه شقا دله

عه رد چيكر عه زمان د سه ره

رونكر ب مؤم و چره

* * *

مه عريفه ت سي ريه

مه له كا ري گرتبوو پيه

مه عريفهت، ناقه ک ژى خودييه

* * *

مه عريفهت رهنگى فه كرى عهد چيكر

عه زمان د سهره نرنى

نوور ل عه زمانا نيورى

دهريى جنهتى خه ملى

* * *

پى خه ملى دهريى جنهتى

ناقابو ژ مه عريفهتى

ئه ساسا وان ژ حه قيقهتى

مفتا خيى ل دهستى چاويشى سه عدهتى

* * *

دارا مه عريفهتى يه گه شه

كوكا ويى ل به حرا، سه ري ل عه رشه

دلى مؤمنا پى دبوو خواهه

* * *

مه عريفهت ب ناقه

په دشى مه خولقاند ژ ويى زمان و چاقه

ب قودرهتى ژ وان ستيرا وه ريا بوو خوناقه

* * *

مه عريفهت تانجى زييره

ل هفت ته به قيت عهد و عه زمانا دگيره

دا وان كه سائى دايم، دو عايا وان ژ خوديره

* * *

مه‌عريفهت خه‌لاته

ئه‌وليا دا ده‌ستى وان جنديا راستى و مه‌عريفه‌ته

ب وى مه‌عريفه‌تى په‌دشايى خو د ناسته

* * *

هنجى ب شىخ، ب ساغى ته‌ربيه‌ته

ئه‌وى ناسى هه‌د و سه‌ته

ئه‌و روح ل به‌ر په‌دشايه ب حزره‌ته

* * *

مه‌عريفهت ناسينه

چراييت گورينه

ريبه‌ر رىيا پى دبينه

ديندارا په‌دشا ب ميرا يه شيرينه

* * *

مه‌عريفهت ب موره

په‌دشايى عهد چيكر، عهد زمان ل ژوره

مه‌كانى وى قوبلهت ل بدوره

* * *

مه‌عريفهت ئه‌ساسه

ژ حه‌قيقه‌تى گرتن قياسه

په‌دشا، راستى و باوه‌ريا مه‌عريفه‌تى ژ مه‌ دخوازه

* * *

په‌دشايى من ل ناڤا دلى

عهد چيكر، عهد زمان د سه‌را خه‌ملى

ب مه‌عريفه‌تى خولقاند خه‌رزى گولى

* * *

پەدشایى من دەرى مەعریفەتى قەكرى
چەند ئەولى ھاتن و بوھرىن
رەنگى عەردا خەملى
پەدشا سىقالا دلى

ئەم دكئەن و خودى يى تەمامە

---

* ژ پەرتوكا پەرن ژ ئەدەبى دىنى ئىزدىان، يا د. خليل جندى، بەرگى دووى، لا پەرى
(۱۰۱۹)، وئەوى ژ زارى شىخ ئوسمان كورى شىخ براھىم وەرگرتىه ل
۱۹۹۹/ ۴/۳.

دوعا پیرانیی

ب دستوری خودی

په دشایی پیرانی نازل کر

لبسی راستیی لبر کر

پیرا ل پی سه فهر کر

* * *

پیرانی ب ناقی هه سن مه مان چیکر

قتر و زه کات پیرا قریکر

پیرانی ژ شیخاتیی جهی کر

* * *

کاری خراب تهرک کرن

رئیا پیرانیی بهر ب خیری کرن

ژنه و پاش دوعا پیرانیی نازل کرن

* * *

پیرانی ب هه سلمه مان دبوو نیقینه

هنجیی خوه ژ گونه ها فه کشینه

ئاخرهت راسته، نهف دنیا فینیه که دهره وینه

* * *

پیرانی شیرینه

ل حه قیی دینه

نهوی خوه ب دیوانا هه سلمه مانره بگه هینه

* * *

پیرانی هاته عهردا

ژ ههر پینچ فهرزا، یهک ژئی ل سهردا

ئهو مرازه لسهر دلی ده بهردا

* * *

پیرانی فهرزهک ژ ییت حهقیقهتی

مهلک سهکنین ل سهعهدهتی

مؤمن راوهستان ل عهبادهتی

ئهه سایینه ل قی خلمهتی

* * *

شیخ ژ دورینه

پیر ژ سورینه

فهقیر جانداریت مهولینه

مرید ل رینه

* * *

مرید ب دانی

پیر ب ئهرکانی

شیخ خوندکارن ل دیوانی

ئهوه جیی دین و ئیماننی

* * *

دین و ئیماننا مه ژ وئییه

ئیقینا مه ژ ویی حهودییه

لؤح ل مهحفود ناقتی خودییه

یا ههسن مهمان، تومه بگههینی ویی خیرییه

* * *

پیرانی سۆره

هوون ب ترس بن ژ هه موو دله

دا هوون ل ئاخرهتی بن خودانی مه نزله

* * *

دا هوون ل ئاخرهتی ب جی بن

بخیر، خوۆشی، شاهی، دا ته بایی خه لکی گه هیی بن

دا هون ژ دیوانا هه سن مه مان ب هیقی بن

* * *

پیرانی خه لاته

سۆرا پیرانیی ژ عه زمانا د هاته

دا دهستی وان، ماش و خه لات و به راته

* * *

رییا پیرانیی نۆت و نه ه ئه رکانه

ژ نۆت و نه ها سی ژی دخویانه

یه ک راستیه، یه ک حه یا، یه ک ئیمان

* * *

هه سن مه مان، مه ژ ته هیقیه

تو هیقییه کا مه بکی ل دیوانا مه لکی بی ریه

* * *

پیرینی، ب هه سن مه مان سه روه ره

مه له ک سه کنین ل مه هده ره

دا دهستی پیرا مشوورا زه ره

یا هه سن مه مان، تو هیقییه کا مه بکی ل دیوانا مه له کی رییه ره

* * *

رئيا پيرانيئ هه موو ريژن
ههون خوه ژ گونه ها پاريژن
دا ل ئاخره تي، چراني ماريه تي ل پيشيا وه فه گوهيژن

* * *

پيراني ب ناسينه
لازم حه قيني بينه

دقي رئيا پيرانيئ چوو مسيمايي تي نه مينه

* * *

ب ميرو مه حبه تا شي رينه
يا هه سن مه مان، نه م ژ ته ب هيقيه
تو ده زمان بكي دلي ب برينه

نه م دكيمن و خودي يي ته مامه

---

* ژ په رتوكا په رن ژ نه ده بي ديني ئيزديان، يا د خه ليل جندي، لاپه ري (۱۰۰۷)،
وئه وي ژ زاري شيخ ئوسمان كوري شيخ براهيم وه رگرتيه ل ۱۳۰۴ | ۱۹۹۹

من مطبوعات الهيئة العليا لمركز لالش في دهوك

١. معرکه / عز الدين سليم باهسرى (٢٠٠٣)
٢. كشاف مجلة لالش الاعداد (١ - ٢٠٠٠) صالح جاسم عثمان ريكان رشيد جاسم (٢٠٠٤)
٣. ئيزدياتى د مهم و زينا خانى دا / ريسان حسنه (٢٠٠٤)
٤. مشاهير من الكورد الايزديين / شمو قاسم (٢٠٠٥)
٥. كوتتيت بهريا د ژيانا ئيزديان ده / سليمان شنكالى (٢٠٠٦)
٦. ئيزدى وخوندنا ئيزدياتين / ريسان حسنه (٢٠٠٧)
٧. الميثرائية : تاريخ ومعتقدات / د. على تترنيرويهي، ترجمه پير خدر سليمان (٢٠٠٩)
٨. An introduction on izidians and lalish / pir khidir s. Khalil
(translated by Faddhil H. khudede (2009)
٩. سفر الايزدية / پير خدر سليمان (٢٠٠٩)
١٠. ئيزيديه كان لاناو تابلوى روزه لاتناسه كاندا : تەلبوم / د. فەرهاد پيربەل (٢٠١١)
١١. دارا چل ئاواز (ههلبهست) / تهديب چهلكى (٢٠١١)
١٢. شيخ فخرى ئاديان: فيلوسوف وخاسى ئولا ئيزديان / مالا ئيزديان - ئولدينبورك،
ههكوهاستن صالح جاسم عثمان (٢٠١١)
١٣. چەند تەكستين پيرۆز بين ئولا ئيزديان / كومكرون: شمو قاسم دنانى (٢٠١٢) /
بهركى ئينكى.
١٤. بعشيقه (بلدة الزيتون والعطاء) / ممتاز حسين سليمان خلو (٢٠١٢)
- ١٥ - دمولهتا كوردى بهرى زايىنى - ميتانى وملهتى هورى - فهمى حسن (٢٠١٢)
- ١٦ - الانتحار في شنكال - لمعرفة الحقائق والاسباب - خالد تعلقو خدر (٢٠١٢)
- ١٧ - شرق غرب ... آراء في الشأن الأيزيدي - خيرى ابراهيم كورو (٢٠١٢)
- ١٨ - كريفشان - حهجى مهغسو حسو (٢٠١٢)
- ١٩ - تيلى زينهەب چەند چيروكىت فولكلورى - كومكرون دلفهتار (سهديق مراد)
٢٠١٣
- ٢٠ - سترانشانين ومغهركرين شنكال و بهرخوهدانهكا بى وىته - خلف حجى
حمد ٢٠١٣
- ٢١ - پروگرامى ئيزدياتين ريزا ئينكى / شمشى.
- ٢٢ - ژ پيرۆزين ئيزديان - پير خلات الياس جعمو و زهير عرب سلو ٢٠١٣
- ٢٣ - پهروهردا ئيزدياتى ريزا ١-٦ ب پيتين لاتينى ٢٠١٣
- ٢٤ - الايزيدية في ضوء النصوص الدينية - ممتاز حسين سليمان خلو ٢٠١٣
- ٢٥ - چەند تەكستين پيرۆز بين ئولا ئيزديان / كومكرون: شمو قاسم دنانى (٢٠١٢) /
بهركى دووى
- ٢٦ - خمس وثمانون وثيقة عثمانية عن مآسات الايزيدية / داود مراد ختاري (٢٠١٢)